

БУЛГАРТРАНСГАЗ

**КОНСОЛИДИРАН
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

за годината, приключваща на 31 декември 2022

Съдържание

Доклад на одитора	
Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	1
Консолидиран отчет за финансовото състояние	3
Консолидиран отчет за промените в собствения капитал	5
Консолидиран отчет за паричните потоци.....	7
Бележки към консолидирания финансов отчет	8

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

ДО ЕДНОЛИЧНИЯ СОБСТВЕНИК НА

БУЛГАРТРАНСГАЗ ЕАД

Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на БУЛГАРТРАНСГАЗ ЕАД и неговото дъщерно дружество („Групата“), съдържащ консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември 2022 г. и консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, консолидиран отчет за промените в собствения капитал и консолидиран отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет, съдържащи оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Групата към 31 декември 2022 г. и нейните консолидирани финансови резултати от дейността и паричните й потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на консолидирания финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Справедлива стойност на „Имоти, машините и съоръжения“	
<p>Бележка 15 „Имоти, машини и съоръжения“, Бележка 4.8 „Счетоводна политика за отчитане на имоти, машини и съоръжения“, Бележка 4.19 „Използване на приблизителни оценки и преоценки“ и Бележка 35 „Определяне на справедливи стойности“ от консолидирания финансов отчет.</p>	
Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>Групата е възприела модела на преоценената стойност за последваща оценка на активите от клас Имоти, машини и съоръжения. Преоценената стойност представлява справедлива стойност на актива към датата на преоценка, намалена с последваща амортизация и натрупани загуби от обезценка. Справедливата стойност на имоти, машини и съоръжения се определя от независим лицензиран оценител. Преоценката на имоти, машини и съоръжения се извършва на всеки 3 години, освен ако няма индикации за съществени отклонения в по кратък период от време. Към края на отчетния период, съгласно счетоводната политика на Групата, Ръководството е преценил, че балансовата стойност на ИМС значително се различава от справедливата им стойност. Като „значително“ се приема отклонение на балансовата от справедливата стойност на актив над 5%.</p> <p>В тази връзка Групата е извършила преоценка на Имоти, машини и съоръжения към 31.12.2022 година, съгласно заключенията за справедливата им стойност в доклад от независим външен лицензиран оценител.</p> <p>Към датата на финансовия отчет справедливата стойност на имоти, машини и съоръжения е в размер на 7,123,313 хил. лв., което представлява 90% от стойността на активите на Групата. Преоценъчният резерв към 31 декември 2022 г. е на стойност 3,170,038 хил. лв. нетно от данъци. Общото изменение в преоценъчния резерв през отчетния период, включително и в резултат от последваща оценка по справедлива стойност е увеличение с 1 318 548 хил.лв. нетно от данъци, в т.ч. увеличение в резултат на последваща оценка по справедлива стойност на буферен газ 340 334 хил.лв. (нетно от данъци 306 301 хил.лв.)</p>	<p>В тази област нашите одиторски процедури включиха, без да са ограничавани до:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Преглед на възприетата счетоводна политика на Групата по отношение на последващото отчитане на тази група активи в съответствие с приложимите стандарти; • Преглед на определения полезен живот на тази група активи и метода на амортизация; • оценка на независимостта, обективността и компетентността и квалификацията на независимите външни оценители; • Преглед и проверка на доклада на независимите външни оценители • Оценка на уместността на използваните ключови предположения, направени от оценителите; • Получаване на разбиране и оценка на разумността на основните резултати, изчислени от независимия оценител; • Сравнение на резултатите от оценителския доклад със счетоводните регистри на Дружеството-майка; • Преглед за пълнота и адекватност на оповестяванията в консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията на основните предположения и преценки.

Ние определихме преоценката на „Имоти, машини и съоръжения“ по справедлива стойност като ключов одиторски въпрос поради финансовата значимост на тези активи, спецификата на по-голямата част от тях (газопреносни мрежи и буферен газ), както и поради наличието на значителни преценки и предположения при определянето на справедливата стойност.	
--	--

Параграф по други въпроси

Консолидираният финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 2021 г. е одитиран от друг одитор, който е изразил немодифицирано мнение с обръщане на внимание, относно този отчет на 12 април 2022 г.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от консолидиран доклад за дейността, консолидирана нефинансова декларация, консолидирана декларация за корпоративно управление, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, чл. 61, ал. 3, т. 5 от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия и съгласно чл. 100н, ал. 7, т. 1 от ЗППЦК, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по горе в раздела „Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, нефинансовата декларация и декларацията за корпоративно управление, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези

процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа и чл.37 от Закона за енергетиката, приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в консолидирания доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидирания финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет.
- б) Консолидирания доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100(н), ал. 7, т. 2 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.
- в) Консолидираната нефинансова декларация за финансовата година, за която е изготвен консолидирания финансов отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- г) Консолидираната декларация за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е представена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 61, ал. 3, т. 5 от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия и съгласно чл. 100н, ал. 7, т. 1 от ЗППЦК.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 3 от Закона за енергетиката

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) БУЛГАРТРАНСГАЗ ЕАД е организиран счетоводната си дейност така, че да генерира информация за всяка лицензионна дейност и друг вид дейност, в т.ч. дейности при регулирани и свободно договорени цени. Дружеството-майка поддържа аналитична отчетност за осъществяваните дейности по пренос на природен газ през територията на страната до Гърция, Република Северна Македония и Сърбия и пренос по националната газопрееносна мрежа, съхранение и балансиране на природен газ, както и спомагателна дейност, дейност по управление и нерегулирана дейност;
- б) БУЛГАРТРАНСГАЗ ЕАД е организиран счетоводната си отчетност така, че да генерира информация за всяко регионално звено, което е част от организационната структура на Дружеството-майка;
- в) Счетоводната отчетност на Групата е организирана и се поддържа по начин, който да осигури необходимата информация за целите на регулаторното счетоводно отчитане, а именно:
 - активите и пасивите на Групата се класифицират към съответните дейности, към които принадлежат;
 - приходите и разходите са основните лицензионни дейности на Групата се отчитат чрез аналитични сметки по видовете лицензионни дейности;
 - приходите и разходите за нелицензионните дейности - спомагателна, управление и нерегулирана, както и общите приходи и разходи за лицензионни дейности, се разпределят към основните лицензионни дейности на база коефициент за разпределение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата.

Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидирания финансови отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали длъжници се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
 - достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
 - оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидирания финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.
 - получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет. Ние носим отговорност за инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Доклад във връзка с други закони и регулаторни изисквания

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- ЕЙЧ ЕЛ БИ БЪЛГАРИЯ ООД е назначено за задължителен одитор на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 г. на БУЛГАРТРАНСГАЗ ЕАД с Протокол изх.№ БТГ-92-07-42 от 13.06.2022 г. на „Булгартрансгаз“ ЕАД и в резултат на проведена тръжна процедура, за период от една година.
- Одитът на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 г. на БУЛГАРТРАНСГАЗ ЕАД представлява първа поредна година на пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от нас.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на БУЛГАРТРАНСГАЗ ЕАД, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Групата.
- За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, освен одита, ние сме предоставили следните услуги на Групата, които не са посочени в доклада за дейността или финансовия отчет на Групата:
 - Преглед на междинния индивидуален финансов отчет към 30.06.2022 г. на „Булгартрансгаз“ ЕАД, в съответствие с Международен стандарт за ангажимент за преглед 2410 (МСАП 2410), на български език и в превод на английски език;
 - Преглед на междинния консолидиран финансов отчет към 30.06.2022 г. на „Булгартрансгаз“ ЕАД, в съответствие с Международен стандарт за ангажимент за преглед 2410 (МСАП 2410), на български език и в превод на английски език;

Одиторско дружество

„ЕЙЧ ЕЛ БИ БЪЛГАРИЯ“ ООД

Наталия Владимирова,

Прокурис

Евтим Евтимов,

Регистриран одитор, отговорен за одита

11 юли 2023 г.

Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход
За годината, приключваща на 31 декември

<i>В хиляди лева</i>	Бележка	2022	2021
Приходи от дейността	7	1 113 654	575 147
Други приходи от дейността	8	11 877	8 829
Общо приходи		1 125 531	583 976
Технологични разходи	9	(266 426)	(60 402)
Разходи за материали	10	(11 581)	(6 086)
Разходи за външни услуги	11	(15 593)	(12 707)
Разходи за амортизации и обезценка на нефинансови активи	15,16	(232 150)	(181 462)
Разходи за възнаграждения на наети лица	12	(75 391)	(73 535)
Възстановена обезценка на финансови активи	17,19,20, 21,22,30	827	1 786
Приходи/(разходи) от обезценка на материални запаси	18	(54)	5 654
Други разходи за дейността	13	(42 413)	(38 404)
Себестойност на природен газ, вложен за балансиране, и продадени стоки		(153 832)	(44 767)
Промени в наличностите на готова продукция и незавършено производство		17	52
Печалба от оперативна дейност (Загуба)/Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал		328 935	174 105
Финансови приходи	5	6 007	(656)
Финансови разходи	14	25 197	23 005
Финансови приходи	14	(37 833)	(40 013)
Нетни финансови приходи/(разходи)	14	(12 636)	(17 008)
Печалба преди данъци		322 306	156 441
Разходи за данъци	24	(31 719)	(15 821)
Печалба за периода, отнасяща се до притежателите на собствен капитал на предприятието майка		290 587	140 620

Бележките на страници 8 до 82 са неразделна част от този финансов отчет.

Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход
 (продължение)

За годината, приключваща на 31 декември

<i>В хиляди лева</i>	Бележка	2022	2021
Друг всеобхватен доход			
Компоненти, които няма да бъдат впоследствие рекласифицирани в печалбата или загубата:			
Преоценки на имоти, машини и съоръжения	15	1 558 969	1 102 660
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи	27	(346)	(533)
Данък върху друг всеобхватен доход	24	(155 862)	(110 213)
Дял от друг всеобхватен доход на съвместни предприятия			
Компоненти, които могат да бъдат рекласифицирани в печалбата или загубата			
Курсови разлики от преизчисление на чуждестранни дейности	5	7	-
Компоненти, които няма да бъдат впоследствие рекласифицирани в печалбата или загубата:			
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи	5	5	-
Друг всеобхватен доход/(загуба), нетно от данъци		<u>1 402 773</u>	<u>991 914</u>
Общо всеобхватен доход/(загуба) за периода, отнасящ се до притежателите на собствен капитал на предприятието майка		<u>1 693 360</u>	<u>1 132 534</u>

Бележките на страници 8 до 82 са неразделна част от този финансов отчет

 Изпълнителен директор
 Владимир Малинов

 Съставил
 Елена Евтимова

Дата: 19.05.2023 г.

 Одиторско дружество
 ЕЙЧ ЕЛ БИ БЪЛГАРИЯ ООД

 Наталия Владимирова
 Прокуриснт

Съгласно одиторски доклад от 11.07.2023 г.

 Евтим Евтимов
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за финансовото състояние

<i>хиляди лева</i>	Бележка	31 декември 2022	31 декември 2021
Активи			
Имоти, машини и съоръжения	15	7 123 313	5 685 806
Нематериални активи	16	4 697	5 707
Инвестиция в съвместно контролирани предприятия	5	32 407	26 386
Дългосрочни вземания	17	189	162
Дългосрочни вземания от свързани лица	30	42	17
Отсрочени данъчни активи	24	6 375	6 390
Общо нетекущи активи		7 167 023	5 724 468
Материални запаси	18	116 033	70 831
Търговски и други вземания	19	16 643	10 638
Активи по договори	19	17 916	7 719
Вземания от свързани лица	30	7 310	7 300
Вземания във връзка с данъци върху дохода		2 083	2 985
Парични средства под формата на банкови депозити	22	-	117 231
Парични средства, предоставени като обезпечение	21	330 024	299 203
Парични средства и еквиваленти	20	263 968	218 291
Общо текущи активи		753 977	734 198
Общо активи		7 921 000	6 458 666

Бележките на страници 8 до 82 са неразделна част от този финансов отчет.

Консолидиран отчет за финансовото състояние (продължение)

<i>В хиляди лева</i>	Бележка	31 декември 2022	31 декември 2021
Капитал и резерви			
Акционерен капитал	23	1 414 786	1 414 786
Преоценъчен резерв	23	3 170 038	1 851 490
Резерви	23	102 765	103 064
Неразпределена печалба		566 820	191 709
Общо собствен капитал, отнасящ се до едноличния собственик на предприятието майка		<u>5 254 409</u>	<u>3 561 049</u>
Пасиви			
Търговски и други задължения	29	428 516	425 632
Пасиви по договори	29	-	182 402
Дългосрочни заеми	28	810 044	1 063 559
Задължения към свързани лица	30	27 404	148
Гаранции по договори	31	358	400
Доходи на наети лица	27	9 383	8 839
Отсрочени данъчни пасиви	24	383 593	229 570
Отсрочени приходи от финансиране	25	233 665	161 364
Провизии	26	53 100	52 346
Общо нетекущи пасиви		<u>1 946 063</u>	<u>2 124 260</u>
Пасиви по договори	29	183 196	368 718
Търговски и други задължения	29	66 409	65 017
Краткосрочни заеми	28	254 102	225 950
Задължения към свързани лица	30	42 627	27 802
Гаранции по договори	31	173 237	84 515
Доходи на наети лица	27	952	1 202
Задължения във връзка с данъци върху дохода		5	100
Провизии	26	-	53
Общо текущи пасиви		<u>720 528</u>	<u>773 357</u>
Общо пасиви		<u>2 666 591</u>	<u>2 897 617</u>
Общо собствен капитал и пасиви		<u>7 921 000</u>	<u>6 458 666</u>

Бележките на страници 8 до 82 са неразделна част от този финансов отчет.

Изпълнителен директор

Владимир Малинов

Съставил

Елена Евтимова

Дата: 19.05.2023 г.

Одиторско дружество

ЕЙЧ ЕЛ БИ БЪЛГАРИЯ ООД

Наталия Владимирова

Прокуриснт

Съгласно одиторски доклад от 11.07.2023 г.

Евтим Евтимов

Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал

В хиляди лева

Баланс на 1 януари 2022 г.

Печалба за годината

Друг всеобхватен доход

Преоценка на имоти, машини и съоръжения
 Преоценки на задълженията по планове с дефинирани
 доходи
 Курсови разлики от преизчисление на чуждестранни
 дейности
 Данъчен ефект върху друг всеобхватен доход

Общо всеобхватен доход за годината

Трансфер на преоценен резерв към неразпределена
 печалба

Баланс на 31 декември 2022 г.

	Акционерен капитал	Преоценен резерв	Резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал, отнасящ се до едноличния собственик на предприятието майка
Баланс на 1 януари 2022 г.	1 414 786	1 851 490	103 064	191 709	3 561 049
Печалба за годината	-	-	-	290 587	290 587
Друг всеобхватен доход					
Преоценка на имоти, машини и съоръжения	-	1 558 969	-	-	1 558 969
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи	-	-	(341)	-	(341)
Курсови разлики от преизчисление на чуждестранни дейности	-	-	7	-	7
Данъчен ефект върху друг всеобхватен доход	-	(155 897)	35	-	(155 862)
Общо всеобхватен доход за годината	-	1 403 072	(299)	290 587	1 693 360
Трансфер на преоценен резерв към неразпределена печалба	-	(84 524)	-	84 524	-
Баланс на 31 декември 2022 г.	1 414 786	3 170 038	102 765	566 820	5 254 409

Бележките на страници 8 до 82 са неразделна част от този финансов отчет.

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал (продължение)
В хиляди лева
Баланс на 1 януари 2021 г.

Печалба за годината

Друг всеобхватен доход

Преоценка на имоти, машини и съоръжения

Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи

Данъчен ефект върху друг всеобхватен доход

Общо всеобхватен доход за годината
Сделки със собственици, отчетени в собствения капитал

 Дивиденди към едноличния собственик на капитала
 Увеличение на регистрирания капитал за сметка на
 неразпределената печалба

Общо сделки със собственици

 Трансфер на преоценъчен резерв към неразпределена
 печалба

Разпределение на печалбата

Баланс на 31 декември 2021 г.
Бележките на страници 8 до 82 са неразделна част от този финансов отчет.

Изпълнителен директор

Дата: 19.05.2023 г.

Одиторско дружество

ЕЙЧ ЕЛ БИ БЪЛГАРИЯ ООД

Наталия Владимирова

Прокурист

Съгласно одиторски доклад от 11.07.2023 г.

Евтим Евтимов

Регистриран одитор, отговорен за одита

	Акционерен капитал	Преоценъчен резерв	Резерви	Неразпределен а печалба	Общо собствен капитал, отнасящ се до едноличния собственик на предприятието майка
Баланс на 1 януари 2021 г.	1 225 519	910 705	85 754	286 138	2 508 116
Печалба за годината	-	-	-	140 620	140 620
Друг всеобхватен доход	-	1 102 660	-	-	1 102 660
Преоценка на имоти, машини и съоръжения	-	-	(533)	-	(533)
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи	-	(110 266)	53	-	(110 213)
Данъчен ефект върху друг всеобхватен доход	-	992 394	(480)	140 620	1 132 534
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	-	(79 601)	(79 601)
Сделки със собственици	189 267	-	-	(189 267)	-
Дивиденди към едноличния собственик на капитала	189 267	-	-	(268 868)	(79 601)
Увеличение на регистрирания капитал за сметка на неразпределената печалба	-	(51 609)	-	51 609	-
Общо сделки със собственици	-	-	17 790	(17 790)	-
Трансфер на преоценъчен резерв към неразпределена печалба	1 414 786	-	-	-	1 414 786
Разпределение на печалбата	-	-	103 064	191 709	3 561 049
Баланс на 31 декември 2021 г.	1 851 490	103 064	191 709	191 709	3 561 049

Съставил

Елена Евтимова

Консолидиран отчет за паричните потоци
За годината, приключваща на 31 декември
в хиляди лева

	Бележки	2022	2021
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления от търговски контрагенти		662 060	1 232 063
Плащания на търговски контрагенти		(290 719)	(113 664)
Плащания към персонал и осигурителни институции		(75 417)	(74 706)
Плащания за данък върху дохода		(32 737)	(17 284)
Възстановени/(платени) други данъци и акциз, нетно		(36 264)	266 946
Постъпления/(плащания) от/на лихви и неустойки по забавени плащания		92	(676)
Други парични потоци от оперативна дейност, нетно		(2 090)	682
Общо парични потоци от оперативна дейност		<u>224 925</u>	<u>1 293 361</u>
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Придобиване на имоти, машини и съоръжения		(144 158)	(1 253 684)
Придобиване на нематериални активи		(34)	(28)
Постъпления от финансираня за нетекущи активи (Предоставени)/получени парични средства като/от депозити	22	117 350	(117 350)
Предоставени парични средства като обезпечение	21	(58 782)	(124 577)
Постъпления от парични средства, предоставени като обезпечение	21	32 733	74 066
Постъпления от лихви по депозити и парични средства, предоставени като обезпечение	21	3 835	848
Плащания във връзка с придобиване на дял в съвместно предприятие		(2)	(3 207)
Общо парични потоци от инвестиционна дейност		<u>29 783</u>	<u>(1 398 139)</u>
Парични потоци от финансова дейност			
Получени заеми	28	37 865	675 554
Погасени заеми	28	(225 654)	(307 618)
Платени дивиденди	30	-	(79 863)
Плащания на лихви по получени заеми	28	(24 381)	(21 680)
Плащания на лихви към търговски контрагенти		-	(11 237)
Общо парични потоци от финансова дейност		<u>(212 170)</u>	<u>255 156</u>
Нетно изменение на паричните средства и паричните еквиваленти			
		<u>42 538</u>	<u>150 378</u>
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари			
	20	<u>218 291</u>	<u>66 524</u>
Ефект от промени на валутните курсови разлики, нетно		2 615	2 076
Ефект от възстановяване на очаквани кредитни загуби		524	(687)
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	20	<u>263 968</u>	<u>218 291</u>

Бележките на страници 8 до 82 са неразделна част от този финансов отчет.

Изпълнителен директор

Владимир Малинов

Съставил

Елена Евтимова

Дата: 19.05.2023 г.

Одиторско дружество

ЕИЧ ЕЛ БИ БЪЛГАРИЯ ООД

Наталия Владимирова

Прокурист

Съгласно одиторски доклад от 11.07.2023 г.

Евтим Евтимов

Регистриран одитор, отговорен за одита

Бележки към консолидирания финансов отчет

1. Статут и предмет на дейност	9
2. База за изготвяне.....	10
3. Промени в счетоводната политика.....	11
4. Счетоводна политика	13
5. База за консолидация	35
6. Отчитане по сегменти	39
7. Приходи	40
8. Други приходи	41
9. Технологични разходи	43
10. Разходи за материали	43
11. Разходи за външни услуги.....	44
12. Разходи за възнаграждения на наети лица	44
13. Други разходи за дейността	45
14. Финансови приходи и разходи	45
15. Имоти, машини и съоръжения.....	46
16. Нематериални активи	51
17. Дългосрочни вземания.....	52
18. Материални запаси	52
19. Търговски и други вземания и активи по договори	53
20. Парични средства и еквиваленти.....	54
21. Парични средства, предоставени като обезпечение	54
22. Парични средства, предоставени под формата на банкови депозити.....	56
23. Капитал и резерви	56
24. Отсрочени данъчни активи и пасиви и разходи за данъци.....	57
25. Отсрочени приходи от финансиране.....	59
26. Провизии	61
27. Доходи на наети лица	61
28. Получени заеми	64
29. Търговски и други задължения и пасиви по договори.....	65
30. Свързани лица	66
31. Гаранции по договори.....	70
32. Категории финансови активи и пасиви	71
33. Рискове, свързани с финансови инструменти.....	72
34. Управление на капитала	75
35. Определяне на справедливи стойности.....	76
36. Условни активи и условни задължения	79
37. Събития след датата на отчетния период	80

Бележки към консолидирания финансов отчет**1. Статут и предмет на дейност**

„Булгартрансгаз“ ЕАД и неговото дъщерно предприятие „Газов хъб Балкан“ ЕАД („Групата“) извършват дейности, свързани с транспортиране и осигуряване на електронна среда за търговия с природен газ.

Компанията-майка „Булгартрансгаз“ ЕАД („Дружеството“) е дружество със седалище в Република България. Дружеството е вписано в Търговския регистър при Агенция по вписванията с ЕИК 175203478. Адресът на управление на Дружеството е България, София, район Люлин - 2, бул. „Панчо Владигеров“ № 66.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е държавно контролирано предприятие. Единоличен собственик на Групата е „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД.

„Булгартрансгаз“ ЕАД притежава 100% от акциите на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД, което е учредено през 2019 г.

Основният предмет на дейност на „Булгартрансгаз“ ЕАД включва съхранение и пренос на природен газ; поддържане, експлоатация, управление и развитие на газопреносни мрежи; поддържане, експлоатация, управление и развитие на подземни газови хранилища; разработване на програми и дейности за съответствие на дейностите по пренос и съхранение на природен газ с изискванията на европейското енергийно законодателство; разработване на ценова политика за достъп до и пренос по газопреносни мрежи, съхранение на природен газ и присъединяване към газопреносни мрежи; администриране на сделките с природен газ и организиране балансирането на пазара на природен газ в съответствие с изискванията на действащото законодателство; инженерингова, инвестиционна, производствена и сервизна дейност; внос на стоки, машини и съоръжения, свързани с дейността на Дружеството; централизирано оперативно управление, координиране и контрол върху режима на работата на газопреносните мрежи.

С решение на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), „Булгартрансгаз“ ЕАД е сертифициран като независим преносен оператор на газопреносната система на България в съответствие с изискванията на Директива 2009/73/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ, Регламент (ЕО) №715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година, относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и Глава осем „а“ от Закона за енергетиката. Решението е прието в съответствие с постъпилото становище на Европейската комисия от 22.04.2015 г.

По смисъла на чл. 39, ал. 1 от Закона за енергетиката, „Булгартрансгаз“ ЕАД притежава лицензии, издадени от регулаторния орган Комисия за енергийно и водно регулиране „КЕВР“:

- Лицензия за пренос на природен газ на територията на Република България (Лицензия №Л-214-06/29.11.2006 г.);
- Лицензия за пренос на природен газ на територията на Република България (Лицензия №Л-214-09/29.11.2006 г.);
- Лицензия за съхранение на природен газ на територията на Република България (Лицензия №Л-214-10/29.11.2006 г.).

Трите лицензии са със срок от 35 години. Групата заплаща лицензионни такси за всяка лицензия, посочена в тарифа, одобрена от Министерски съвет. Таксите са: първоначална, която е заплатена във връзка с издаване на лицензиите и годишни такси за срока на лицензията, които се заплащат от лицензианта за всяка година, следваща издаването на съответната лицензия.

Предмет на дейност на „Газов хъб Балкан“ ЕАД е управление и поддръжка на електронна платформа за търговия с природен газ.

Бележки към консолидирания финансов отчет

„Булгартрансгаз“ ЕАД е предприятие от обществен интерес по смисъла и реда на параграф 1, т.22, к. от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството.

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕО) 715/2009 г на Комисията от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ, Закона за енергетиката и подзаконовата нормативна рамка, считано от 01.10.2017 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД въведе ефективно входно-изходния модел за ценообразуване за предлаганите услуги по достъп и пренос на природен газ за газопреносната система, собственост на Групата, включваща национална газопреносна мрежа (НГПМ) и газопреносна мрежа за транзитен пренос (ГМТП). С въвеждането на входно-изходния тарифен модел се сменя моделът на ценообразуването на извършваните от „Булгартрансгаз“ ЕАД услуги по достъп и пренос на природен газ, като от система „пощенската марка“ с единни цени, определени изцяло за пренесени количества природен газ, налагани на изходни точки на газопреносната мрежа, се преминава към входно-изходен модел с двукомпонентна тарифна система и преобладаваща компонента на база резервиран капацитет. Новата система е резултат на изискванията, наложени от европейската и национална регулаторна рамка в сектор природен газ.

Компанията-майка е с двустепенна система на управление – Надзорен съвет и Управителен съвет. Надзорният съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД към 31.12.2022 г. е в състав: Александър Каназирски, Благовест Донов, Кирил Георгиев, Снежана Йовкова-Маркова, Делян Койнов, Стефан Илиев и Николай Стефанов, а Управителният съвет: Дарина Колева, Делян Димитров, Владимир Малинов. Към 31.12.2022 г. Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор Владимир Малинов.

Считано от 09.01.2023 г. Делян Валентинов Димитров е заличен като член на Управителния съвет в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ, а от 28.02.2023 г. е вписан нов член на Управителния съвет - Кирил Димчов Равначки.

Считано от 07.04.2023 г. Александър Христов Каназирски е заличен като член на Надзорния съвет в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ. На негово място е вписан нов член на Надзорния съвет – Боян Валериев Балев.

Към 31 декември 2022 г. членове на Одитния комитет на компанията-майка са: Виктор Иванов, Величка Русева, Силвия Тодорова.

2. База за изготвяне

Консолидираният финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчетяване, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Консолидираният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Групата. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2021 г.), освен ако не е посочено друго.

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия консолидиран финансов отчет.

Войната между Русия и Украйна

На 21 февруари 2022 г. с указ на Президента на Руската Федерация (РФ), бяха признати като самостоятелни държави Донецката народна република и Луганската народна република. На 24 февруари 2022 г. Министерство на отбраната на РФ обяви „специална военна операция“ на територията на Република Украйна. Военните действия получиха широко международно осъждане и множество държави наложиха санкции върху активи и операции, притежавани от Руската държава и определени лица. Инвазията предизвика бежанска криза от украински граждани. Икономическите последици от военния конфликт в Украйна доведоха до сериозни ефекти върху всички сектори на глобалната икономика. Цените на енергията и суровините

Бележки към консолидирания финансов отчет

се повишиха значително, утежнявайки допълнително инфлационния натиск от смущенията във веригата за доставки и от възстановяването от пандемията, предизвикана от Covid-19.

Геополитическата несигурност, произтичаща от войната в Украйна, наложените санкции и ответните реакции на руските доставчици на природен газ оказаха пряко въздействие върху дейността на Групата. На 26.04.2022 г. в процеса на съгласуване на заявките за пренос на природен газ със съседния газопреносен оператор на IP Странджа 2/Малкочлар, за „Булгаргаз“ ЕАД от TAGTAS бе потвърдено количество в размер на 0 kWh. След уточняване се установи, че Газпром Експорт преустановява доставките за „Булгаргаз“ ЕАД считано от газов ден 27.04.2022 г. Това доведе до намаляване на приходите от пренос на природен газ за „Булгартрансгаз“ ЕАД, но при осигуряване на необходимите доставки от „Булгаргаз“ ЕАД през алтернативни маршрути, приходите бяха до голяма степен компенсирани. В резултат на възникналата необходимост от алтернативни доставки, в т.ч. и от страна на обществения доставчик, нарастна обема на борсовата търговия, осъществена на платформата на „Газов хъб Балкан“. Увеличиха се броя сделки с дневни и месечни продукти, и броя търгове за покупка на природен газ чрез платформата за търговия на ГХБ. Групата отчита ръст на приходите с 66% спрямо 2021 г. и повишаване на ликвидните позиции спрямо периода преди войната.

Към датата на изготвяне на настоящия консолидиран финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Групата, Управителният съвет очаква, че Групата има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на консолидирания финансов отчет.

Консолидираният финансов отчет е приет от Управителния съвет на 7 юли 2023 г.

Детайлна информация за счетоводните политики на Групата са оповестени в Бележка 4.

3. Промени в счетоводната политика

3.1 Нови стандарти, влезли в сила от 1 януари 2022 г.

Групата е приложила следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2022 г. и нямат ефект от прилагането им върху финансовия отчет:

Изменения в МСФО 3 Бизнес комбинации, МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи, в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС

- МСФО 3 Бизнес комбинации – извършена е актуализация на препратките към Концептуалната рамка с изменения на МСФО 3 Бизнес комбинации, без да се променят по същество отчетните изисквания.
- МСС 16 Имоти, машини и съоръжения – изменение на стандарта по отношение на „Приходи преди привеждането на актива в местоположението и в състоянието, необходими за неговата експлоатация“. Забранява се приспадането от стойността на даден имот, машини и съоръжения на всякакви приходи от продажба на произведена продукция, преди привеждането на този актив в местоположението и в състоянието, необходими за неговата експлоатация по начина, предвиден от ръководството. Вместо това предприятията признават приходите от продажбата на продукция и разходите за производството ѝ в печалбата или загубата.
- МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи – изменението касае промени в обременяващите договори. Разходите за изпълнение на договор се прецизират, като се уточнява, че „разходите за изпълнение на договор“ включват „разходите, които са пряко свързани с договора“. Разходите, които са пряко свързани с договор, могат да бъдат или допълнителни разходи за изпълнението на този договор, или

Бележки към консолидирания финансов отчет

разпределение на други разходи, които са пряко свързани с изпълнението на договорите.

Годишни подобрения 2018-2020 г. в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС

- МСФО 1 Прилагане за първи път на международните стандарти за финансово отчитане - Изменението позволява на дъщерно дружество, което прилага параграф Г16 (а) от МСФО 1, да оценява кумулативни разлики при прилагане за пръв път на МСФО, като използва стойностите, отчетени в консолидираните отчети от неговото предприятие майка, въз основа на датата на преминаване към МСФО на предприятието майка.
- МСФО 9 Финансови инструменти - Изменението изяснява кои такси включва предприятието, когато прилага теста „10%“ в параграф Б3.3.6 от МСФО 9 при оценка дали да отпише финансов пасив. Предприятието включва само такси, платени или получени между предприятието-кредитополучател, и заемодателя, включително такси, платени или получени или от предприятието, или от заемодателя, от името на другия.
- МСФО 16 Лизинг - Изменението на МСФО 16 премахва от илюстративните примери този пример за възстановяването от лизингодателя на подобрения на наети активи, за да се елиминира всяко потенциално объркване относно третирането на стимулите за лизинг, които могат да възникнат поради начина, по който стимулите за лизинг са илюстрирани в този пример.
- МСС 41 Земеделие - Изменението премахва изискването в параграф 22 от МСС 41 да се изключват данъчните парични потоци при измерване на справедливата стойност на биологичен актив, използвайки метода на настоящата стойност. Това изменение ще осигури съответствие с изискванията на МСФО 13.

3.2 Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2022 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Групата. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Групата. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Групата през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Промените са свързани със следните стандарти:

- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС
- Изменения на МСС 1 Представяне на финансовите отчети, МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводни политики, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС
- Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Определение на счетоводни приблизителни оценки, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС
- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви произтичащи от единични транзакции в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС
- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС.
- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила не по-рано от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС
- Изменения на МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг в сила не по-рано от 1 януари 2024 г. Все още не са приети от ЕС

Бележки към консолидирания финансов отчет

- Изменения в МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., не са приети от ЕС

4. Счетоводна политика

4.1 Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към консолидирания финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения консолидиран финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2 Представяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“.

Групата представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата прилага счетоводна политика ретроспективно, преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет или прекласифицира позиции във финансовия отчет и това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

Групата е приела да представя два сравнителни периода във всички случаи с цел осигуряване на последователност в представянето за всяка година.

Значимите счетоводни политики, представени по-долу, са прилагани последователно във всички представени периоди.

4.3 База за консолидация

Във финансовия отчет на Групата са консолидирани финансовите отчети на компанията-майка – „Булгартрансгаз“ ЕАД и нейното дъщерно дружество – „Газов хъб Балкан“ ЕАД към 31 декември 2022 г.

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на компанията-майка. Налице е контрол, когато компанията-майка е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия в предприятието.

Дъщерното предприятие има отчетен период, приключващ към 31 декември.

Всички вътрешногрупови сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от транзакции между дружества в Групата. Когато нереализираните загуби от вътрешногрупови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерното предприятие са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика, прилагана от Групата.

Печалбите или загубите и другият всеобхватен доход от инвестиции на дъщерното предприятие, които са придобити или продадени през годината, се признават от датата на придобиването, или съответно до датата на продажбата им.

Ако Групата загуби контрол над дъщерното предприятие, всякаква инвестиция, задържана в бившето дъщерното предприятие, се признава по справедлива стойност към датата на загубата на контрол, като промяната в балансовата стойност се отразява в печалбите или

Бележки към консолидирания финансов отчет

загубите. Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол, се счита за справедлива стойност при първоначално признаване на финансов актив в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“ или където е уместно, за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие. В допълнение всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно предприятие, се отчитат на същата база, както би било необходимо, ако Групата директно се е освободила от съответните активи или пасиви (напр. рекласифицирани в печалбите или загубите или отнесени директно в неразпределената печалба съгласно изискванията на съответния МСФО).

Печалбите или загубите от отписването на инвестиция в дъщерно предприятие представлява разликата между:

- сумата от справедливата стойност на полученото възнаграждение и справедливата стойност на всяка задържана инвестиция в бившето дъщерно предприятие и
- балансовата сума на активите (включително репутация) и пасивите на дъщерното предприятие и всякакво неконтролиращо участие.

4.4 Инвестиция в асоциирани и съвместно контролирани предприятия

Групата определя вида на съвместното предприятие, в което участва, на базата на правата и задълженията, които му дава споразумението за съвместната дейност.

Съвместно предприятие е договорно споразумение, по силата на което Групата и други независими страни се заемат със стопанска дейност, която подлежи на съвместен контрол и страните, притежаващи съвместен контрол върху предприятието, имат право на нетните активи на предприятието.

Асоциирани са тези предприятия, върху които Групата е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия.

Групата отчита своето дялово участие в асоциирани и съвместни предприятия по метода на собствения капитал.

Всички последващи промени в размера на участието на Групата в собствения капитал на съвместното предприятие се признават в балансовата стойност на инвестицията. Промени, дължащи се на печалбата или загубата, реализирана от съвместното предприятие, се отразяват в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Загуба от инвестиция, отчитана по метода на собствения капитал“. Тези промени включват последваща амортизация или обезценка на определената при придобиването справедлива стойност на активи и пасиви на съвместно контролираното предприятие.

4.5 Отчитане по сегменти

„Булгартрансгаз“ ЕАД и неговото дъщерно дружество предлагат продукти и услуги, свързани с пренос, съхранение, балансиране и опериране на електронна платформа, на която са създадени условия за сключване на двустранни сделки и борсов пазар с природен газ, което определя и основният сегмент на Групата като единствен.

Всички сделки в сегмента се осъществяват по цени на съответстващи сделки между независими страни.

При отчитането по сегменти според МСФО 8 „Оперативни сегменти“ Групата прилага политика на оценяване, съответстваща на политиката на оценяване, използвана в консолидирания финансов отчет.

Ако има активи на Групата, които не се отнасят директно към дейността на някой от сегментите, не се разпределят по сегменти. Информацията относно резултатите на отделните сегменти, която се преглежда регулярно от Ръководството, не включва ефектите от единични неповторяеми събития, например разходи за реструктуриране, правни разходи и разходи за обезценка, когато обезценката се дължи на изолирано неповторяемо събитие. Финансовите приходи и разходи не се включват в резултатите на оперативните сегменти и редовно се преглеждат от Ръководството.

Бележки към консолидирания финансов отчет

Не са настъпили промени в методите за оценка, използвани за определяне на печалбата или загубата на сегментите в предходни отчетни периоди. Не се прилага асиметрично разпределение между сегментите.

4.6 Приходи

(а) Приходи по договори с клиенти

Признаване и оценка на приходите от договори с клиенти

За да определи дали и как да признае приходи, Групата използва следните 5 стъпки:

1. Идентифициране на договора с клиента;
2. Идентифициране на задълженията за изпълнение;
3. Определяне на цената на сделката;
4. Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение;
5. Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху обещаните в договора стоки и/или услуги се прехвърлят на клиента в размер, който отразява възнаграждението, на което Групата очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

Контролът се прехвърля на клиента, когато (или като) удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърли обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, когато (или като) клиентът получи контрол върху този актив.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти Групата извършва преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение.

Групата признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво консолидиран договор с клиент като се анализират видът, срокът и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху финансовите отчети.

Договорите с клиенти обичайно включват едно единствено задължение за изпълнение.

Оценяване

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

При определяне на цената на сделката Групата взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Групата очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми, или и двете.

Когато (или като) бъде удовлетворено задължение за изпълнение, Групата признава като приход стойността на цената на сделката (което изключва приблизителни оценки на променливото възнаграждение, съдържащо ограничения), която е отнесена към това задължение за изпълнение.

Групата разглежда дали в договора съществуват други обещания, които са отделни задължения за изпълнение, за които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката.

При определяне на цената на сделката се взема предвид влиянието на променливо възнаграждение, наличието на значителни компоненти на финансирането, непаричното

Бележки към консолидирания финансов отчет

възнаграждение (безвъзмезден газ) и възнаграждението, дължимо на клиента.

В случаите, в които клиентът допринася със стоки или услуги (природен газ за технологични нужди), за да подпомогне Групата при изпълнението на договора, то получава контрол над тези предоставени стоки или услуги. При определяне на цената на сделката по договори, при които клиентът обещава възнаграждение под форма, различна от плащане в парични средства, Групата оценява непаричното възнаграждение (или обещанието за непарично възнаграждение) по справедлива стойност.

Задължения за изпълнение и подход за признаване на основни видове приходи по договори с клиенти***Пренос на природен газ до трети страни, достъп и пренос на природен газ***

Приходите от пренос на природен газ до трети страни включват пренос на природен газ от границата с Турция до границите с Гърция, Северна Македония и Сърбия.

Приходите от достъп и пренос на природен газ включват достъп и пренос на природен газ по входни и изходни точки/зони по национална газопреносна мрежа в страната, както и изходни и входни точки/зони по транзитната газопреносна мрежа.

Балансиране на пазара на природен газ

Във връзка с Правилата за балансиране на пазара на природен газ в сила от 01.10.2017 г., компанията-майка в качеството ѝ на балансьор извършва търговско балансиране на пазара на природен газ, което представлява компенсиране на разликите между количеството природен газ, подадено от даден ползвател на газопреносната мрежа на входните точки, и количеството природен газ, изтеглено от този ползвател през изходните точки на мрежата. Задължението на балансьора е да покрива индивидуалните дисбаланси на ползвателите на газопреносните мрежи. Цената за услугата по балансиране се определя по реда и условията на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране, утвърдена от КЕВР. Ценообразуващите елементи - цена на природния газ, утвърдената на обществения доставчик, цена за продажба на природен газ на крайни снабдителни на природен газ и на клиенти, присъединени към газопреносната мрежа, „малка корекция“, която е поправка в цената на природния газ за балансиране, изразена в проценти от нея, прилагана с положителен или отрицателен знак, в зависимост от знака на дисбаланса с цел определяне на дневните такси за дисбаланс и такса за дисбаланс, изчислявана на дневна база, която ползвателят на мрежата плаща или получава в зависимост от размера на своя дневен дисбаланс. С цел постигане на неутралност от дейността балансиране Групата начислява и такса за неутралност при балансиране, която може да бъде положителна или отрицателна стойност, в зависимост от разпределените количества природен газ на всяка входна/изходна точка/зона на газопреносната система, собственост на компанията-майка.

Съхранение на природен газ

Дейността „Съхранение на природен газ“ се извършва в единственото на територията на страната подземно газово хранилище „Чирен“ (ПГХ „Чирен“), собственост на компанията-майка. ПГХ „Чирен“ представлява сложен комплекс от подземни и надземни съоръжения - експлоатационни сондажи, събирателни газопроводи (шлейфи) към тях, компресорна станция с обща инсталирана мощност 10 MW, съоръжения за подготовка, обработка, контрол и измерване на газа, както и други прилежащи съоръжения. Технологичният процес, свързан с извършването на услугата „съхранение на природен газ“, е сезонен (циклически) и се изразява в добив и нагнетяване на газ от/ в подземното газово хранилище.

Всички приходи от основната дейност на Групата, а именно приходи от пренос на природен газ до трети страни, достъп и пренос, балансиране и съхранение на природен газ, се признават с течение на времето, тъй като доставките са поредица от отделна услуга, което представлява обещание за доставка на природен газ, която по същество е еднаква и има еднороден модел на прехвърляне към клиента.

Приход се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход когато природният газ е пренесен през газопреносната мрежа до съответната точка на клиента. Приходите от продажби се признават на базата на количествата, отчетени чрез

Бележки към консолидирания финансов отчет

измервателните уреди или на регистрирани графици.

Продажните цени на услугата по достъп и пренос, реализирана от компанията-майка, могат да бъдат на база регулирана цена и на база фиксирана цена по договор. Цената на сделката може да се определи като фиксирано възнаграждение за преноса на отделните количества от поредицата стоки (количества пренесен природен газ).

Продажните цени на услугата по съхранение, реализирана от компанията-майка, е на база регулирана цена. Цената на сделката може да се определи като фиксирано възнаграждение за съхранението на отделните количества от поредицата стоки (количества съхранен природен газ).

Разпределяне на цената на сделката спрямо задълженията за изпълнение се извършва на база единични продажни цени (нормативни, договорни или пазарни).

В края на всеки период Групата измерва своя напредък към пълно уреждане на задължението за изпълнение, удовлетворено с течение на времето. Измерването се извършва чрез потвърждаване на пренесените количества и/или заявените количества по график. Т.е. извършва се оценка на пренесените количества природен газ, за които Групата признава приходи от достъп и пренос на природен газ.

Продажните цени са фиксирани (регулирана цена, фиксирана цена по договор). Обичайният кредитен период е от 10 до 30 дни. В определени случаи Групата събира краткосрочни аванси от клиенти, които нямат съществен компонент на финансиране. Събраните авансово плащания от клиента се представят в отчета за финансовото състояние като пасиви по договори с клиенти.

Приходи от услуга по предоставяне на достъп до и използване на електронна платформа за търговия на природен газ

„Газов Хъб Балкан“ ЕАД е учреден като оператор на платформа за търговия на природен газ, съгласно българския Закон за енергетиката. „Газов Хъб Балкан“ ЕАД предлага следните услуги за достъп до своята платформа за електронна търговия:

- **Сегмент за предлагане на количества по програмата за освобождаване на газа** (Gas Release Program) предоставя на обществения доставчик софтуерна и търговската среда за освобождаване на количествата, съгласно изменения и допълнен Закон за енергетиката на Република България.

- **Краткосрочен (спот) сегмент** на платформата, на който се предлагат краткосрочни стандартизирани продукти „в рамките на деня“, „ден напред“, както и времеви и локални продукти за нуждите на балансиране на мрежата на оператора на газопреносната система. Търговията се осъществява на анонимен принцип, според разпоредбите на Регламент (ЕС) № 312/2014.

- **Дългосрочен сегмент** на платформата за търговия, на който се предлагат продукти, търгувани на средносрочна и дългосрочна база - седмични, месечни, тримесечни и годишни.

Приходите от предоставяне на услугата за достъп до и използване на електронна платформа за търговия на природен газ се признават в периода, през който са предоставени услугите. Групата прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. При признаване на приходите от предоставената услуга, Групата прилага метод за измерване на напредъка, отчитащ вложените ресурси.

През 2020 Газов Хъб Балкан (ГХБ) стартира активна дейност. Клиентите на ГХБ, за да могат да участват на платформата, първоначално заплащат регистрационна такса в размер на 5 000 лв. ГХБ сключва безсрочни договори със своите клиенти за предоставяне услуги за достъп до и използване на електронната платформа за търговия на природен газ. Договорите имат стандарти условия, които са едни и същи за всички клиенти. Договорът изисква клиентът да заплати авансова такса за първоначално регистриране на клиента в платформата. Таксата не подлежи на възстановяване. Първоначалните административни

Бележки към консолидирания финансов отчет

дейности на Групата по регистрирането не прехвърлят стока или услуга на клиента и следователно не поражда задължение за изпълнение.

Авансовата такса представлява авансово плащане за бъдещите услуги за достъп до и използване на електронната платформа за търговия на природен газ. Следователно, Групата определя цената на сделката, която включва неподлежащата на възстановяване авансова такса, и признава приход за услугите за достъп до и използване на електронната платформа за търговия на природен газ в хода на предоставянето им.

Ръководството на Групата е направило преценка, че приходите от регистрационна такса следва да се разсрочат за период до 30.06.2021 г. и от 01.07.2021 до 31.12.2022 г., като са взети предвид всички факти и обстоятелства като: развитие на газовия пазар, наличие на конкуренти след издаване на лицензи за организиран борсов пазар, промени в предлагането на услугите и имплементирането на клирингов механизъм.

Приходи от използване на допълнителни екрани

Към основните договори Групата предоставя на своите клиенти опция да използват повече от един екран за достъп до и работа на платформата за търговия на природен газ.

Групата определя, че опцията за използване на допълнителни екрани не предоставя материално право, което клиентът не би получил, без да сключва тези основни договори. Цените за използване на допълнителните екрани отразяват единичните продажни цени за тези услуги. Доколкото опцията за използване на допълнителните екрани не предоставя на клиента материално право, Групата достига до заключение, че това не е задължение за изпълнение в договора. Вследствие на това, Групата не разпределя никаква част от цената на сделката към опцията за използване на допълнителните екрани. Групата признава приход за използване на допълнителните екрани, ако и когато предостави тези услуги.

Приходите от използване на допълнителен екран се признават в периода, през който са предоставени услугите. Групата прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. При признаване на приходите от предоставената услуга, Групата прилага метод за измерване на напредъка, отчитащ вложените ресурси.

Приходи от предоставяне на услуга по предоставяне на данни

Групата предлага услуга по докладване на данни за сделките, сключени или регистрирани през платформата на Газов Хъб Балкан във връзка с изискванията на Регламент (ЕС) 1227/2011 относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия.

Приходите от услугите по докладване на данни се признават в периода, през който са предоставени услугите. Групата прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. При признаване на приходите от предоставената услуга, Групата прилага метод за измерване на напредъка, отчитащ вложените ресурси.

Приходите от предоставени услуги на Групата за фиксирана сума се признават, когато Групата прехвърли контрола върху активите на клиента. Фактурите за прехвърлени услуги се издават ежемесечно, което отразява линейния метод за признаването им, т.е. при получаване на активите от клиента.

Фактурите са дължими за плащане в срок до десето число на месеца, следващ този на сделката.

Приходи от други услуги

Приходите от предоставяне на услуги се признават в периода, през който са предоставени услугите. Групата прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Ако към края на отчетния период услугата по договора не е изцяло извършена приходите се признават въз основа на действителната услуга, предоставена до края на отчетния период,

Бележки към консолидирания финансов отчет

като пропорционална част от общите услуги, които трябва да бъдат предоставени, тъй като клиентът получава и консумира ползите едновременно. Това се определя въз основа на действително вложено време за извършена работа, спрямо общото очаквано време за извършване на услугата.

Клиентът заплаща предоставените услуги въз основа на клаузите, заложи в конкретния договор. Обичайният кредитен период е от 10 до 30 дни след предоставяне на услугите. В случай, че предоставените от Групата услуги, надвишават плащането, се признава актив по договора. Ако плащанията надвишават предоставените услуги, се признава пасив по договор.

Приходи от продажба на стоки

Приходите от продажби на стоки и материали се признават в момента, в който е прехвърлен контролът върху продаваните активи. Доставка възниква, когато активите са били изпратени на клиента, рисковете от потенциални загуби са прехвърлени на купувача и или той е приел активите в съответствие с договора за продажба. Обичайният срок за плащане е до 30 дни след доставката.

Принципал или агент

Когато трета страна участва в предоставянето на стоки или услуги на клиент, Групата определя дали естеството на неговото обещание е задължение за изпълнение, свързано с предоставяне на конкретните стоки или услуги (принципал), или с уреждане третата страна да предостави тези стоки или услуги (агент).

Групата е принципал, когато контролира обещаната стока или услуга преди да я прехвърли на клиента. Въпреки това, Групата не действа непременно като принципал, ако получава правото на собственост върху даден актив само временно, преди правото на собственост да бъде прехвърлено на клиента.

Групата е агент, ако задължение за изпълнение на Групата е да уреди предоставянето на стоките или услугите от трета страна. Когато Групата - агент, удовлетворява задължение за изпълнение, то признава приход в размер на такса или комисионна, на които очаква да има право в замяна на това, че е уредило стоките и услугите да бъдат предоставени от друга страна. Таксата или комисионата на Групата може да бъде нетният размер на възнаграждението, който Групата запазва след като заплати на другата страна възнаграждението, получено в замяна на стоките или услугите, които трябва да бъдат предоставени от тази страна.

Основната дейност на Групата е свързана с пренос на природен газ през и на територията на страната. Групата носи основната отговорност за изпълнението на договора и за транспортирането на заявените количества природен газ.

При някои от своите договори, Групата не разполага с правомощия за определяне на цените на услугите за своите клиенти и, следователно, ползата, която Групата може да получи от тези услуги, е ограничена. Това обаче се дължи не на агентската функция на Групата като посредник между производители и потребители/търговци на природен газ, а на вменената му от законодателството функция на независим преносен оператор на газопреносната система на България.

В резултат на свързаните продажби на Групата се дължи пълното възнаграждение за пренесените количества природен газ, а при възникване на вземането Групата е изложена на кредитен риск за вземането от клиента в замяна на стоките.

Значимите счетоводни преценки, оценки и допускания, свързани с приходи от договори с клиенти, са представени в Бележка 7 и 8.

Салда по договори***Търговски вземания и активи по договори***

Вземането представлява правото на Групата да получи възнаграждение в определен размер, което е безусловно (т.е., преди плащането на възнаграждението да стане дължимо е необходимо единствено да изтече определен период от време).

Активът по договор е правото на Групата да получи възнаграждение в замяна на стоките или

Бележки към консолидирания финансов отчет

услугите, които е прехвърлило на клиента, но което не е безусловно (начисление за вземане). Ако чрез прехвърляне на стоките и/или предоставянето на услугите Групата изпълни задължението си преди клиентът да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение (което е под условие). Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно.

Пасиви по договори

Като пасив по договор Групата представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение.

За някои от своите търговски вземания, Групата има право да получи неотменяеми и безусловни банкови гаранции или депозити, които да обезпечат съответното вземане. Групата не дължи лихви за времето, през което сумата по предоставен като обезпечение депозит е престояла при него, нито каквито и да е допълнителни плащания на такси, разноски и др., свързани с предоставеното обезпечение. Депозитът подлежи на връщане, а банковата гаранция – на освобождаване в случаите на заместване на формата на финансово обезпечение от страна на клиента или при прекратяване на договора с клиента при уреждане на взаимоотношенията с Групата.

Активите и пасивите, произтичащи от един договор, се представят нетно в отчета за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

След първоначалното признаване, търговските вземания и активите по договора подлежат на преглед за обезценка в съответствие с правилата на МСФО 9 „Финансови инструменти“.

(b) Други приходи/доходи

Други приходи, включват операции, които са инцидентни спрямо, основните дейности на Групата и са приходи или доходи, които се признават по силата на други стандарти и са извън обхвата на МСФО 15.

	Подход за признаване
Нетна печалба от продажба на имоти, машини и съоръжения	Печалбите или загубите, възникващи при отписването на имот, машина, съоръжение или нематериален актив, в резултат на продажба, се включват в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан. Активът се отписва в момента, в който е прехвърлен контролът върху продавания актив.
Приход от преценка на имоти, машини и съоръжения	Приход от преценки се отчитат като приход до размер на начислени преди това разходи.
Излишъци на активи и ликвидация на активи	Приходите от излишъци на активи се признават в момента на установяване на излишъците.
Приходи от финансиране	Когато дарението (финансирането) е свързано с разходна позиция, то се признава като приход за периодите, необходими за съпоставянето му на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира. Когато дарението (финансирането) е свързано с актив, то се представя като пасив и се включва в доходите през периода на полезния живот на свързания с него актив.
Приходи от застрахователни събития	Приходът се признава, когато се установи правото на Групата да получи плащането.
Приходи от неустойки	Приходът се признава, когато се установи правото на Групата да получи плащането.
Приходи от отписване на задължения	Приходите от отписване на задължения се признават, когато изтече срокът на задължението или кредиторът се откаже от правата си.

(c) Приходи от лихви и дивиденди

Приходите включват приходи от лихви по инвестирани средства, печалба от операции в чуждестранна валута, приходи от лихви по дългосрочни вземания. Приход от лихви се

Бележки към консолидирания финансов отчет

признава в печалби и загуби в момента на начисляването му по метода на ефективната лихва.

Приходите от дивиденди се признават, когато се установи правото за тяхното получаване.

4.7 Разходи

Разход е намаление на икономическата изгода по време на отчетния период под формата на изтичане или намаляване на активи или натрупване на пасиви, което води до намаляване на собствения капитал отделно от онова, което се дължи за разпределение към едноличния собственик.

Разходите в Групата се признават в момента на тяхното възникване и на база на принципите на начисляване и съпоставимост. Когато се очаква икономическата изгода да бъде придобивана в продължение на няколко отчетни периода, при което връзката с приходите може да се определи само най-общо и косвено, разходите се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и друг всеобхватен доход на базата на системни и рационални процедури за разсрочване. Целта на подобни процедури е разходите да бъдат признавани през онези отчетни периоди, през които свързаната с тези пера икономическа изгода ще се придобие и изчерпи изцяло. Разход се признава незабавно като текущ в случаите, когато няма да доведе до бъдещ приход или друга икономическа изгода или когато бъде установено, че е по-вероятно тази икономическа изгода да не се класифицира като актив в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Като разход се признава и отчетено задължение, без да е придобит актив, т.е. провизия.

Първоначално всички разходи на Групата се отчитат по икономически елементи – разходи за: материали, суровини и консумативи, външни услуги, амортизации, персонал, данъци, такси и други подобни плащания, обезценка на активи, провизии по задължения, отчетна стойност на продадените активи, акциз, вноска фонд СЕС, глоби, неустойки, липси, представителни, обучение и квалификация, технологични загуби и др. След като се отчетат като разходи по икономически елементи, всички разходи на Групата се разпределят и като разходи за: основна, спомагателна, социална и управленска дейност.

Разходите за основна дейност са свързаните с предоставяни услуги във връзка с природен газ:

- Пренос на природен газ за трети страни на основата на договорни отношения с клиенти;
- Достъп и пренос на природен газ по националната газопреводна мрежа, собственост на Групата, по газопроводи с високо налягане, от газоизмервателни станции до газоразпределителни станции с цел доставка на крайни потребители на природен газ;
- Съхранение – дейност по нагнетяване на природен газ и обратното му извличане за целите на осигуряване на доставки до крайни потребители. Извършва се в ПГХ Чирен; и
- Балансиране - покупко-продажба на природен газ, с цел покриване на индивидуалните дисбаланси на ползвателите на газопреводните мрежи.

Групата отчита два вида разходи, свързани с изпълнението на договорите за доставка на услуги(стоки) с клиенти: разходи за сключване на договора и разходи за изпълнение на договора. Когато разходите не отговарят на условията за разсрочване, съгласно изискванията на МСФО 15, същите се признават като текущи в момента на възникването им, когато не се очаква да бъдат възстановени или периодът на разсрочването им е до една година.

Следните оперативни разходи винаги се отразяват като текущ разход в момента на възникването им:

- Общи и административни разходи (освен ако не са за сметка на клиента);
- Разходи за брак на материални запаси;
- Разходи, свързани с изпълнение на задължението;
- Разходи, за които предприятието не може да определи, дали са свързани с удовлетворено или неудовлетворено задължение за изпълнение.

Бележки към консолидирания финансов отчет**(а) Разходи за лихви и разходи по заеми**

Финансовите разходи включват разходи за лихви по заеми, разходи в резултат на увеличение на задължения, следствие на приближаване с един период на датата, определена за реализиране за задължение по планове за дефинирани доходи, други финансови операции – банкови такси, комисионни и други.

Разходи по заеми, които не са пряко свързани с придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията актив, се признават в печалби и загуби по метода на ефективния лихвен процент.

Печалби и загуби от валутни курсови разлики се отчитат на нетна база или като финансови приходи или като финансови разходи, в зависимост дали валутните курсови разлики представляват нетна печалба или нетна загуба.

4.8 Имоти, машини и съоръжения**(а) Признаване и оценка. Специфични активи.***Първоначално признаване*

Имоти, машини и съоръжения се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва разходите, пряко свързани с придобиването на актива. Цената на придобиване на активите, придобити по стопански начин, включва следното:

- разходи за материали и за директно вложен труд;
- разходи, пряко свързани с привеждане на актива до състояние, необходимо за предвидената употреба;
- когато Групата има задължение да демонтира актива или да възстанови терена, приблизителна оценка на разходите за демонтаж и за възстановяване на площадката, на която е разположен актива;

Закупен софтуер, без който е невъзможно функционирането на закупено оборудване, се капитализира като част от това оборудване.

Когато в имотите, машините, съоръженията и оборудването се съдържат компоненти с различна продължителност на полезен живот, те се отчитат отделно.

Последваща оценка

За целите на последваща оценка на имоти, машини, съоръжения и оборудване, Групата прилага модела на преоценка в МСС 16. Преоценената стойност представлява справедливата стойност на актива към датата на преоценка, намалена с последваща амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Справедливата стойност на имоти, машини, съоръжения и оборудване се определя на базата на пазарните доказателства, представени в доклад, изготвен от независим лицензиран оценител.

Преоценката на имоти, машини и съоръжения се извършва на всеки 3 години. Когато справедливите стойности се променят значително за по-кратък период, преоценката може да се прави по-често.

Към 31 декември 2022 г. е направена оценка от лицензиран оценител на справедливата стойност на имоти, машини, съоръжения и транспортни средства (товарни и специализирани) (ИМСТС) и на нетната реализируема стойност на материалните запаси, както и тест за обезценка. В отчета за финансовото състояние всички леки автомобили, други нетекущи активи и активи в процес на изграждане, са представени на базата на историческа цена, намалена с натрупани амортизации и загуби от обезценка.

Специфичен дълготраен материален актив за Групата е буферният природен газ в ПГХ „Чирен“ и в газопровода. Той е постоянно количество, което само поддържа използваемостта на хранилището и газопровода, без да участва в количеството транспортиран или използван за собствени технологични нужди природен газ. Тези количества не могат да намаляват, защото се намалява капацитетът на ПГХ и газопровода.

Буферният газ в ПГХ „Чирен“ и в газопровода, се разделя на амортизируем и

Бележки към консолидирания финансов отчет

неамортизируем буферен газ. Амортизируемият буферен газ в ПГХ „Чирен“ е онова количество газ, което ще остане в подземния резервоар след прекратяване експлоатацията на газохранилището и не може да бъде използвано за търговски цели.

Неамортизируемият буферен газ е част от буферния газ в ПГХ „Чирен“, която би могло да се добие на повърхността при налягане на газопровода 35 бара при съществуващите в момента съоръжения.

Буферният газ в газопровода се разделя също на амортизируем и неамортизируем на база горепосоченото предположение. Количествата буферен газ, както и тяхната стойност са оповестени в *Бележка 15*.

Печалби и загуби при отписване на имоти, машини и съоръжения (определят се като разлика между постъпленията и балансовата стойност на актива) се признават нетно в други приходи/други разходи в печалби и загуби. Когато преоценени активи се продадат, сумите, включени в преоценен резерв, се рекласифицират в неразпределена печалба или загуба.

В края на всеки отчетен период част от преоценения резерв се реализира в съответствие с използване на актива от предприятието. Сумата на реализираната преоценка представлява разликата между амортизацията въз основа на преоценената балансова стойност на актива и амортизацията въз основа на цената на придобиване.

Последващи разходи

Последващи разходи се капитализират само когато е вероятно, че бъдещи икономически ползи от тези разходи ще бъдат получени от Групата. Текущи ремонти и поддръжка се признават като разход при възникването им.

Амортизация

Имоти, машини, съоръжения и оборудване се амортизират от датата, на която са инсталирани и са готови за употреба, или за придобитите по стопански начин, от датата на която активът е завършен и е готов за употреба. Амортизацията се признава до размера на първоначалната стойност на актива минус очакваната остатъчна стойност на актива на база линейния метод въз основа на очаквания полезен живот на всеки един компонент от имоти, машини, съоръжения и оборудване. Амортизацията се отчита в печалби и загуби, освен ако не се включва в отчетната стойност на друг актив. Амортизация на придобити активи при условията на финансов лизинг се начислява за по-късия между срока на договора и техния полезен живот, освен в случаите, когато е почти сигурно придобиването на собствеността върху тях до края на срока на договора. Земята не се амортизира.

Очакваните срокове на полезен живот за текущия и сравнителния период, са както следва:

Сгради	7 – 70 години
Машини, съоръжения и оборудване	3 – 50 години
Компютърна техника и офис обзавеждане	3 – 12 години
Транспортни средства	3 – 15 години
Амортизируем буферен газ	60 години
Всички останали	3 – 15 години

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка отчетна дата и се коригират, ако е необходимо. Приблизителните оценки за имоти, машини и съоръжения са прегледани към 31.12.2022 г. (виж също *Бележка 15*).

(b) Обезценка на нефинансови активи

Отчетните стойности на нефинансовите активи на Групата, различни от материални запаси и отсрочени данъчни активи, се преглеждат към всяка отчетна дата с цел да се определи дали има признаци за обезценка. В случай, че съществуват такива признаци, се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива. Загуба от обезценка се признава винаги в случай, че балансовата стойност на един актив или обект, генериращ парични потоци (ОГПП), част от която е той, превишава неговата възстановима стойност.

Бележки към консолидирания финансов отчет

Възстановимата стойност на актив или ОГПП, е по-високата от неговата стойност в употреба и справедливата му стойност, намалена с разхода по продажба. При оценката на стойността в употреба, бъдещите парични потоци се дисконтират до сегашната им стойност, като се прилага дисконтов процент преди данъци, отразяващ текущите оценки за пазара, цената на парите във времето и рискът, специфичен за актива или за ОГПП. За целта на теста за обезценка, активи, които не могат да бъдат тествани индивидуално, се групират заедно в най-малката възможна група активи, генерираща парични постъпления от продължаваща употреба, които са в голяма степен независими от паричните постъпления от други активи или ОГПП.

Загуби от обезценка се признават в печалби и загуби. Загуби от обезценка, признати за ОГПП се разпределят така, че да намалят отчетните стойности на активите в обекта пропорционално. Загуба от обезценка се възстановява само до такава степен, че балансовата стойност на актива да не надвишава балансовата стойност, която би била определена, след приспадане на амортизация, ако загуба от обезценка не е била признавана.

4.9 Нематериални активи

Нематериални активи, придобити от Групата, имащи определен полезен живот, са представени по цена на придобиване, намалена с натрупана амортизация и загуби от обезценки.

Последващи разходи

Последващи разходи се капитализират само когато увеличават бъдещата икономическа полза от специфичния актив, за който се отнасят. Всички останали разходи се признават като разход в момента на тяхното възникване.

Амортизация

Нематериалните активи се амортизират на база линейния метод в печалби и загуби въз основа на очаквания срок на полезния им живот от датата, на която са готови за употреба.

Очакваните срокове на полезен живот за текущия и сравнителния период са както следва:

Лицензии за съхранение, пренос и транзитен пренос на природен газ	4 – 35 години
Лицензии за софтуер и мобилна далекосъобщителна и радиотелефонна мрежа	2 – 10 години
Програмни продукти	2 – 8 години
Други	3 – 25 години

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка отчетна дата и се коригират ако е необходимо.

4.10 Материални запаси

Материалните запаси включват: горива, оперативен газ, собственост на Групата, използван за покриване на технологични нужди, природен газ за балансиране, резервни части, оборудване, офис-материали, канцеларски материали и консумативи, стоки; незавършено производство и продукция, включително произведен кондензат.

Материалните запаси се отчитат по по-ниската от тяхната себестойност и нетна реализуема стойност. Себестойността на материалните запаси се базира на принципа „средно претеглена стойност“, и включва разходи за придобиване на материалните запаси, разходите за производство или преработка, както и всички други разходи, отнасящи се до привеждането на материалните запаси до тяхното текущо местоположение и състояние. Себестойността на произведена продукция и незавършеното производство включва разходи за труд, социални осигуровки и разходи за амортизация. Нетната реализуема стойност представлява предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително оценените разходи по завършване на производствения цикъл и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата. Резервни части и резервно оборудване се считат за имоти, машини, съоръжения и оборудване, когато Групата се очаква да ги използва по продължително от един отчетен период и те се използват само във връзка

Бележки към консолидирания финансов отчет

с отделен имот, машини съоръжения и оборудване. За тяхното отчитане се прилага значима счетоводна политика 4.7.

Последващата оценка на природния газ (материален запас) се определя както следва:

- Безвъзмездният газ за компресорни станции по транзитната газопреносна мрежа - по цена, по която общественият доставчик продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на лицата, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия, определена с Решение на КЕВР за съответния месец в MWh.
- Природният газ в транзитната газопреносна мрежа, който не е собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД - по цена, по която общественият доставчик продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на лицата, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия, определена с Решение на КЕВР за съответния месец в MWh.
- Природният газ в националната газопреносна мрежа, който не е собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД - по цена, по която общественият доставчик продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на лицата, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия, определена с Решение на КЕВР за съответния месец в MWh.
- Разлика калоричност на природен газ вход – изход, генерирана в газопреносната мрежа - по цена, по която общественият доставчик продава природен газ на крайните снабдители на природен газ и на лицата, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия, определена с Решение на КЕВР за съответния месец в MWh.

4.11 Финансови инструменти**(а) Признаване и отписване**

Групата първоначално признава финансов актив в момента, в който стане страна по договорно споразумение, и го класифицира съгласно модела си за управление на финансови активи и характеристиките на договорените парични потоци.

Групата изважда финансовия пасив (или част от финансовия пасив) от своя отчет за финансовото състояние тогава и само тогава, когато той е погасен — т.е. когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е анулирано или срокът му е изтекъл.

(б) Класификация и първоначално оценяване на финансов актив

С изключение на тези търговски вземания, които не съдържат съществен финансов компонент и се оценяват по цена на сделката, съгласно МСФО 15, всички финансови активи са първоначално оценени по справедлива цена, коригирани за разходите по сделката (където е приложимо).

Финансови активи, различни от тези, които са създадени и ефективни като хеджиращи инструменти, се класифицират в една от следните категории:

- Амортизирана стойност
- Справедлива стойност през печалбата или загубата
- Справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Класификацията се определя и от двете:

- Бизнес моделът на Групата за управление на финансовия актив;
- Характеристиките на договорния паричен поток на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовия актив, които са признати в печалбата и загубата, се включват в други разходи.

Последваща оценка на финансови активи

(с) Финансови активи по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните изисквания (и не са определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата и загубата):

- Предприятието управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира договорни парични потоци;

Бележки към консолидирания финансов отчет

- Съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата;

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми, вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване, те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтирането се пропуска, когато ефектът от него е несъществен. В тази категория се класифицират и паричните средства и паричните еквиваленти, търговските и други вземания, както и вземания от свързани лица.

Търговски и други вземания

Търговски и други вземания са финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не са котирани на активен пазар. Такива активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс всички пряко съотносими разходи по сделката. След първоначално признаване вземанията се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективния лихвен процент, намалена със загуби от обезценка.

Пари и парични еквиваленти

Пари и парични еквиваленти включват парични наличности и депозити на виждане с първоначален матуритет от три месеца или по-малко от датата на придобиване, които са свързани с незначителен риск от промяна в справедливата им стойност и се използват от Групата за управление на краткосрочни ангажименти.

Депозити с матуритет над 3 месеца се класифицират като краткосрочни вземания в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Депозити, заложен като обезпечения на насрещни задължения, се класифицират като Парични средства, предоставени като обезпечение в консолидирания отчет за финансовото състояние.

(d) Обезценка на финансови активи

Финансовите активи, които са в обхват на изчисление на обезценката, са дългови инструменти, отчитани по амортизирана стойност.

Групата признава коректив за очаквани кредитни загуби от финансов актив, актив по договор или кредитен ангажимент и договор за финансова гаранция, за които се прилагат изискванията за обезценка. Очакваните кредитни загуби представляват вероятно претеглена оценка на кредитните загуби за очаквания срок на финансовия инструмент, т.е. паричния дефицит, който представлява разликата между паричните потоци, дължими на Групата и паричните потоци, които Групата очаква да получи.

Групата отписва финансов актив, когато договорните права върху паричните потоци от актива са изтекли, или Групата прехвърли правата за получаване на договорените парични потоци от финансовия актив в сделка, според която значителна част от всички рискове и изгоди от собствеността на финансовия актив са прехвърлени. Всяко участие в прехвърлен финансов актив, който е създаден или задържан от Групата се признава като отделен актив или пасив.

Финансови активи и пасиви се нетират и нетната стойност се представя в отчета за финансово състояние тогава и само тогава, когато Групата има правно основание да нетира сумите и има намерение или да урежда на нетна база или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

Групата има следните недеривативни финансови активи: търговски и други вземания, вземания от свързани лица, пари и парични еквиваленти и парични средства, предоставени като обезпечение.

Изискванията за обезценка съгласно МСФО 9 използват повече информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“.

Бележки към консолидирания финансов отчет

Инструментите, които попадат в обхвата на изискванията на МСФО 9, включват заеми и други видове дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, търговски и други вземания, вземания от свързани лица.

Признаването на кредитни загуби не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Групата разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и измерването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя от вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Групата използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания и вземанията от свързани лица, и признава загуба от обезценка като очаквана кредитна загуба за целия срок. Това са очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид потенциалът за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Предприятието използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби чрез разпределянето на клиентите по индустрии и сročна структура на вземанията.

Групата признава коректив за очаквани кредитни загуби от финансов актив, лизингово вземане, актив по договора или кредитен ангажимент и договор за финансова гаранция, за които се прилагат изискванията за обезценка.

Определяне на размера на очакваните кредитни загуби

Групата оценява очакваните кредитни загуби на финансов инструмент по начин, който отразява:

- точната и вероятностно претеглена стойност на актива, определена чрез оценка на редица възможни резултати;
- стойността на парите във времето; и
- разумна и подкрепяща се информация за минали събития, настоящи условия и прогнози за бъдещи икономически условия, която е достъпна без съществени разходи или усилия към датата на отчета.

Очакваните кредитни загуби представляват вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби (т.е. сегашната стойност на всеки недостиг на пари) за очаквания срок на финансовия инструмент. Паричен дефицит е разликата между паричните потоци, дължими на Групата в съответствие с договора, и паричните потоци, които Групата очаква да получи. Тъй като очакваните кредитни загуби отчитат размера и сроковете на плащанията, очаквана кредитна загуба се признава дори, ако Групата очаква активът да бъде изплатен изцяло, но по-късно от срока, в който се дължи плащането.

Значително увеличение на кредитния риск

Към всяка отчетна дата Групата преценява дали кредитният риск по даден финансов инструмент се е увеличил значително спрямо момента на първоначалното признаване. При извършване на оценката Групата използва промяната в риска от неизпълнение, възникващо през очаквания живот на финансовия инструмент, вместо промяната в размера на очакваните кредитни загуби. Тази оценка се прави на база сравнение на риска от неизпълнение на финансовия инструмент към датата на отчета с риска от неизпълнение, настъпил към датата на първоначалното признаване. Информацията се идентифицира, без да са налице ненужни разходи или усилия.

(е) Класификация и оценяване на финансови пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват получени заеми, търговски и други задължения. Финансовите пасиви са първоначално оценени по справедлива стойност и, където е приложимо, коригирани по отношение на разходите по сделката, освен ако Групата не е определило даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Впоследствие, финансовите пасиви се оценяват по амортизирана стойност, използвайки

Бележки към консолидирания финансов отчет

метода на ефективната лихва.

Всички разходи, свързани с лихвите и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи. Финансовите пасиви се признават първоначално на тяхната дата на търгуване, на която Групата е станало страна по договорните условия на инструмента. Групата отписва финансов пасив когато неговите договорни задължения са изпълнени или са отменени или не са валидни повече.

Финансови активи и пасиви се нетират, и нетната стойност се представя в отчета за финансово състояние тогава, и само тогава, когато Групата има правно основание да нетира сумите, и има намерение или да урежда на нетна база или да реализира актива, и да уреди пасива едновременно.

4.12 Наети активи

Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Групата извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване
- Групата има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора
- Групата има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Групата оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от Групата като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Групата признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в отчета за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Групата, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Групата амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Групата също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата лизингополучателят оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания за правото на ползване на основния актив по време на срока на лизинговия договор, които не са платени към началната дата. Те могат да бъдат:

- фиксирани плащания минус подлежащите на получаване стимули по лизинга;
- променливи лизингови плащания, зависещи от индекс или процент, които са оценени според стойността на индекса или процента към началната дата (напр. референтен лихвен процент като LIBOR);
- суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност;
- цената на упражняване на опция за покупка, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция; и

Бележки към консолидирания финансов отчет

- плащания на санкции за прекратяване на лизинговия договор, ако в срока на лизинговия договор е отразено упражняването на опция за прекратяването на договора от страна на лизингополучателя.

Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, Групата използва лихвения процент, който то би трябвало да плаща, за да заеме за сходен период от време при сходно обезпечение средствата, необходими за получаването на актив със сходна стойност в сходна икономическа среда.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Групата е избрала да отчети краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

Групата като лизингодател

Счетоводната политика на Групата, съгласно МСФО 16, не се е променила спрямо сравнителния период.

Като лизингодател, Групата класифицира своите лизингови договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

4.13 Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал на компанията-майка отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Преоценъчният резерв включва печалби или загуби от преоценки на нефинансови активи.

Другите резерви включват:

- законови резерви и общи резерви, формирани по реда на действащото търговско законодателство и Устава на Дружеството;
- резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи – включва актюерски печалби или загуби от промени в демографските или финансови предположения и възвръщаемостта на активите по плана.

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденди към едноличния собственик са включени на ред „Задължения към свързани лица“ в консолидирания отчет за финансовото състояние. Всички трансакции с едноличния собственик на Групата са представени отделно в консолидирания отчет за промените в собствения капитал.

4.14 Доходи на персонала

(а) Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход, когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата, която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Групата има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и

Бележки към консолидирания финансов отчет

задължението може да се оцени надеждно.

Групата признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

(b) Планове с дефинирани вноски

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който дружество плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски в България. Задълженията за превеждане на вноски по плановете за пенсиониране с дефинирани вноски, се признават като разходи за персонала в печалби и загуби текущо. Вноските по план с дефинирани вноски, които са дължими повече от 12 месеца след края на периода на предоставяне на услугите от служителите, се дисконтират до настоящата им стойност.

(c) Планове с дефинирани доходи

Групата има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ). Съобразно тези разпоредби на КТ и действащия Колективен трудов договор в „Булгартрансгаз“ ЕАД, при прекратяване на трудовия договор на служител на Групата, придобил право на пенсия, Групата му изплаща обезщетение в размер на дванадесет brutни работни заплати, в случай, че работникът или служителят има натрупан трудов стаж в Групата над 10 години към датата на пенсиониране, и обезщетение в размер на пет brutни работни заплати в случай, че работникът или служителят има натрупан трудов стаж в Групата до 10 години. Към датата на отчета за финансово състояние ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители на база на доклад, изготвен от актюер. В Бележка 27 към консолидирания финансов отчет, е оповестена сумата на начисленото задължение, както и основните допускания, на базата на които е извършена оценката на задължението.

Според изискването на стандарта (параграф 78 от МСС 19) процентът, с който ще се дисконтира задължението, трябва да съответства на пазарните доходи към датата на счетоводния баланс, които носят първокачествените корпоративни облигации. При условие, че няма развит капиталов пазар следва да се използват пазарните доходи на правителствените облигации.

Удачно е също така като процент на дисконтиране да се използва и бъдещата норма на възвращаемост на активите на предприятието. Поради дългосрочния характер на задължението и липсата на такива финансови инструменти, отразяващи доходност за по-дълъг срок, е преценено, че като норма на дисконтиране може да се приложи очакваният процент на доходност при инструменти с по-дългосрочен падеж от съществуващите, следвайки изискванията на Параграф 81 на МСС 19.

Изчисленията се извършват на годишна база от актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици.

Групата признава всички актюерски печалби и загуби, възникващи от плана за дефинирани доходи за сметка на другия всеобхватен доход.

4.15 Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Безвъзмездни средства предоставени от държавата, обвързани с активи
Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, се признават първоначално като отсрочени приходи по справедлива стойност когато има достатъчна сигурност, че ще бъдат получени и че Групата ще изпълни условията, свързани със средствата. След това се признават в печалби и загуби като други приходи на систематична база за полезния живот на актива. Безвъзмездни средства, които компенсират Групата за извършени разходи, се признават в печалби и загуби на систематична база в периодите, в които възникват разходите.

4.16 Сделки в чуждестранна валута

Бележки към консолидирания финансов отчет

Операциите в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс на БНБ в деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние. Печалба или загуба от курсови разлики, произтичащи от парични позиции, е разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода и амортизираната стойност в чуждестранна валута, превалутирана по курса в края на периода.

Непарични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност. Непарични активи и пасиви в чуждестранна валута, които се оценяват по историческа цена, се превалутират във функционалната валута по курса на датата на сделката. Курсови разлики, възникващи от превалутирането във функционалната валута се отчитат в печалби и загуби.

От 1 януари 1999 година обменният курс на Българския лев (BGN) е фиксиран към евро (EUR). Обменният курс е BGN 1.95583 / EUR 1.0.

4.17 Данъци

Корпоративният данък за годината представлява текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху печалбата се признава в печалби и загуби, с изключение на този, отнасящ се за бизнес комбинации или за статии, които са признати директно в собствения капитал, или в друг всеобхватен доход.

Текущият данък е очакваното данъчно задължение или вземане върху облагаемата печалба или загуба за годината, прилагайки данъчните ставки, влезли в сила или по същество, въведени към отчетната дата и всички корекции за дължими данъци за предходни години.

Отсрочените данъци се изчисляват върху временните разлики между сумите на активите и пасивите, признати във финансовия отчет, и сумите използвани за данъчни цели. Отсрочен данък не се признава за:

- временни разлики от първоначално признаване на активи и пасиви при сделка, която не е бизнес комбинация и която не засяга печалби и загуби, нито за счетоводни, нито за данъчни цели;
- разлики, свързани с инвестиции в дъщерни предприятия и съвместно контролирани предприятия доколкото е вероятно, че те няма да имат обратно проявление в обозримото бъдеще; и
- облагаеми временни разлики, възникващи от първоначално признаване на репутация.

Отсрочен данък се оценява по данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за временните разлики, когато те се проявяват обратно, на базата на закони, които са в сила или са въведени по същество към отчетната дата.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се компенсират само, ако има правно основание за приспадане на текущи данъчни активи и пасиви, и те се отнасят до данъци върху печалбата, наложени от едни и същи данъчни власти.

Актив по отсрочени данъци се начислява за неизползваните данъчни загуби, кредити и приспадащи се временни разлики, доколкото е вероятно бъдеща облагаема печалба да бъде налична, срещу която те да могат да бъдат използвани. Отсрочените данъчни активи се преглеждат към всяка отчетна дата и се намаляват доколкото не е вероятно повече бъдеща изгода да бъде реализирана.

При определянето на текущия и отсрочения данък Групата взема предвид ефекта от несигурни данъчни позиции и дали допълнителни данъци или лихви може да са дължими. Групата смята, че начисленията за данъчни задължения са адекватни за всички отворени данъчни години на базата на оценката на много фактори, включително интерпретиране на данъчни закони и предишен опит. Тази оценка се основава на приблизителни оценки и допускания и може да включва преценки за бъдещи събития. Може да се появи нова информация, според която Групата да промени своите преценки за адекватността на

Бележки към консолидирания финансов отчет

съществуващите данъчни задължения; такива промени в данъчните задължения биха засегнали разхода за данъци в периода, когато такова определяне бъде направено.

4.18 Условни активи, условни пасиви, провизии

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база на най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, които Групата е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи. Те са описани заедно с условните задължения на Групата в бележка 36.

4.19 Използване на приблизителни оценки и преценки

При изготвянето на този консолидиран финансов отчет, ръководството е направило преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики на Групата и на отчетените суми на активите и пасивите, приходите и разходите. Реалният резултат може да бъде различен от тези приблизителни оценки.

Приблизителните оценки и основните допускания се преразглеждат текущо. Преразглеждането на приблизителните оценки се признава перспективно. При изготвянето на представения консолидиран финансов отчет значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Групата и основните източници на несигурност на счетоводните приблизителни оценки не се различават от тези, оповестени в междинния финансов отчет на Групата към 30 юни 2022 г.

(а) Преценки

Информация за критични преценки, направени при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху признатите суми във финансовия отчет, се съдържа в съответните бележки.

Бележки към консолидирания финансов отчет

(б) Несигурност в допусканията и оценките

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи, е представена по-долу.

Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Преносните стойности на активите са анализирани в бележки 15 и 16. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване или поради други фактори, които впоследствие биха могли да повлияят върху определянето на полезния живот.

Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Определянето на обезценката изисква ръководството да направи оценка на обръщаемостта на запасите най-вече чрез влагането им в употреба, в това число и употребата им за технологични нужди. Ръководството на Групата счита, че балансовата стойност на материалните запаси, състоящи се основно от природен газ и резервни части, представлява най-добрата преценка за тяхната нетна реализуема стойност към датата на отчета за финансовото състояние, съгласно изискванията на МСС 2 „Материални запаси“. През 2022 г. Групата е отчела загуба от обезценка на природен газ в размер на 54 хил. лв. (2021 г.: обратно проявление на загуба от обезценка на природен газ 5 654 хил. лв.).

Измерване на очаквани кредитни загуби

Кредитната загуба представлява разликата между всички договорни парични потоци, дължими на предприятието и всички парични потоци, които предприятието очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на предприятието. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

Преценката, относно очакваната кредитна загуба на дългосрочни вземания, е изготвена на

Бележки към консолидирания финансов отчет

индивидуална база като са взети предвид всички налични факти и обстоятелства, съпътстващи съществуването и оценката на вземанията включително и очаквано развитие на процесуалните действия, предприети от Групата.

Към всяка отчетна дата Ръководството преценява дали кредитният риск по даден финансов инструмент се е увеличил значително спрямо момента на първоначално признаване.

Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно, с помощта на независим актюер, задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи на стойност 10 335 хил. лв. (2021 г.: 10 041 хил. лв.) се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Групата бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на дългосрочни безрискови ценни книжа, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи (български лева) и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения. Несигурност в приблизителната оценка съществува по отношение на актюерските допускания, която може да варира и да окаже значителен ефект върху стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи и свързаните с тях разходи.

Справедливи стойности

Някои от счетоводните политики и оповестявания на Групата изискват оценка на справедливи стойности за финансови и за нефинансови активи и пасиви.

Групата е установила контролна рамка по отношение на оценката на справедливи стойности. Регулярно се преглеждат значителните ненаблюдаеми входящи данни и корекции на оценките. Ако информация от трети страни, като котировки от брокери или сходни услуги, се използва за оценка на справедливи стойности, тогава се оценяват получените доказателства от трети страни, за да се подкрепи заключението, че такива оценки отговарят на изискванията на МСФО, включително нивото в йерархията на справедливите стойности, в което такива оценки трябва да бъдат класифицирани.

Значими въпроси, свързани с оценките, се докладват и на одитния комитет на Групата.

Когато оценява справедливата стойност на актив или пасив, Групата използва наблюдаеми данни, доколкото е възможно. Справедливите стойности се категоризират в различни нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва:

- Ниво 1: котирани цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви.
- Ниво 2: входящи данни, различни от котирани цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Ако входящите данни, използвани за оценка на справедливата стойност на актива или пасива, могат да се категоризират в различни нива от йерархията на справедливите стойности, тогава оценката на справедливата стойност се категоризира в нейната цялост в това ниво от йерархията на справедливите стойности, чиято входяща информация е от значение за цялостната оценка. Групата признава трансфери между нивата на йерархията на справедливите стойности към края на отчетния период, през който е станала промяната.

Повече информация за допусканията, направени при оценка на справедливите стойности, е включена в Бележка 33 Рискове, свързани с финансови инструменти и Бележка 35 Определяне на справедливи стойности.

Бележки към консолидирания финансов отчет

Последната преоценка на имоти, машини и съоръжения от независим оценител е към 31.12.2022 г. Оценката е извършена съгласно изискванията на Международен стандарт за финансово отчитане 13 „Оценяване по справедлива стойност“.

Провизии и условни задължения

Групата е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии. Провизиите няма да бъдат разглеждани тук по-подробно, за да се избегнат предубеждения, свързани с позицията на Групата в горепосочените спорове.

5. База за консолидация

Инвестиция в дъщерно предприятие

„Булгартрансгаз“ ЕАД има инвестиция в дъщерно предприятие „Газов хъб Балкан“ ЕАД и към 31.12.2022 г. притежава 100% от капитала му в размер на 500 хил. лв.

„Газов хъб Балкан“ ЕАД е еднолично акционерно дружество, учредено от „Булгартрансгаз“ ЕАД с решение на Управителния съвет от 15.01.2019 г. и одобрение на Надзорния съвет. „Газов Хъб Балкан“ ЕАД е вписан в Търговския регистър и регистър на ЮЛНЦ към Агенцията по вписванията на 18.01.2019 г. Той е със седалище в Република България.

Основният предмет на дейност на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД включва изграждане и опериране на електронна платформа, на която са създадени условия за сключване на двустранни сделки и борсов пазар с физически и нефизически продукти – природен газ, енергийни продукти, енергийни носители, енергийни, зелени и бели сертификати, въглеродни емисии и други, свързани с енергопотреблението продукти. Акциите на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД не се котират на фондова борса.

Всички вътрешногрупови салда, транзакции, приходи, разходи и печалби и загуби са изцяло елиминирани.

По-долу е представена обобщена финансова информация за „Газов Хъб Балкан“ ЕАД преди вътрешногрупови елиминации:

<i>в хиляди лева</i>	2022	2021
Нетекущи активи	36	61
Текущи активи	2 592	1 515
Общо активи	2 628	1 576
Текущи пасиви	121	201
Общо пасиви	121	201
Собствен капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието майка	2 507	1 375
Приходи	2 213	1 739
Печалба/(загуба) за годината, отнасяща се до собствениците на предприятието майка	1 132	905
Печалба/(загуба) за годината	1 132	905
Общо всеобхватен доход за годината	1 132	905
Нетни парични потоци от оперативна дейност	982	937
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност	(9)	155
Нетни парични потоци от финансова дейност	-	-
Нетен паричен поток	973	1 092

Съвместни предприятия

Групата има две съвместно контролирани предприятия.

С решение на Съвета на директорите на „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД и разрешение от Министъра на енергетиката, през 2017 г. капиталът на „Булгартрансгаз“ ЕАД е увеличен по реда на чл. 193 от Търговския закон чрез непарична вноска (апорт), представляваща 50% от акциите на „Булгартел“ АД, собственост на БЕХ ЕАД. Непаричната вноска е за 3 хил. броя акции от капитала на „Булгартел“ АД на стойност 3 256 хил. лева, чрез издаване на 3 256

Бележки към консолидирания финансов отчет

хил. броя нови обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност в размер на 1 лев. На 23.11.2017 г. в Търговския регистър е вписано увеличението на капитала с непаричната вноска.

Останалата част от капитала и правата на глас се притежават от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД. Разпределението на капитала и правата на глас са основанието за класифициране на инвестицията като такава в съвместно контролирано предприятие.

„Булгартел“ АД е със седалище в Република България. Основният предмет на дейност на „Булгартел“ АД включва търговска, маркетингова и инженерингова дейност по далекосъобщенията, изграждане, използване и поддръжка на далекосъобщителни мрежи и информационни системи, и предоставяне на далекосъобщителни и информационни услуги, както и всяка друга дейност, която не е забранена със закон. Акциите на „Булгартел“ АД не се котират на фондова борса.

„Булгартел“ АД е едноличен собственик на капитала на „Булгартел Скопие“ ДООЕЛ, регистрирано в Централния регистър на Република Северна Македония. Дружеството е със седалище и адрес на управление: Северна Македония, гр. Скопие, ул. Димо Хаджидимов.

Групата отчита инвестицията в „Булгартел“ АД по метода на собствения капитал в съответствие с МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“. Обобщена финансова информация за „Булгартел“ АД е представена по-долу. Тя отразява сумите, представени във финансовия отчет на съвместното предприятие след корекции във връзка с прилагането на метода на собствения капитал (вкл. Корекции на справедлива стойност) или корекции за разлики в счетоводната политика:

<i>в хиляди лева</i>	2022	2021
Нетекущи активи	7 949	8 716
Текущи активи	1 622	1 286
Пари и парични еквиваленти	673	639
Други текущи активи	949	647
Общо активи	9 571	10 002
Нетекущи пасиви	5 092	5 913
Текущи пасиви	1 404	1 147
Общо пасиви	6 496	7 060
Нетни активи	3 075	2 942
Приходи	3 750	3 365
Разходи за амортизация и обезценка	(753)	(764)
Разходи за лихви	(90)	(142)
Приходи/(Разходи) от данъци върху дохода	(18)	(4)
Печалба/(Загуба) за годината	108	24
Друг всеобхватен доход	25	17
Общо всеобхватен доход за годината	133	41

Равнение на финансовата информация, посочена по-горе, с балансовата стойност на инвестицията в „Булгартел“ АД, изчислена на база справедливата стойност на нетните активи, е представена, както следва:

<i>в хиляди лева</i>	2022	2021
Общо нетни активи на „Булгартел“ АД към 1 януари	333	253
Печалба/(Загуба) за годината	108	24
Друг всеобхватен доход за годината	25	17
Общо нетни активи на „Булгартел“ АД към 31 декември	466	294
Дялово участие на Групата	50 %	50 %

Бележки към консолидирания финансов отчет

Дял на Групата в печалбата/(загубата) на съвместно контролираното предприятие	54	12
Дял на Групата в другия всеобхватен доход на съвместно контролираното предприятие	13	9

Стойност на инвестицията в „Булгартел“ АД	233	147
Преоценка на инвестицията	2	19
Балансова стойност на инвестицията	235	166

в хиляди лева

<i>Балансова стойност на 01 януари 2021 г.</i>	126
Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	40
<i>Балансова стойност на 31 декември 2021 г.</i>	166
Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	54
Друг всеобхватен доход	13
Обратно проявление на обезценка	2
Балансова стойност на инвестицията в „Булгартел“ АД към 31 декември 2022г.	235

На база експертната оценка, Групата е преценила, че балансовата стойност преди оценката не надвишава възстановимата стойност на инвестицията и в резултат на това е признала обратно проявление на загуба от обезценка в размер на 2 хил. лв. (2021 г.: обратно проявление на загуба от обезценка 19 хил. лв.).

При формирането на пазарната стойност на инвестицията е използвана комбинация от три подхода – приходен подход, пазарен подход и разходен подход.

В изпълнение на решение на Министерски съвет от 08.01.2020 г., „Булгартрансгаз“ ЕАД придоби акционерно участие в „Газтрейд“ С.А. в размер на 20% от капитала му. Споразумението за покупко-продажба на акции от капитала на „Газтрейд“ С.А. между продавача, който е физическо лице и „Булгартрансгаз“ ЕАД бе подписано на 21.08.2020 г.

На 28.01.2021 г. е финализирана сделката за придобиване на акционерно участие в „Газтрейд“ С.А. в размер на 20% от капитала му от „Булгартрансгаз“ ЕАД и на същата дата „Булгартрансгаз“ ЕАД е вписан като акционер в книгата на акционерите на „Газтрейд“ С.А.

На 27.01.2022 г. на Общото събрание на акционерите на Газтрейд С.А в Атина, е одобрено единодушно окончателно инвестиционно решение за изграждане на терминала за втечен природен газ в Александруполис, Гърция, като по този начин се даде начало на реализацията на проекта. Очакваният срок на изграждане на терминала в Александруполис, Гърция и началото на търговската експлоатация е в края на 2023 г.

Съгласно подписаното Споразумение за ангажимент на акционерите между Газтрейд СА, Национална банка на Гърция и Акционерите, последните поемат ангажимент за допълнително финансиране под форма на увеличение на капитала на Газтрейд С.А или заемни средства по време на строителната фаза и до завършване на Проекта, които отговарят на условията на стандартно проектно финансиране с ограничено участие на Акционерите. Акционерното участие е предвидено под формата на „първоначално“ и „допълнително“. С оглед финализиране на преговорите за финансиране на част от проекта, акционерите и в частност „Булгартрансгаз“ ЕАД предоставиха като доказателство за разполагаемост на „първоначалното“ си акционерно участие обезпечение в размер на 15 400 хил. евро съгласно изискванията на Национална банка на Гърция (банкова гаранция или депозит) веднага след гласуването на окончателно инвестиционно решение. Посочената по-горе сума е в рамките на предоставения мандат на „Булгартрансгаз“ ЕАД, съгласно Решение № 6 от 8.01.2020 г. на Министерски съвет относно размера на допълнителните инвестиционни разходи в размер до 16 600 хил. евро. Депозитаната сума ще бъде възстановена на „Булгартрансгаз“ ЕАД при представяне на съответна банкова гаранция на нейната равностойност веднага след подписване на облигационния заем между Газтрейд С.А

Бележки към консолидирания финансов отчет

и Национална банка на Гърция. Започнало е изпълнението на сключените договори за строителство на необходимите съоръжения за LNG терминала.

Съгласно Решение № 1024 от 15 декември 2022 г. на Министерски съвет на Република България, „Булгартрансгаз“ ЕАД има право да направи допълнителни инвестиционни разходи до 3 820 хил. евро за изграждане на LNG терминала в Александруполис, Република Гърция, но не повече от одобрен от Съвета на директорите на Газтрейд С.А размер, съответстващ на 20 на сто акционерно участие на дружеството в Газтрейд С.А.

В изпълнение на горните решения, всеки акционер, в това число „Булгартрансгаз“ ЕАД е предоставил допълнително доказателство за собствен капитал под форма, подобна на тази, която вече е предоставена на банката за първоначалната вноска на Акционера, в размер на 1 180 хил. евро. По този начин, общият размер на сумата, предоставена от „Булгартрансгаз“ ЕАД съгласно Споразумението за залог на сметка възлиза на 16 580 хил. евро.

В индивидуалния финансов отчет инвестицията в „Газтрейд“ С.А. се отчита по себестойност. Към 31.12.2022 г. е направена оценка на инвестицията на „Булгартрансгаз“ ЕАД в „Газтрейд“ С.А. от лицензиран оценител, като нейната цел е да се определи справедливата стойност на инвестицията към датата на финансовия отчет. Съгласно оценителския доклад, справедливата стойност на 20 % от собствения капитал на „Газтрейд“ С.А. към 31.12.2022 г. е в размер на 17 900 хил. евро, което при регистрирани 250 200 дяла се отразява в 71.54 евро стойност на една акция (дял).

Групата отчита инвестицията в „Газтрейд“ С.А. по метода на собствения капитал в съответствие с МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“. Обобщена одитирана финансова информация за „Газтрейд“ С.А. е представена по-долу. Тя отразява сумите, представени във финансовия отчет на съвместното предприятие след корекции във връзка с прилагането на метода на собствения капитал (вкл. Корекции на справедлива стойност) или корекции за разлики в счетоводната политика:

<i>в хиляди лева</i>	2022	2021
Нетекущи активи	286 581	3 086
Текущи активи	47 013	4 696
Пари и парични еквиваленти	16 518	1 241
Други текущи активи	30 495	3 455
Общо активи	333 594	7 782
Нетекущи пасиви	291 894	1 389
Текущи пасиви	8 076	2 517
Общо пасиви	299 970	3 906
Нетни активи	33 624	3 876
Приходи	-	-
Разходи за лихви	(1 459)	(56)
Приходи/(Разходи) от данъци върху дохода	(6 812)	(5)
Печалба/(Загуба) за годината	29 753	(3 482)
Друг всеобхватен доход	(5)	-
Общо всеобхватен доход за годината	29 748	(3 482)

в хиляди лева

Балансова стойност на 01 януари 2021 г.	26 916
Загуба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	(696)
Балансова стойност на 31 декември 2021 г.	26 220
Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	5 951
Друг всеобхватен доход	(1)
Разходи за придобиване	2
Балансова стойност на инвестицията в „Газтрейд“ С.А. към 31 декември 2022г.	32 172

Бележки към консолидирания финансов отчет

Финансовата информация за съвместно контролираното предприятие може да бъде обобщена съгласно одитирана информация, както следва:

	2022	2021
	хил. лв.	хил. лв.
Активи	333 594	7 782
Пасиви	(299 970)	(3 906)
Приходи		-
Печалба/(Загуба) за периода и друг всеобхватен доход	29 748	(3 482)
Дял от печалбата (загубата) и другия всеобхватен доход, полагащи се на Групата	5 950	(696)

Печалбите и загубите от обезценки на инвестиции в съвместно контролирани предприятия са посочени на ред Печалби/(Загуби) от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал в консолидирания отчет за печалбите или загубите и другия всеобхватен доход.

Групата не е получила дивиденди през отчетните периоди и няма условни задължения или други поети ангажименти, свързани с инвестицията в съвместно контролираното предприятие.

6. Отчитане по сегменти

Ръководството определя към настоящия момент един сегмент на Групата, а именно природен газ, както е описано в пояснение 4.5 от счетоводни политики. Този сегмент се наблюдава от ръководството, което взема стратегически решения на базата на оперативните резултати на сегмента.

Информацията за сегмента природен газ може да бъде анализирана за представените отчетни периоди, както следва:

	Природен газ	Природен газ
	2022	2021
<i>в хиляди лева</i>		
Приходи от:		
- дейностите: достъп, пренос, съхранение, балансиране и опериране на електронна платформа за сделки с природен газ	1 113 654	575 147
- други приходи	11 877	8 829
Приходи на сегмента	1 125 531	583 976
Технологични разходи	(266 426)	(60 402)
Разходи за материали	(11 581)	(6 086)
Разходи за външни услуги	(15 593)	(12 707)
Разходи за амортизации и обезценка на нефинансови активи	(232 150)	(181 462)
Разходи за възнаграждения на наети лица	(75 391)	(73 535)
Начислена/(възстановена) обезценка на финансови активи	827	1 786
Приходи/(Разходи) от обезценка на материални запаси	(54)	5 654
Други разходи от дейността	(42 413)	(38 404)
Себестойност на природен газ, вложен за балансиране, и продадени стоки	(153 832)	(44 767)
Промени в наличностите на готова продукция и незавършено производство	17	52
Оперативна печалба на сегмента	328 935	174 105
Активи на сегмента	7 921 000	6 458 666
Пасиви на сегмента	2 666 591	2 897 617

Бележки към консолидирания финансов отчет

Приходите на Групата от клиенти се получават на територията на Република България.

Общата сума на приходите, оперативната печалба и активите на сегмента са равнени със съответните позиции в консолидирания финансов отчет на Групата, както следва:

<i>в хиляди лева</i>	2022	2021
Приходи		
Общо приходи	1 125 589	584 339
Елиминирани на междусегментни приходи	(58)	(363)
Приходи на Групата	1 125 531	583 976
Печалба		
Общо оперативна печалба на сегмента	328 935	174 105
Оперативна печалба на Групата	328 935	174 105
Дял от финансовия резултат на инвестиции, отчетани по метода на собствения капитал	6 007	(656)
Финансови приходи	25 197	23 005
Финансови разходи	(37 833)	(40 013)
Печалба на Групата преди данъци	322 306	156 441

Приходите на Групата са анализирани за всеки основен вид продукт и услуга в Бележка 7 и 8.

7. Приходи
Сегментна информация за приходите по договори с клиенти

Основните групи приходи по договори с клиенти включват:

<i>в хиляди лева</i>	2022	2021
Приходи от пренос на природен газ по газопреносна мрежа за транзитен пренос	600 140	345 540
Приходи от пренос на природен газ по националната газопреносна мрежа	104 499	113 779
Приходи от съхранение на природен газ	23 290	14 520
Приходи от балансиране	165 696	63 836
Безвъзмезден газ – непарично възнаграждение, получено от клиента, във връзка с договор за пренос на природен газ	217 838	35 751
Приходи от услуги достъп до и използване на електронната платформа за търговия на природен газ	2 191	1 721
	1 113 654	575 147

По локация/Географски пазари

<i>в хиляди лева</i>	2022	2021
Вътрешен пазар	305 050	174 255
Чуждестранни пазари	808 604	400 892
	1 113 654	575 147

Момент във времето за признаване на приходите

<i>в хиляди лева</i>	2022	2021
Продукти и услуги, които се прехвърлят с течение на времето	1 113 654	575 147
	1 113 654	575 147

Групата признава приходи от предоставянето на услуги с течение на времето по видове, представени в таблицата по-горе.

Приходите от дейността са формирани от предоставяне на услуги по достъп и пренос по газопреносната мрежа, от извършване на услуги по съхранение на природен газ в ПГХ „Чирен“, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД и от сключени обвързващи договори за резервиране на капацитет за период от 20 г. след проведена процедура Open Season, съгласно общоевропейската законова рамка.

Бележки към консолидирания финансов отчет

При извършване на услугата по достъп и пренос на природен газ е необходим природен газ за работа на компресорните станции и други технологични нужди, който представлява технологичен газ (газ за технологични нужди). Съществува възможност технологичният газ да се предоставя в натура (безвъзмездно) от ползвателите. „Булгартрансгаз“ ЕАД отчита този безвъзмезден газ като текущ приход и текущ разход. По смисъла на МСФО 15, полученият безвъзмезден газ се третира като непарично възнаграждение, получено от клиента за изпълнение на договора.

Във връзка с Правилата за балансиране на пазара на природен газ, „Булгартрансгаз“ ЕАД в качеството му на балансьор извършва търговско балансиране на пазара на природен газ, което представлява компенсирание на разликите между количеството природен газ, подадено от даден ползвател на газопреносната мрежа на входните точки, и количеството природен газ, изтеглено от този ползвател през изходните точки на мрежата. Задължението на балансьора е да покрива индивидуалните дисбаланси на ползвателите на газопреносните мрежи. В тази връзка и в съответствие с „Входно-изходния“ тарифен модел са сключени договори за покупка и продажба на природен газ за балансиране с клиентите, като Дружеството реализира приходи от балансиране, съответстващи на балансовите зони на газопреносните мрежи на територията на Република България – национална балансова зона и транзитна балансова зона.

Реализираните приходи от услуги в размер на 2 191 хил. лв., представляват приходи от предоставена услуга за достъп до и използване на електронната платформа за търговия на природен газ, които включват дългосрочен и краткосрочен сегмент на платформата за търговия, както и GRP сегмент.

В началото на декември 2019 г. „Газов Хъб Балкан“ ЕАД подписа приетото от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) с решение по Протокол № 209, т. 2 Споразумение за изпълнение на Програмата за освобождаване на газ (ПОГ). В тази връзка с оглед провеждането на търговете по Програмата за освобождаване на газа за 2020 г., съгласно изискванията на чл. 176а от ЗЕ, „Газов Хъб Балкан“ ЕАД, в качеството си на страна по Споразумението за изпълнение на Програмата и на доставчик на софтуерната среда за нейното изпълнение осигури успешното провеждане на петнадесет търга за 2020 г., дванадесет търга за 2021 г. и девет търга през 2022 г. След провеждането на деветия търг по Програмата за 2022 г. (проведен на 31 октомври 2022 г.) бяха реализирани 6 252 432 MWh, или 98,59% от предвидените за годината 6 342 000 MWh. 21 компании от общо 64 регистрирани членове имаха право на участие в търговете по програмата на базата на подписани с „Газов Хъб Балкан“ ЕАД Споразумения за участие на пазарния сегмент за изпълнение на ПОГ. Във връзка с прекратяване на доставките по един от дългосрочните си договори, „Булгаргаз“ ЕАД инициира кореспонденция с КЕВР и ГХБ и след указания на Комисията част от търговете, съгласно календара за 2022 г., не бяха проведени (предварително планираните търгове на всеки втори понеделник на месеци май, юни, юли, август, септември и ноември от календарната 2022 г.).

След решение на Народното събрание на Република България за изменение на Закона за енергетиката, Програмата беше прекратена и за 2023 г. и 2024 г. не се предвиждат търгове.

Считано от 2020 г. „Газов хъб Балкан“ ЕАД стартира краткосрочен и дългосрочен сегмент на платформата за търговия, както и брокерска услуга, която позволява регистрацията на договори между търговец и краен клиент/краен снабдител с място на физическа доставка изходна точка, към която е присъединен крайният клиент/крайният снабдител. Краткосрочният сегмент включва продукти „за ден напред“, „в рамките на деня“ и „уикенд“. На дългосрочния сегмент се търгуват продукти за седмица (от понеделник до понеделник), календарен месец, календарно тримесечие и календарна година. Също така, на дългосрочния сегмент е осигурена възможност и за сключване и регистрация на неанонимни сделки с оглед по-голям обхват на услугите към клиентите.

Във връзка с въвеждането в търговска експлоатация на интерконектора Гърция-България (IGB) продуктовата гама на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД се увеличи с нова точка на търговия – Виртуална търговска точка ICGB (VTP ICGB). Добавената нова точка за търговия осигурява опции за осъществяване на сделки на виртуалната търговска точка на газопровода IGB при

Бележки към консолидирания финансов отчет

спазване на европейските и български нормативни изисквания. Като допълнителна услуга Дружеството предлага на клиентите си и използването на допълнителен екран. През 2022 г. след проведени преговори и предоставена от страна на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД (ГХБ) информация, условия за членство и оферта, компанията „Ай Си Джи Би“ АД (ICGB AD), инвеститор и оператор на Междусистемната връзка Гърция- България (IGB), стана вторият оператор на газопреносна мрежа в България, която избира организирания борсов пазар на ГХБ за своето пълноправно членство и за изпълнението на европейските и национални изисквания за балансиране на мрежата. Членството на ICGB AD на пазара на ГХБ ще увеличи значително предимството на ГХБ пред конкурентните борси и ще доведе до подобряване на обема на търговия, т.е. допълнително стимулиране на ликвидността.

През 2022 г. „Газов Хъб Балкан“ предлага услуги по докладване на сделките, сключени или регистрирани през системата на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД във връзка с изискванията на Регламент (ЕС) № 1227/2011 относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия, чрез разработена и имплементирана функционалност на информационната система на компанията. Този вид услуга се разделя на два подвида: (1) Услуга по докладване, при която Газов Хъб Балкан осъществява изпращане към „Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия“ (ACER) на данни за сделките на съответния пазарен участник с енергийни продукти на едро, изпълнени на организирания пазар на Газов Хъб Балкан, включително съгласувани и несъгласувани нареждания и (2) Услуга по предоставяне на достъп до данни, с цел самостоятелно докладване – за клиентите, използващи друга докладваща организация. Дружеството предлага и достъп до готови за докладване XML документи, съдържащи данни за сделките на съответния пазарен участник на организирания пазар на природен газ, подготвени във формата и според изискванията на ACER. Всеки член на платформата има правото и да предостави Декларация за отказ от ползване на услугите по докладване, като това освобождава „Газов Хъб Балкан“ от ангажимента по предоставяне и/или докладване на данни и това остава отговорност на самия член на платформата в качеството му на участник на енергиен пазар за търговия на едро.

От юни 2022 г. „Газов Хъб Балкан“ предлага 24/7 web API комуникационен канал за достъп до публична и частна информация. Публичната част съдържа информация, която се ползва без заплащане на такси и се отнася до членовете на пазара на ГХБ, търгуваните количества и постигнати цени, които са публично достъпни на сайта на компанията. Частната информация е достъпна само за членове на пазара на ГХБ в допълнение към публичната информация.

8. Други приходи

<i>в хиляди лева</i>	2022	2021
Приходи от финансиране	6 540	5 913
Приходи от финансиране на ел. енергия	2 988	336
Приходи от продажба на стоки	693	448
Приходи от колокация	308	110
Приходи от ликвидация на ИМС	254	152
Приходи от услуги, предоставени в УВЦ „Република“	245	225
Приходи от присъединяване и газоопасни работи	236	98
Приходи от неустойки	209	149
Приходи от ползване на ресурси спомагателна мрежа	144	144
Застрахователни обезщетения	30	156
Приходи наем оптични влакна	94	100
Приходи от продажба на материални запаси	10	353
Приходи от присъдени вземания	-	385
Други	126	260
	<u>11 877</u>	<u>8 829</u>

Бележки към консолидирания финансов отчет

Във връзка с рязкото покачване на цените на електроенергията на борсовите пазари в Европейския съюз в края на 2021 и през 2022 г., българското правителство, чрез Министерството на енергетиката, прие програма за компенсация на бизнеса. Целта на тази мярка е да се облекчат небитовите потребители на електроенергия в България, като се намалят разходите им за електроенергия в месеците с най-високо потребление и най-високи текущи цени.

Компенсациите за небитови потребители на електроенергия се формират според одобрените от Министерски съвет и Министерство на енергетиката механизми.

Формираните приходи от Групата във връзка с описаните компенсация са в размер на 2 988 хил. лв.

Основната част от Другите приходи на Групата са извън обхвата на МСФО 15 и се признават по силата на други стандарти.

Другите приходи, които са в обхвата на МСФО 15, са както следва

<i>в хиляди лева</i>	2022	2021
Продукти, които се прехвърлят в определен момент		
Приходи от продажба на стоки	693	448
Продукти и услуги, които се прехвърлят с течение на времето		
Приходи от услуги, предоставени в УВЦ „Република“	245	225
Приходи от ползване на ресурси спомагателна мрежа	144	144
Приходи от колокация	308	110
Приходи от присъединяване и газоопасни работи	236	98

Детайлно оповестяване на счетоводната политика за признаване на приходи е представена в Бележка 4.

9. Технологични разходи

Общите разходи за технологични нужди за 2022 г. са на стойност 266 426 хил. лв. (2021 г.: 60 402 хил. лв.), в т.ч. технологични разходи по пренос на природен газ от границата с Турция, до границата с Гърция, Сърбия и Северна Македония на стойност 220 153 хил. лв. (2021 г.: 47 850 хил. лв.).

Полученият безвъзмезден технологичен газ за дейност транзитен пренос на природен газ от границата с Турция за Гърция, Сърбия и Северна Македония се признава като текущ приход. Безвъзмездно полученият технологичен газ се изразходва за поддържане работата на компресорните станции във връзка с транзитния пренос. Той се отчита и като текущ разход за технологични нужди.

10. Разходи за материали

<i>в хиляди лева</i>	2022	2021
Ел. Енергия, вода и топлинна енергия	<u>7 612</u>	<u>2 502</u>
Основни материали, включващи:	<u>1 535</u>	<u>1 267</u>
- Резервни части	1 348	1 093
- Други	187	174
Спомагателни материали, включващи	<u>2 434</u>	<u>2 317</u>
- Горива и смазочни материали	1 335	1 032
- Авточасти и принадлежности	291	264
- Стопански инвентар	126	103
- Инструменти	54	26
- Други спомагателни материали	628	892
	<u>11 581</u>	<u>6 086</u>

Бележки към консолидирания финансов отчет
11. Разходи за външни услуги

<i>в хиляди лева</i>	2022	2021
Инспекция газопровод	1 347	1 018
Охрана	2 832	2 397
Застраховки	4 419	2 787
Абонаментен сервиз	1 070	1 107
Консултантски услуги	397	1 729
Ремонт и поддръжка	3 337	1 892
Такси смет, данък сгради и данъци върху МПС	799	703
Услуги за ползване на платформа за борсова търговия	381	311
Граждански договори	92	93
Комуникации	202	239
Лабораторни изследвания	163	46
Разходи за автомобили	82	77
Реклама	110	49
Други разходи за външни услуги	362	259
	<u>15 593</u>	<u>12 707</u>

Възнаграждението за одиторски услуги за 2022 г. е в размер на 51 хил. лв. без ДДС. Сумата на възнаграждението включва независим финансов одит на годишния индивидуален финансов отчет на „Булгартрансгаз“ ЕАД за 2022 г. в размер на 30 хил. лв. и преглед на междинния индивидуален и консолидиран финансов отчет на „Булгартрансгаз“ ЕАД към 30.06.2022 г. в съответствие с изискванията на Международен стандарт за ангажимент за преглед 2410 (МСАП 2410) в размер на 13 хил. лв. Останалата част от възнаграждението е за одит на консолидирания финансов отчет. Възнаграждението за независим финансов одит на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД за 2022 г. е в размер на 11 хил. лв.

През годината одиторът не е предоставял данъчни консултации.

12. Разходи за възнаграждения на наети лица

<i>в хиляди лева</i>	Бележки	2022	2021
Заплати и социални разходи за персонала		64 674	62 982
Социални осигуровки		8 077	8 178
Разходи, свързани с планове за дефинирани доходи	27	665	767
Неизползван платен годишен отпуск		1 678	1 375
Осигуровки върху неизползван платен годишен отпуск		297	233
		<u>75 391</u>	<u>73 535</u>

Средносписъчният състав на персонала за 2022 г. е 1 011 човека (2021 г.: 1 127).

Бележки към консолидирания финансов отчет
13. Други разходи за дейността

<i>в хиляди лева</i>	2022	2021
Разходи за фонд Сигурност на електроенергийната система (СЕС)	36 396	23 692
Застрахователно събитие	100	4 679
Брак и липси на имоти, машини, съоръжения	1 126	2 764
Обучения и квалификация	171	2 539
Акциз	1 415	1 818
Разходи за провизии по правни задължения	754	754
Членски внос в организации	705	644
Командировки	333	343
Еднократни данъци	293	311
Лицензионни такси	270	204
Представителни разходи	49	36
Глоби по нормативни актове	46	15
Дарения	44	10
Брак на материални запаси	76	12
Други	635	583
	<u>42 413</u>	<u>38 404</u>

Детайлна информация относно Разходите за провизии по правни задължения е оповестена в Бележка 26 Провизии.

14. Финансови приходи и разходи

<i>в хиляди лева</i>	2022	2021
Разходи за лихви по финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност	(37 506)	(39 108)
Разходи за банкови комисионни	(176)	(803)
Разходи за лихви, свързани с планове за дефинирани доходи	(151)	(102)
Загуба от валутни курсови разлики, нетно	-	-
Финансови разходи по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	<u>(37 833)</u>	<u>(40 013)</u>
Приходи от лихви върху финансови активи по амортизирана стойност	5 240	966
Печалба от валутни курсови разлики, нетно	19 957	22 039
Финансови приходи	<u>25 197</u>	<u>23 005</u>
Нетни финансови, приходи/(разходи) признати в печалби и загуби	<u>(12 636)</u>	<u>(17 008)</u>

Разходите за лихви са в размер на 37 506 хил. лв. (2021 г.: 39 108 хил. лв.), като 24 381 хил. лв. представляват лихви по договори за банкови заеми.

Приходите от лихви са в размер на 5 240 хил. лв. (2021 г.: 966 хил. лв.), като 3 835 хил. лв. от тях са получени приходи от лихви по депозити и парични средства, предоставени като обезпечения.

Бележки към консолидирания финансов отчет
15. Имоти, машини и съоръжения

в хиляди лева	Земи и сгради	Машини, съоръжения, оборудване	Буферен газ	Транспортни средства	Стопански инвентар	В процес на изгражда- не	Аванси за придобиване на нетекущи активи	Общо
Отчетна стойност								
Салдо към 1 януари 2022 г.	89 484	4 730 474	696 301	12 499	10 873	142 560	15 659	5 697 850
Придобити	29	4 544	-	230	389	79 039	46 581	130 812
Отписани	(152)	(1 150)	-	(37)	(1)	(6 960)	(13 056)	(21 356)
Преоценка	19 466	1 208 594	340 334	1 236	-	-	-	1 569 630
Възстановена обезценка за сметка на печалбата	87	164	-	12	-	-	-	263
Обезценка за сметка на преоценъчен резерв	(6)	(10 654)	-	(1)	-	-	-	(10 661)
Нетиране срещу натрупана амортизация	(1 832)	(219 294)	(8 200)	(998)	(219)	-	-	(230 543)
Трансфери	352	127 055	-	-	875	(128 282)	-	-
Салдо към 31 декември 2022 г.	107 428	5 839 733	1 028 435	12 941	11 917	86 357	49 184	7 135 995

Амортизация и обезценка

Салдо към 1 януари 2022 г.	342	545	-	4 483	6 674	-	-	12 044
Разходи за амортизации	1 830	218 751	8 200	1 059	1 341	-	-	231 181
Нетиране срещу натрупана амортизация	(1 832)	(219 294)	(8 200)	(998)	(219)	-	-	(230 543)
Трансфери	-	(2)	-	-	2	-	-	-
Салдо към 31 декември 2022 г.	340	-	-	4 544	7 798	-	-	12 682

Балансова стойност

Салдо към 1 януари 2022 г.	89 142	4 729 979	696 301	8 016	4 199	142 560	15 659	5 685 806
Салдо към 31 декември 2022 г.	107 088	5 839 733	1 028 435	8 397	4 119	86 357	49 184	7 123 313

Бележки към консолидирания финансов отчет

в хиляди лева	Земи и сгради	Машини, съоръжения, оборудване	Буферен газ	Транспортни средства	Стопански инвентар	В процес на изграждане	Аванси за придобиване на нетекущи активи	Общо
Салдо към 1 януари 2021 г.	77 447	4 107 338	191 443	13 005	9 879	241 131	105 855	4 746 098
Придобити	86	9 777	-	878	503	330 698	8 862	350 804
Отписани	-	(2 733)	-	(24)	(10)	(25 132)	(99 058)	(126 957)
Преценка	3 943	592 974	507 818	606	-	-	-	1 105 341
Възстановена обезценка за сметка на печалбата	(31)	58	-	(1)	-	-	-	26
Обезценка за сметка на преоценъчен резерв	(191)	(2 489)	-	(1)	-	-	-	(2 681)
Нетиране срещу натрупана амортизация	(4 395)	(365 292)	(2 960)	(1 970)	(164)	-	-	(374 781)
Трансфери	12 625	390 841	-	6	665	(404 137)	-	-
Салдо към 31 декември 2021 г.	89 484	4 730 474	696 301	12 499	10 873	142 560	15 659	5 697 850

Амортизация и обезценка

Салдо към 1 януари 2021 г.	3 085	192 455	-	5 412	5 621	-	-	206 573
Разходи за амортизации	1 652	173 382	2 960	1 041	1 217	-	-	180 252
Нетиране срещу натрупана амортизация	(4 395)	(365 292)	(2 960)	(1 970)	(164)	-	-	(374 781)
Салдо към 31 декември 2021 г.	342	545	-	4 483	6 674	-	-	12 044

Балансова стойност

Салдо към 1 януари 2021 г.	74 362	3 914 883	191 443	7 593	4 258	241 131	105 855	4 539 525
Салдо към 31 декември 2021 г.	89 142	4 729 929	696 301	8 016	4 199	142 560	15 659	5 685 806

Бележки към консолидирания финансов отчет

Буферният газ на Групата е специфичен нетекущ актив, съществена част от който, представлява газ в подземно газохранилище (ПГХ) Чирен, а останалата част се намира в газопреносната система.

Буферният газ се разделя на амортизируем и неамортизируем.

Амортизируемият буферен газ в ПГХ Чирен е онова количество газ, което ще остане в подземния резервоар след прекратяване експлоатацията на газохранилището.

Неамортизируемият буферен газ, представлява част от буферния газ в ПГХ Чирен, който би могъл да се добие на повърхността при налягане на газопровода 35 бара при съществуващите в момента съоръжения.

Буферният газ в транзитния и магистралния газопровод се разделя също на амортизируем и неамортизируем, като амортизируем е онова количество природен газ, което не може да се извлече при ликвидация на газопроводите.

По-подробна информацията за разпределението на буферния газ е представена по-долу:

Балансова стойност – хил. лв.
Амортизируем Неамортизируем

2021 г.

Буферен газ – магистрални газопроводи	1 218	17 869
Буферен газ – ПГХ Чирен	488 900	162 947
Буферен газ – транзитни газопроводи	1 867	23 500
	<u>491 985</u>	<u>204 316</u>

2022 г.

Буферен газ – магистрални газопроводи	1 824	25 510
Буферен газ – ПГХ Чирен	732 125	232 629
Буферен газ – транзитни газопроводи	2 797	33 550
	<u>736 746</u>	<u>291 689</u>

Към 31 декември 2022 г. Групата е извършила оценка на преносните стойности, възстановимите стойности и полезния живот на нетекущите активи. Преценките на ръководството се основават на оценка на независим оценител към датата на финансовия отчет. Оценката е извършена съгласно изискванията на Международни стандарти за оценка (МСО), и в частност МСО 300 „Оценки за целите на финансовото отчитане“ и там, където е приложимо Технически информационен документ 2 „Разходен подход за оценка на материални активи“.

Методите за оценка, използвани от лицензирания оценител, са както следва:

- Оценка на земя – използвани са два подхода – метод на пазарните аналози с коригиране на изведени сравними пазарни цени и подход на база начални цени на земеделски земи, в зависимост от категорията на земята с въвеждане на съответни корекции.
- Оценка на сгради – съгласно изискванията на МСС 16 за целите, за които е предназначена, като основен подход е приложен разходният чрез метода на „амортизираната възстановителна стойност“. Другите методи и подходи на оценка са използвани в зависимост от приложимостта им към конкретния актив.
- Оценка на машини, съоръжения и технологично оборудване – поради специализирания характер, конфигурация и уникалност на машини, съоръжения и оборудване, собственост на Дружеството и отсъствието на пазарни доказателства и аналози, е приложен методът на „амортизираната възстановителна стойност“. Стойността на актива се измерва посредством определяне на новата му стойност към датата на оценката, отразяваща

Бележки към консолидирания финансов отчет

разходите за неговото придобиване, намалени с физическото му износване, функционалното и икономическо обезценяване, в резултат на неговата експлоатация.

- Оценка на специализирани транспортни средства – приложен е метод на разходите и метод на пазарните аналози.

Извършен е тест за обезценка, където е установено, че към датата на оценката, стойността в употреба е по-висока от балансовата стойност на дълготрайните активи към 31.12.2022 г., както и от формираната стойност на най-малката единица, генерираща паричен поток (ЕГПП). Значителното превишение на стойността в употреба спрямо балансовата стойност на ЕГПП се дължи на започналото изпълнение на мащабната инвестиционна програма на Дружеството.

За информация, относно определянето на справедливата стойност на активи от група Имоти, машини и съоръжения, вижте Бележка 35.

Всички разходи за амортизация и обезценка са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизации и обезценка на нефинансови активи“.

Групата не е заложила имоти, машини и съоръжения като обезпечение по свои задължения.

Имоти, машини и съоръжения, въведени в експлоатация

Групата е собственик и оператор на инфраструктурата за пренос и съхранение на природен газ, част от единната общеевропейска газова мрежа. Групата работи в условия на динамично променящ се световен и респективно европейски енергиен сектор.

Очаква се в близките години броят на входните и изходните точки на газопреносната мрежа и капацитетите им да продължат да се увеличават. Това е резултат от развитието на проектите за междусистемни връзки с Гърция и Сърбия, реверсирането на съществуващи междусистемни връзки и реализацията на проекта за разширение на инфраструктурата между българо-турската и българо-сръбската граница. Те ще осигурят възможност за доставки на природен газ от различни източници, вкл. От терминалите за втечен природен газ в съседни държави, което от своя страна ще допринесе за засилване на конкуренцията и ще окаже позитивен ефект върху потребителите на природен газ в страната и региона. Така ще се стимулира и търсенето на капацитет за съхранение на природен газ.

Съществените активи, изградени и въведени в експлоатация през 2022 г. са:

- Подмяна на северен (магистрален) газопровод в участъка „ОС „Беглеж“ – КВ „Дерманци“ – КВ „Батулци“ – КВ „Калугерово“ – Етап 1 „Преносен газопровод от ОС „Беглеж“ до КВ „Дерманци“ на стойност 27 462 хил. лв.;
- Подмяна на северен (магистрален) газопровод в участъка „ОС „Беглеж“ – КВ „Дерманци“ – КВ „Батулци“ – КВ „Калугерово“ – Етап 4 – ОС „Беглеж“ на стойност 4 433 хил. лв.;
- Подмяна на северен (магистрален) газопровод в участъка „ОС „Беглеж“ – КВ „Дерманци“ – КВ „Батулци“ – КВ „Калугерово“ – Етап 2 „Преносен газопровод от КВ „Дерманци“ до КВ „Батулци“ – допълнение на инвентарна ведомост – на стойност 459 хил. лв.;
- Магистрални и локални оптични кабели към транзитния газопровод за Гърция и газопроводни отклонения към него в участъка от газоизмервателна станция „Дупница“ до границата с Република Гърция на стойност 6 447 хил. лв.;
- Подмяна на преносен (магистрален) газопровод в участъка ОС „Вълчи дол“ – ЛКВ „Преселка“ на стойност 45 921 хил. лв.;
- Оптична кабелна линия към преносен (магистрален) газопровод в участъка КС „Вълчи дол“ – ЛКВ „Преселка“ на стойност 981 хил. лв.;
- Преносен газопровод с АГРС до Свищов на стойност 23 944 хил. лв.;

Бележки към консолидирания финансов отчет

- Разширение на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД паралелно на северния (магистрален) газопровод до Българо-Сръбската граница (Допълнение 2) на стойност 30 303 хил. лв.;
- Реконструкция на газопроводно отклонение „Враца – 1“ в участъка от кранов възел 4 до ПГХ „Чирен“, етап 1 – „Линейна част“; етап 2 – „Кранов възел 4 – разширение; ГРС „Враца стар“ (КВ-6) – реконструкция, кранов възел 74 – нов“; етап 3 „Нов кранов възел (КВ-5), кранов възел DN80 за АГРС „Топлофикация“, кранов възел DN100 за АГРС „Мраморен“, Станция за почистване на газопровода СОГ „Чирен 1“ на стойност 14 221 хил. лв.;
- Пускова и приемна камери на газопроводно отклонение „Бургас“ на стойност 1 512 хил. лв.

Имоти, машини, съоръжения в процес на изграждане

Основните обекти, които са в процес на изграждане към 31 декември 2022 г., са следните:

- Преносен газопровод с АГРС Панагюрище – Пирдоп на стойност 38 947 хил. лв.;
- Разширение на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД паралелно на северния (магистрален) газопровод до Българо-Сръбската граница на стойност 15 838 хил. лв.
- Междусистемна газова връзка България – Сърбия на българска територия (IBS) на стойност 8 652 хил. лв.

Аванси за придобиване на активи

Авансите за придобиване на активи в общ размер на 49 184 хил. Лв. (2021 г.: 15 659 хил. Лв.) се отнасят основно до: предплатени суми по сключени договори за изграждане и въвеждане в експлоатация на преносен газопровод от българо-турската граница до българо-сръбската граница, междусистемна газова връзка България – Сърбия, изграждане и въвеждане в експлоатация на преносен газопровод до Панагюрище и Пирдоп, изработване на инвестиционен проект за разширение на капацитет на ПГХ Чирен, преизолиране и ремонт на участъци от газопреносната мрежа.

На 03.10.2019 г. е подписан договор с ДЗЗД „Ферошал Балкангаз“ за „Инвестиционно проектиране, доставка на необходимите материали и оборудване, изграждане и въвеждане в експлоатация на етап КС „Расово“ и етап КС „Нова Провадия“ към обект „Разширение на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД паралелно на северния (магистрален) газопровод до българо-сръбската граница“. Общата стойност на договора е 179 378 хил. Евро без ДДС. Към 31.12.2019 г. Дружеството е платило аванс на стойност 140 333 хил. Лв., като към 31.12.2022 неусвоената част от аванса е на стойност 1 198 хил. Лв. (2021 г.: 5 642 хил. Лв.)

Ангажименти за придобиване на имоти, машини и съоръжения

Ангажиментите за придобиване на имоти, машини и съоръжения са всички сключени договори на Групата за изграждане и въвеждане в експлоатация на активи. Основно, те са свързани с газопреносната мрежа, включително и всички необходими съоръжения за поддържането ѝ.

Бележки към консолидирания финансов отчет

Всички разходи за амортизации са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизации и обезценка на нефинансови активи“. Групата не е заложила нематериални активи като обезпечение по свои задължения.

Съществена част от нематериалните активи на Групата, придобити през 2022 г., представляват софтуерни продукти, предназначени за обезпечаване работата на технологични обекти от газопреносната система в ПГХ Чирен и софтуерни продукти за обезпечаване на административните процеси.

Към края на отчетния период Групата няма поети ангажименти за придобиване на нематериални активи.

17. Дългосрочни вземания

Дългосрочните вземания на Групата в размер на 189 хил. лв. (2021 г.: 162 хил. лв.) представляват внесени гаранционни депозити и предплатени разходи за абонаментно обслужване.

През 2022 г. са получени 328 хил. лв. по банкова сметка на „Булгартрансгаз“ ЕАД, които представляват разпределената сума от пета частична сметка за разпределение на масата на несъстоятелността на Корпоративна Търговска Банка АД в несъстоятелност („КТБ“ АД (н)).

18. Материални запаси

<i>в хиляди лева</i>	31.12.2022	31.12.2021
Природен газ	81 711	36 124
Материали	33 866	34 293
Незавършено производство	44	59
Готова продукция	289	274
Гориво	99	62
Други	24	19
	<u>116 033</u>	<u>70 831</u>

От 23.12.2020 г. е в сила нов План за действие при извънредни ситуации за гарантиране сигурността на доставките на природен газ на Република България, съгласно който „Булгартрансгаз“ ЕАД съхранява количества природен газ в ПГХ Чирен, с максимален обем до 70 млн. куб. метра в изпълнение на заповед на министъра на енергетиката, издадена по реда на чл. 70 от ЗЕ за налагане допълнителни задължения към обществото. Количествата, определени в заповедта, представляват резерв, необходим за осигуряване непрекъснатост на доставките съгласно приложение VIII от Регламент 2017/1938.

През 2022 г. Министърът на енергетиката, във връзка с военния конфликт в Украйна, със свои заповеди наложи на „Булгартрансгаз“ ЕАД допълнителни задължения за обслужване на обществото, с цел обезпечаване сигурността и непрекъснатостта на доставките на природен газ на територията на Република България, съгласно които Дружеството-майка е закупило и съхранява 205 300 MWh природен газ.

През 2022 г. общо 270 449 хил. лв. от материалните запаси са отчетени като разход в печалбата или загубата (2021 г.: 58 332 хил. лв.), в т.ч. разходи за обезценка на материални запаси в размер на 54 хил. лв. (2021 г.: приходи от обратно проявление на обезценка на материални запаси в размер на 5 654 хил. лв.).

Групата е признала разход на обезценка на материалните запаси в размер на 54 хил. лв. за 2022 г., съгласно доклад от лицензиран оценител и стойността на наличното количество природен газ в газопреносната система и в ПГХ „Чирен“ е оценено до неговата нетна реализуема стойност.

Групата няма материални запаси, предоставени като обезпечение на задължения.

Бележки към консолидирания финансов отчет
16. Нематериални активи

<i>в хиляди лева</i>		Патенти и лицензии	Други	Общо
Отчетна стойност	Софтуер			
Салдо към 1 януари 2022 г.	10 546	940	1 922	13 408
Придобити	30	192	-	222
Отписани	(20)	-	-	(20)
Салдо към 31 декември 2022 г.	10 556	1 132	1 922	13 610
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2022 г.	5 688	665	1 348	7 701
Разходи за амортизация	1 064	41	127	1 232
Отписани	(20)	-	-	(20)
Салдо към 31 декември 2022 г.	6 732	706	1 475	8 913
Балансова стойност				
Салдо към 1 януари 2022 г.	4 858	275	574	5 707
Салдо към 31 декември 2022 г.	3 824	426	447	4 697
<i>в хиляди лева</i>		Патенти и лицензии	Други	Общо
Отчетна стойност	Софтуер			
Салдо към 1 януари 2021 г.	9 589	676	1 922	12 187
Придобити	959	264	-	1 223
Отписани	(2)	-	-	(2)
Салдо към 31 декември 2021 г.	10 546	940	1 922	13 408
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2021 г.	4 647	601	1 219	6 467
Разходи за амортизация	1 043	64	129	1 236
Отписани	(2)	-	-	(2)
Салдо към 31 декември 2021 г.	5 688	665	1 348	7 701
Балансова стойност				
Салдо към 1 януари 2021 г.	4 942	75	703	5 720
Салдо към 31 декември 2021 г.	4 858	275	574	5 707

Бележки към консолидирания финансов отчет
19. Търговски и други вземания и активи по договори

<i>в хиляди лева</i>	31.12.2022	31.12.2021
Вземания от продажби на услуги	11 122	8 263
Активи по договори	17 916	7 719
Очаквани кредитни загуби на търг. вземания	(67)	(56)
Вземания от продажби на услуги, нетно от обезценки	<u>28 971</u>	<u>15 926</u>
Лихви по депозити	120	3
Лихви във връзка с предоставени парични средства като обезпечение	291	24
Съдебни и присъдени вземания	1 079	1 075
Очаквани кредитни загуби от съдебни и присъдени вземания	(946)	(928)
Финансови вземания	<u>29 515</u>	<u>16 100</u>
ДДС за възстановяване	4 569	1 291
Предплатени други разходи	408	363
Други	67	603
Нефинансови вземания	<u>5 044</u>	<u>2 257</u>
Общо търговски и други вземания	<u>34 559</u>	<u>18 357</u>

Всички вземания са краткосрочни. Търговските вземания на Групата, свързани с достъп, пренос и съхранение са дължими в срок от 5 работни дни след издаване и получаване на фактурата от съответния контрагент. Търговските вземания на Групата, свързани с дейността „Балансиране“, са дължими до 25-то число на месеца, в който е издадената фактурата. Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност. Търговските вземания на Групата за сключените сделки на електронната платформа за търговия на природен газ се заплащат до 10-то число на месеца, следващ сделката.

Всички финансови вземания на Групата са прегледани относно настъпили събития на неизпълнение. За всички търговски вземания е приложен опростен подход за определяне на очакваните кредитни загуби към края на периода.

Загубите от обезценка и тяхното възстановяване са признати в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Възстановена обезценка на финансови активи“. Обезценените вземания са дължими от клиенти във връзка с предоставени услуги и продължаващи съдебни производства. Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби на търговските и други вземания може да бъде представено по следния начин:

<i>в хиляди лева</i>	2022	2021
Салдо към 1 януари	(984)	(835)
Коректив за очаквани кредитни загуби	(57)	(383)
Възстановяване на загуба от обезценка	28	234
Салдо към 31 декември	<u>(1 013)</u>	<u>(984)</u>

Експозицията на Групата към кредитен и валутен риск и загуби са представени в Бележка 33 *Рискове, свързани с финансови инструменти*.

Групата е признала следните активи и пасиви, свързани с договори с клиенти:

Активите по договори на Групата са в размер на 17 916 хил. лв. (2021 г.: 7 719 хил. лв.). Те възникват в резултат на предоставени услуги през месец декември на 2022 г., за които

Бележки към консолидирания финансов отчет

Групата има право на възнаграждение, но издаването на фактура се извършва в месеца, следващ отчетния, съгласно клаузите на сключените договори с контрагентите. Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно, т.е. при приемане от страна на клиента.

Групата не признава коректив за очаквани кредитни загуби и загуби за обезценка за активите по договор.

20. Парични средства и еквиваленти
в хиляди лева

	31.12.2022	31.12.2021
Парични средства по разплащателни сметки	83 272	219 021
Краткосрочни депозити	180 919	-
Парични средства в брой	49	66
Брутна стойност на пари и парични еквиваленти	<u>264 240</u>	<u>219 087</u>
Очаквани кредитни загуби	(272)	(796)
Пари и парични еквиваленти	<u><u>263 968</u></u>	<u><u>218 291</u></u>

Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби на пари и парични еквиваленти може да бъде представено по следния начин:

в хиляди лева

	2022	2021
Салдо към 1 януари	(796)	(109)
Коректив за очаквани кредитни загуби	(2)	(716)
Възстановяване на загуба от обезценка	526	29
Салдо към 31 декември	<u><u>(272)</u></u>	<u><u>(796)</u></u>

Групата няма блокирани пари и парични еквиваленти.

Групата е заделила очаквани кредитни загуби в размер на 272 хил. лв. във връзка с пари и парични еквиваленти, които са признати вследствие на риска, на който Групата е изложена към финансовите институции.

Експозицията на Групата към кредитен и валутен риск и загуби са представени в Бележка 33 *Рискове, свързани с финансови инструменти.*

21. Парични средства, предоставени като обезпечение
в хиляди лева

	31.12.2022	31.12.2021
Парични средства, предоставени като обезпечение	330 410	299 501
Брутна стойност на парични средства, предоставени като обезпечение	<u>330 410</u>	<u>299 501</u>
Очаквани кредитни загуби	(386)	(298)
Парични средства, предоставени като обезпечение	<u><u>330 024</u></u>	<u><u>299 203</u></u>

Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби на парични средства, предоставени като обезпечение, може да бъде представено по следния начин:

в хиляди лева

	2022	2021
Салдо към 1 януари	(298)	(180)
Коректив за очаквани кредитни загуби	(178)	(118)
Възстановяване на загуба от обезценка	90	-
Салдо към 31 декември	<u><u>(386)</u></u>	<u><u>(298)</u></u>

През 2022 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД сключи допълнително споразумение към договор за кредит за гаранции с ИНГ Банк Н.В., за издаване и управление на банкова гаранция в евро, обезпечаваща задължението за плащане на имуществена санкция, наложена от

Бележки към консолидирания финансов отчет

Европейската комисия на „Булгартрансгаз“ ЕАД по дело АТ.39849 БЕХ-газ, на стойност 25 689 хил. евро. По силата на договора „Булгартрансгаз“ ЕАД е задължено да поддържа финансово обезпечение във формата на залог в размер на не по-малко от 25 % от размера на ангажимента. Обезпечението е в размер на 14 889 хил. щатски долара, при годишен лихвен процент 0,80%

„Булгартрансгаз“ ЕАД е получило кредити за оперативни и инвестиционни разходи от няколко финансови институции. Те са обезпечени с парични средства под формата на депозити в размер до 20% от усвоената и непогасена част от кредита, както следва:

- Българска банка за развитие АД - обезпечение в размер на 27 646 хил. щатски долара, при едномесечен LIBOR + надбавка към лихвения индекс 0,01% на годишна база;
- Българска банка за развитие АД - обезпечение в размер на 7 387 хил. щатски долара, при едномесечен LIBOR + надбавка към лихвения индекс 0,01% на годишна база;
- Уникредит Булбанк АД – обезпечение в размер на 24 635 хил. щатски долара, при едномесечен LIBOR + надбавка към лихвения индекс 0,10% на годишна база за първите двадесет и четири месеца от срока на договора и надбавка от 0,05% на годишна база за останалия срок от договора;
- Уникредит Булбанк АД – обезпечение в размер на 12 126 хил. щатски долара, при годишен лихвен процент 0,10% на годишна база за първите двадесет и четири месеца от срока на договора и надбавка от 0,05% на годишна база за останалия срок от договора;
- Райфайзенбанк /България/ ЕАД - обезпечение в размер на 11 868 хил. щатски долара, при едномесечен LIBOR + надбавка към лихвения индекс 0,01% на годишна база;
- Банка ДСК ЕАД - обезпечение в размер на 11 014 хил. щатски долара, при едномесечен LIBOR + надбавка към лихвения индекс 0,01% на годишна база;
- Банка ДСК ЕАД - обезпечение в размер на 15 222 хил. щатски долара, при едномесечен LIBOR + надбавка към лихвения индекс 0,01% на годишна база;
- Инвестбанк АД – обезпечение в размер на 4 289 хил. щатски долара;
- Търговска банка Д АД – обезпечение в размер на 3 612 хил. щатски долара, при годишен лихвен процент 0,01%;
- Юробанк България АД - обезпечение в размер на 5 640 хил. щатски долара, при едномесечен LIBOR + надбавка към лихвения индекс от 0,05%, 0,10% и 0,15% на годишна база съответно за първите, вторите и третите двадесет и четири месеца от срока на договора;
- Юробанк България АД - обезпечение в размер на 3 592 хил. щатски долара, при едномесечен LIBOR + надбавка към лихвения индекс от 0,05%, 0,10% и 0,15% на годишна база съответно за първите, вторите и третите двадесет и четири месеца от срока на договора;
- ИНГ Банк Н.В. – обезпечение в размер на 6 582 хил. щатски долара, при годишен лихвен процент 0,28%;
- Обединена българска банка АД – обезпечение в размер на 7 064 хил. щатски долара, при едномесечен LIBOR + надбавка към лихвения индекс 0,01% на годишна база;
- Ситибанк Европа АД – обезпечение в размер на 6 504 хил. евро.

В изпълнение на решение на Министерски съвет от 08.01.2020 г., „Булгартрансгаз“ ЕАД придоби акционерно участие в „Газтрейд“ С.А. в размер на 20% от капитала му. Съгласно подписаното Споразумение за ангажимент между Газтрейд СА, Национална банка на Гърция и Акционерите, последните поемат ангажименти за допълнително финансиране под форма на увеличение на капитала на Газтрейд С.А или заемни средства по време на строителната фаза и до завършване на Проекта, които отговарят на условията на стандартно проектно

Бележки към консолидирания финансов отчет

финансиране с ограничено участие на акционерите. С оглед финализиране на преговорите за финансиране на част от проекта, акционерите и в частност „Булгартрансгаз“ ЕАД предостави като доказателство за разполагаемост на „първоначалното“ си акционерно участие обезпечение в размер на 16 580 хил. евро съгласно изискванията на Национална банка на Гърция.

22. Парични средства, предоставени под формата на банкови депозити

<i>в хиляди лева</i>	31.12.2022	31.12.2021
Парични средства, предоставени под формата на банкови депозити	-	117 350
Брутна стойност на парични средства, предоставени под формата на банкови депозити	-	117 350
Очаквани кредитни загуби	-	(119)
Парични средства, предоставени под формата на банкови депозити	-	117 231

Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби на парични средства, предоставени като обезпечение, може да бъде представено по следния начин:

<i>в хиляди лева</i>	2022	2021
Салдо към 1 януари	(119)	-
Коректив за очаквани кредитни загуби	119	(119)
Салдо към 31 декември	-	(119)

23. Капитал и резерви
Акционерен капитал

Акционерният капитал е разпределен в 1 414 786 264 броя поименни акции (2021: 1 141 786 264 броя поименни акции). Всички акции са с номинал от 1 лев. Едноличен собственик на капитала е „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД, чийто принципал е Министерството на енергетиката.

Акцията дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съизмерими с номиналната стойност на акцията.

Резерви

Резервите на Групата включват законови резерви, други резерви и резерв от преоценки на плановете с дефинирани доходи съгласно МСС 19 Доходи на наети лица.

Законови резерви

Законовите резерви включват фонд „Резервен“, източник за образуване, на който е най-малко 1/10 от печалбата, докато средствата по фонда достигнат най-малко 1/10 от регистрирания капитал. Към 31.12.2022 г. законовите резерви на Групата възлизат на 105 243 хил. лв. (2021 г.: 105 243 хил. лв.).

Други резерви

Другите резерви са в размер на 7 027 хил. лв. и са формирани през 2009 г. с решение на „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД, когато неразпределената печалба за 2008 г. след отчисленията за фонд „Резервен“, е трансформирана в Други резерви.

Актюерски печалби/загуби

Натрупаните актюерски (печалби)/загуби за периода от 2011 г. до 2022 г. са в размер на 9 512 хил. лв. и са формирани от загубата от преоценки на задължения за обезщетения при пенсиониране. За 2022 г. актюерската загуба е в размер на 341 хил. лв.

Резерв от преизчисление на чуждестранна дейност

Бележки към консолидирания финансов отчет

Групата има съвместно контролирано предприятие, което има дъщерно дружество в Република Северна Македония, чиято функционална валута е македонски денар. Резервът от преизчисление е сформирани в резултат на валутни курсови разлики към 31.12.2022 г., като курсовите разлики от преизчисление на чуждестранна дейност са в размер на 7 хил. лв.

Преоценъчен резерв

Натрупаният преоценъчен резерв към 31.12.2022 г. възлиза на 3 170 038 хил. лв. (2021 г.: 1 851 490 хил. лв.).

Съгласно приложимото законодателство преоценъчният резерв, формиран от преоценката на имоти, машини и съоръжения, не може да се разпределя за дивиденди.

Съгласно политиката на Дружеството, преоценъчният резерв се разпределя към неразпределена печалба ежегодно на база отчетените разходи за амортизация на преоценъчния резерв. Отписването на преоценъчен резерв в неразпределена печалба за 2022 г. е в размер на 84 524 хил. лв. (2021 г.: 51 609 хил. лв.).

24. Отсрочени данъчни активи и пасиви и разходи за данъци

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2021 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата, могат да бъдат представени, както следва:

<i>в хиляди лева</i>	2022	2021
Данъци, признати в печалби и загуби		
Печалба преди данъчно облагане	322 306	156 441
Данъчна ставка	10 %	10 %
Очакван разход за данъци върху дохода	(32 231)	(15 644)
Данъчен ефект от:		
Корекции за приходи, освободени от данъчно облагане	21 867	19 414
Корекции за разходи, непризнати за данъчни цели	(23 179)	(19 026)
Приспадане на данъчна загуба		-
Текущ данък		
Текущ разход за данък	(33 543)	(15 256)
Възникване и обратно проявление на временни разлики	1 824	(565)
Общо разходи за данъци	<u>(31 719)</u>	<u>(15 821)</u>
Отсрочени данъчни разходи, признати директно в другия всеобхватен доход	<u>(155 862)</u>	<u>(110 213)</u>

Разходите за текущи данъци включват начислението за корпоративен данък върху печалбата в размер на 10% върху счетоводната печалба, преобразувана за целите на данъчното облагане. Сумите, признати в другия всеобхватен доход, се отнасят до преоценка на нефинансови активи и преоценки по планове с дефинирани доходи.

Бележки към консолидирания финансов отчет

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	31 декември 2021	Признати в другия всеобхватен доход	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2022
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи				
Имоти, машини и съоръжения	229 570	155 897	(1 874)	383 593
Инвестиция в съвместно контролирано предприятие	(235)	-	-	(235)
Дългосрочни финансови активи	(4 521)	-	33	(4 488)
Текущи активи				
Краткосрочни финансови активи	(337)	-	51	(286)
Материални запаси	(86)	-	1	(85)
Пасиви				
Пенсионни задължения към персонала	(1 004)	(35)	5	(1 034)
Провизии за неизползвани отпуски	(206)	-	(41)	(247)
Доходи на наети лица	(1)	-	1	-
	223 180	155 862	(1 824)	377 218
Отсрочени данъчни активи	(6 390)			(6 375)
Отсрочени данъчни пасиви	229 570			383 593
Признати като:				
Нетно отсрочени данъчни пасиви	223 180			377 218

Отсрочените данъци за сравнителния период 2021 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	31 декември 2020	Признати в другия всеобхватен доход	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2021
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи				
Имоти, машини и съоръжения	120 290	110 266	(986)	229 570
Инвестиция в съвместно контролирано предприятие	(237)	-	2	(235)
Дългосрочни финансови активи	(4 834)	-	313	(4 521)
Текущи активи				
Краткосрочни финансови активи	(203)	-	(134)	(337)
Материални запаси	(1 375)	-	1 289	(86)
Пасиви				
Пенсионни задължения към персонала	(1 011)	(53)	60	(1 004)
Провизии за неизползвани отпуски	(228)	-	22	(206)
Доходи на наети лица	-	-	(1)	(1)
	112 402	110 213	565	223 180
Отсрочени данъчни активи	(7 888)			(6 390)
Отсрочени данъчни пасиви	120 290			229 570
Признати като:				
112 402				223 180

При изчисление на отсрочените данъци към 31 декември 2022 г. е приложена данъчна ставка 10%, която е определена със Закона за корпоративното подоходно облагане за 2022 година (за 2021 г.: 10%). Всички отсрочени данъчни активи са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Бележки към консолидирания финансов отчет
25. Отсрочени приходи от финансиране

<i>в хиляди лева</i>	Бележки	31.12.2022	31.12.2021
Баланс на 01 януари		161 364	134 790
Получени финансираня		79 759	32 487
Възстановени финансираня		(918)	-
Приход, признат през годината	8	(6 540)	(5 913)
Баланс на 31 декември		<u>233 665</u>	<u>161 364</u>

Отсрочените приходи от финансиране, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се отнасят до нетекущи активи, чието придобиване и/или изграждане се финансира частично от външни организации. Съществената част от активите, обект на финансиране, са част от инвестиционната програма на Групата и към датата на финансовия отчет са въведени в експлоатация. Освен това, на Групата са предоставени и средства за финансиране на активи, които все още са в процес на изграждане.

На 23 октомври 2015 г. с финансиращата институция Изпълнителна агенция за иновации и мрежи („INEA“) е подписано споразумение за безвъзмездно финансиране с номер INEA/CEF/ENER/M2015/1029442 за изпълнението на Действие с номер 6.20.2-0021-BG-S-M-15 и наименование „Провеждане на 3D полеви сеизмични проучвания като част от проекта за разширение на ПГХ Чирен 6.20.2“, включващ дейностите „Провеждане на 3D полеви сеизмични проучвания върху площта на Чиренската структура“ и „Контрол на качеството при извършване на 3D полеви сеизмични проучвания и обработка на получените данни“ с очаквана обща стойност 7 800 хил. евро. Размерът на гранта е 50% от стойността на Действието – до 3 900 хил. евро. Към датата на изготвяне на финансовия отчет са получени 40% от стойността на финансирането или 1 560 хил. евро в съответствие с условията на чл. 4.1.2 от Грантовото споразумение. На 06.10.2022 г. е получено искане за възстановяване (Debit note) на 469 хил. евро неусвоени разходи. След възстановяване на сумата, финансирането получено по гранта възлиза на 1 091 хил. евро. Грантовото споразумение е изпълнено и всички плащания по него са приключени.

На 27 април 2016 г. с финансиращата институция INEA е подписано споразумение за безвъзмездно финансиране с номер INEA/CEF/ENER/M2015/1119568 за изпълнение на Действие с номер 6.8.2-0055-BG-S-M-15 и наименование „Подготвителни дейности във връзка с изпълнението на ПОИ 6.8.2. Рехабилитация, модернизация и разширяване на българската газопрепосна система“ с очаквана обща стойност в размер на 1 700 хил. евро. Размерът на гранта е 50% от стойността на Действието – до 850 хил. евро. На 29.01.2020 г. са получени 179 хил. евро балансово плащане. На 25.02.2020 г. е получено допълнително плащане в размер на 1 хил. евро, след като беше изпратено възражение и допълнителни документи относно отчетените разходи за одит. Общият размер на полученото финансиране към датата на изготвяне на финансовия отчет възлиза на 520 хил. евро. Грантовото споразумение е изпълнено и всички плащания по него са приключени.

На 17 май 2017 г. с финансиращата институция INEA е подписано споразумение за безвъзмездно финансиране с номер INEA/CEF/ENER/M2016/1290626 за изпълнение на Действие с номер 6.8.2-0026-BG-S-M-16 и наименование „Подготвителни дейности за рехабилитация на участък ОС Вълчи дол – КВ Преселка от преносната система, ПОИ 6.8.2.“, като част от проект от „общ интерес“ 6.8.2 „Рехабилитация, модернизация и разширяване на българската газопрепосна система“ – с обща прогнозна стойност 364 хил. евро. Размерът на гранта е 50% от стойността на Действието – до 182 хил. евро. Получени са 73 хил. евро авансово плащане. На 05.06.2020 г. е получено искане за възстановяване (Debit note) на 57 хил. евро неусвоени суми. След възстановяване на сумата, финансирането получено по гранта възлиза на 16 хил. евро. Грантовото споразумение е изпълнено и всички плащания по него са приключени.

На 17 май 2017г. с финансиращата институция INEA е подписано споразумение за безвъзмездно финансиране с номер INEA/CEF/ENER/M2016/1290649 за изпълнение на Действие с номер 6.25.4-0015-BG-S-M-16 и наименование „Предпроектно проучване за Газов

Бележки към консолидирания финансов отчет

хъб „Балкан“, като част от проект от „общ интерес“ 6.25.4 „Инфраструктура, необходима за развитието на български газов хъб“ – с обща прогнозна стойност 1 841 хил. евро. Размерът на гранта е 50% от стойността на Действието – до 921 хил. евро. На 27.02.2020 г. са получени 262 хил. евро балансово плащане. Общият размер на полученото финансиране към датата на изготвяне на финансовия отчет възлиза на 630 хил. евро. Грантовото споразумение е изпълнено и всички плащания по него са приключени.

На 01 април 2019 г. с финансиращата институция INEA е подписано грантово споразумение за безвъзмездно финансиране с номер INEA/CEF/ENER/M2018/1749550 за изпълнение на Действие с номер 6.8.2-0034-BG-W-M-18 „Строителни работи в рамките на ПОИ 6.8.2 „Рехабилитация, модернизация и разширяване на българската преносна система - Фаза 2“ с очаквана обща стойност на в размер на 67 961 хил. евро. Размерът на гранта е 40 % от стойността на Действието – до 27 185 хил. евро. През 2019 г. са получени 5 714 хил. евро авансово плащане. На 29.04.2020 г. са получени 286 хил. евро допълнително авансово плащане. На 15.04.2021 г. са получени 3 653 хил. евро допълнително авансово плащане. На 02.12.2021 г. са получени 9 418 хил. евро междинно плащане по проекта, което се отнася за разходи направени в периода 2019-2020 г. На 05.04.2022 г. са получени 1 221 хил. евро допълнително авансово плащане, с които общата сума на получените към 30.06.2022 г. авансови и междинни плащания възлиза на 20 291 хил. евро. Предстои подаване на финален технически и финансов отчет по споразумението до 30.06.2023 г., въз основа на който ще бъде направено финално плащане към „Булгартрансгаз“ ЕАД.

На 19 август 2019г. с финансиращата институция INEA е подписано споразумение за безвъзмездно финансиране с номер INEA/CEF/ICT/A2018/1817262 за изпълнение на Действие с номер 2018-BG-IA-0134 и наименование „Внедряване и сертификация на система за управление на информационната сигурност в съответствие с изискванията на стандарт ISO 27001“ с очаквана обща стойност в размер на 189 хил. евро. Размерът на гранта е 75% от стойността на Действието – до 142 хил. евро. Към датата на изготвяне на финансовия отчет са получени 50% от стойността на финансирането или 71 хил. евро в съответствие с условията на чл. 4.1.2 от Грантовото споразумение. На 30.07.2021 г. са получени 67 хил. евро балансово плащане. Общият размер на полученото финансиране към датата на изготвяне на финансовия отчет възлиза на 138 хил. евро. Грантовото споразумение е изпълнено и всички плащания по него са приключени.

На 19 август 2019 г. с финансиращата институция INEA е подписано споразумение за безвъзмездно финансиране с номер INEA/CEF/ICT/A2018/1817239 за изпълнение на Действие с номер 2018-BG-IA-0133 и наименование „Създаване на лаборатория за киберсигурност и на защитена среда за критични данни и информационни системи“ с очаквана обща стойност в размер на 199 хил. евро. Размерът на гранта е 75% от стойността на Действието – до 149 хил. евро. Към датата на изготвяне на финансовия отчет са получени 50% от стойността на финансирането или 75 хил. евро в съответствие с условията на чл. 4.1.2 от Грантовото споразумение. През месец декември 2021г. са получени 49 хил. евро балансово плащане. Общият размер на полученото финансиране по проекта възлиза на 124 хил. евро. Грантовото споразумение е изпълнено и всички плащания по него са приключени.

На 07 октомври 2020г. по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020(ОПИК) е подписан административен договор за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG16RFOP002-4.003-0001-C01 за проект с наименование „Завършване на подготвителни дейности, необходими за начало на строителството на Междусистемната газова връзка България – Сърбия“, с очаквана обща стойност на разходите в размер на 9 240 хил. лева. Размерът на безвъзмездната финансова помощ е до 5 469 хил. лева. На 04.08.2022 г. са получени 1 183 хил. лева междинно плащане по договора за безвъзмездна финансова помощ. На 23.01.2023 г. са получени 1 375 хил. лева второ междинно плащане по договора за безвъзмездна финансова помощ.

На 11 декември 2020 г. с финансиращата институция INEA е подписано грантово споразумение за безвъзмездно финансиране с номер INEA/CEF/ENER/M2020/2247243 за изпълнение на Действие с номер 6.8.3-0013-BG-W-M-20 „ПОИ 6.8.3 Междусистемна газова

Бележки към консолидирания финансов отчет

връзка България – Сърбия (IBS) - строителни дейности" с очаквана обща стойност на разходите в размер на 76 674 хил. евро. Размерът на гранта е 36 % от стойността на Действието – до 27 603 хил. евро. Към датата на изготвяне на финансовия отчет са получени 13 801 хил. евро авансово плащане или 50% от стойността на финансирането. Грантовото споразумение е със срок за изпълнение до 29.12.2023 г.

На 22.06.2022 г. с Европейската изпълнителна агенция по климат, инфраструктура и околна среда (CINEA) е подписано грантово споразумение за съфинансиране на разширението на ПГХ „Чирен“ със следните идентификационни номер и наименование: Проект 101069718 – 6.20.2-BG-W-M-21-Разширение на ПГХ „Чирен“. Общата стойност на разходите, съгласно решението на ЕК за одобрение на финансирането е в размер на 155 820 хил. евро. Размерът на безвъзмездната финансова помощ е 50% от стойността по Грантовото споразумение - до 77 910 хил. евро. Към датата на изготвяне на финансовия отчет са получени 38 955 хил. евро авансово плащане или 50% от стойността на финансирането. Грантовото споразумение е със срок за изпълнение до 07.03.2025 г.

26. Провизии

в хиляди лева

	Провизия по дело АТ.39849	Провизия по рекултиваци	Общо
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	51 592	153	51 745
Начислена провизия	754	-	754
Изплатена провизия	-	(100)	(100)
Балансова стойност към 31 декември 2021 г.	52 346	53	52 399
Начислена провизия	754	-	754
Изплатена провизия	-	(53)	(53)
Балансова стойност към 31 декември 2022г.	53 100	-	53 100

През 2019 г. Групата е признала провизия за техническа и биологическа рекултивация на терени в размер на 254 хил. лв. Провизията е призната в стойността на изградените активи, за които се отнася. Задължението следва да се уреди в рамките на следващите 5 години на база реално извършени дейности по рекултивация. Към датата на отчета Групата е приключила дейностите по рекултивация. През 2022 г. освободената провизия е в размер на 53 хил. лв. (2021 г.: 100 хил.лв.).

Групата е страна по Дело АТ.39849 БЕХ-газ, предприето от страна на Европейската комисия (ЕК) във връзка с официално производство за разследване относно това дали „БЕХ“ ЕАД и дъщерните му дружества „Булгаргаз“ ЕАД и „Булгартрансгаз“ ЕАД нарушават правилата за конкуренция на ЕС на пазара на природен газ в страната.

В изпълнение на Решение на Народното събрание от 24 ноември 2017 г. и Решение на Народното събрание от 26 юли 2018 г. и след одобрение от управителните органи на „Български енергиен холдинг“ ЕАД, Булгаргаз ЕАД и Булгартрансгаз ЕАД, както и с оглед писмо изх. № С-26-Е-07 от 26.02.2019 г. от Министъра на енергетиката с указания за предприемане на действия за изпълнение на Решение на 44-тото Народно събрание на Република България относно приключване на дело СОМР/В1/АТ.39849 БЕХ-газ от 24 ноември 2017, страните по делото, в това число „Булгартрансгаз“ ЕАД, са взели решение да обжалват Решението по Дело АТ.39849 БЕХ-газ на ЕК пред Общия Съд на Европейския Съюз (ОСЕС).

Жалбата срещу Решението на Европейската комисия по дело АТ.39849 БЕХ-газ пред Общия съд на Европейския Съюз е входилана в регистъра на Общия съд на Европейския Съюз на 28.02.2019 г. Номерът на образуваното дело е Т-136/19.

Бележки към консолидирания финансов отчет

Приблизителният размер на задълженията по планове с дефинирани доходи при пенсиониране към всеки отчетен период и разходите, признати в печалби и загуби, се базират на актюерски доклад (информация за използваните параметри и предположения е оповестена по-долу).

Движения в настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи

<i>в хиляди лева</i>	2022	2021
Настояща стойност на задължението към 1 януари	10 041	10 105
Разходи за лихви за периода	151	102
Разходи за текущ стаж за периода	665	767
Изплатен доход	(868)	(1 466)
Актюерска загуба за периода	346	533
Настояща стойност на задължението към 31 декември	10 335	10 041

Разходи, признати в печалби и загуби

<i>в хиляди лева</i>	2022	2021
Разходи за текущ трудов стаж	665	767
Разходи за лихви	151	102
	816	869

Разходите за текущ трудов стаж са включени на ред „Разходи за персонала“. Нетните разходи за лихви са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“ (вж. бележка 14).

Общата сума на актюерската загуба по планове с дефинирани доходи на Групата, призната в другия всеобхватен доход, е в размер на 346 хил. лв. (2021 г.: 533 хил. лв.), дължаща се на промени във финансовите предположения.

Актюерски предположения

Основните актюерски предположения към датата на финансовия отчет (представени като осреднени стойности) са представени както следва:

	2022	2021
Дисконтов процент към 31 декември	1,50 %	1%
Нарастване на заплатите за 2022 г.	-	7,10 %
Нарастване на заплатите за 2023 г.	10,9 %	-
Нарастване на заплатите за 2024 г.	1,10 %	-

Настояща стойност на задължението по план с дефинирани доходи към 31 декември

<i>ефект в хиляди лева</i>	2022		2021	
Дисконтов процент	+1,75%	+1,25%	+1,25%	-0,75%
	10 148	10 528	9 855	10 233
Бъдещо увеличение на заплатите	+2,1%	+0,1%	+2,1%	+0,1%
	11 034	9 700	10 733	9 413
Очаквана продължителност на живота	+1 г.	-1 г.	+1 г.	-1 г.
	10 478	10 174	10 179	9 885
Текучество на персонала	+1%	-1%	+1%	-1%
	9 601	10 041	9 316	10 747

Анализът на чувствителността е базиран на промяна в само едно от предположенията. Той може да се различава от действителната промяна в задълженията за дефинирани доходи, тъй като промените в предположенията често са свързани помежду си.

Бележки към консолидирания финансов отчет

На 4 юли 2019 г. Българската държава, чрез Министерство на външните работи, подаде молба за встъпване в делото в подкрепа на страните по него, в това число „Булгартрансгаз“ ЕАД.

На 29.09.2022 г. е проведено открито съдебно заседание, на което делото е обявено за решаване.

Към 31.12.2018 г. Дружеството е начислило провизии по правни задължения в размер на 50 244 хил. лв., които съответстват на 1/3 от имуществената санкция, определена с решение на ЕК в размер на 77 068 хил. евро по Дело АТ.39849 БЕХ-газ.

През 2019 г. предвид решението на ЕК, че „ако е предоставена финансова гаранция, нейната сума ще носи лихва в размер на основния лихвен процент, плюс един процент и половина, т.е. 1,5%“, както и след отправено запитване в тази връзка към ЕК и получен отговор, става ясно, че към 31 декември 2019 г. общата сума на имуществената санкция е 77 977 хил. евро за трите дружества – „Булгартрансгаз“ ЕАД, „Булгаргаз“ ЕАД и „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД, която включва главницата от 77 068 хил. евро и лихвата за забавено плащане в размер на 909 хил. евро.

През 2019 г. въз основа на получения отговор и след Решение на УС по т. 6 от Протокол №422/06.02.2020 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД начислява допълнителни провизии по правни задължения, равни на лихвата за забавено плащане в размер на 593 хил. лв. (1/3 част от лихвата за забавено плащане в размер на 909 хил. евро).

През 2020 г. въз основа на получен отговор и след решение на УС по т. 3 от Протокол №504/22.01.2021 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД начислява допълнителни провизии по правни задължения, равни на лихвата за забавено плащане в размер на 755 хил. лв.

През 2021 г. въз основа на получен отговор и след решение на УС по т.2 от Протокол № 584/17.01.2022 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД начислява допълнителни провизии по правни задължения, равни на лихвата за забавено плащане в размер на 754 хил. лв.

През 2022 г. въз основа на получен отговор и след решение на УС по т.8 от Протокол № 679/18.01.2023 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД начислява допълнителни провизии по правни задължения, равни на лихвата за забавено плащане в размер на 754 хил. лв.

Към 31.12.2022 г. начислените провизии по правни задължения по Дело АТ.39849 БЕХ-газ са в размер на 53 100 хил. лв.

27. Доходи на наети лица

в хиляди лева

	31.12.2022	31.12.2021
Задължение за планове с дефинирани доходи при пенсиониране – нетекущи	9 383	8 839
Задължение за планове с дефинирани доходи при пенсиониране – текущи	952	1 202
Общо задължения за доходи на наети лица	10 335	10 041

Задължения за планове с дефинирани доходи при пенсиониране

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и Колективния трудов договор при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати и допълнително обезщетение съгласно Колективния трудов договор. Предприятието е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания за следващите години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Задължението, признато в консолидирания отчет за финансовото състояние, относно планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период.

Бележки към консолидирания финансов отчет

Въпреки, че анализът не взема предвид пълното разпределение на паричните потоци, очаквани по плана, той предоставя приближение за чувствителността на изложените допускания.

28. Получени заеми

Заемите включват следните финансови пасиви:

в хиляди лева

	Текущи		Нетекущи	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност:				
Банкови заеми	253 585	225 725	810 044	1 063 559
Лихви	517	225	-	-
Общо балансова стойност	254 102	225 950	810 044	1 063 559

„Булгартрансгаз“ ЕАД получи кредити за оперативни и инвестиционни разходи от няколко финансови институции. Кредитите са обезпечени с парични средства под формата на депозити в размер до 20% от усвоената и непогасена част от кредита. Информацията за получените заеми и паричните средства, предоставени като обезпечения, е както следва:

Финансова институция	Главница в хил. евро	Годишен лихвен % по заема	Парични средства, предоставени като обезпечение в хил. щатски долари	Годишен лихвен % по депозита
Уникредит Булбанк АД	78 333	EURIBOR+1,60%	24 635	LIBOR+0,05%
Уникредит Булбанк АД	42 500	EURIBOR+1,35%	12 126	0,10%
Райфайзенбанк /България/ АД	40 000	EURIBOR+1,75%	11 868	LIBOR+0,01%
Банка ДСК АД	40 000	EURIBOR+1,65%	11 014	LIBOR+0,01%
Банка ДСК АД	66 379	EURIBOR+1,65%	15 222	LIBOR+0,01%
Юробанк България АД	26 697	EURIBOR+2,00%	5 640	LIBOR+0,10%
Юробанк България АД	17 000	EURIBOR+2,00%	3 592	LIBOR+0,05%
ИНГ Банк Н.В.	27 168	EURIBOR+1,75%	6 582	0,28%
Обединена българска банка АД	25 500	EURIBOR+1,40%	7 064	LIBOR+0,01%
Инвестбанк АД	19 333	EURIBOR+1,75%	4 289	-
Търговска банка Д АД	14 738	EURIBOR+1,75%	3 612	0,01%
<i>синдикиран кредит между</i>				
Българска банка за развитие АД	48 566	EURIBOR +2,00%	27 646	LIBOR+0,01%
Международна инвестиционна банка	33 185	EURIBOR +2,00%	-	-
Интернешънъл Асет Банк АД	5 982	EURIBOR +2,00%		
<i>синдикиран кредит между</i>				
Българска банка за развитие АД	12 750	EURIBOR +2,00%	7 387	LIBOR+0,01%
Международна инвестиционна банка	13 175	EURIBOR +2,00%	-	-
Общо	511 306		140 677	
Финансова институция	Главница в хил. лева	Годишен лихвен % по заема	Парични средства, предоставени като обезпечение в хил. евро	Годишен лихвен % по депозита
Ситибанк Европа АД	63 601	ОЛП+1,70%	6 504	-
Общо	63 601		6 504	

Бележки към консолидирания финансов отчет

Всички кредити, получени от „Булгартрансгаз“ ЕАД, са дългосрочни. Главниците по дългосрочните заеми са с гратисен период, вариращ от 12 до 17 месеца за различните кредити, а лихвите се плащат всеки месец. Средствата са предназначени за покриване на инвестиционни разходи на Дружеството-майка във връзка с осъществяване на мащабни инвестиционни проекти.

Промените в задълженията на Групата, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

<i>в хиляди лева</i>	Краткосрочни заеми	Дългосрочни заеми	Заем от свързано лице	Общо
1 януари 2022 г.	225 950	1 063 559	-	1 289 509
Парични потоци:				
Погасени кредити	(225 654)	-	-	(225 654)
Плащания на лихви	(86)	(23 976)	(319)	(24 381)
Постъпления	-	-	37 865	37 865
Непарични промени:				
Начислени лихви	85	24 268	319	24 672
Текуща част на дългосрочни кредити	253 585	(253 585)	-	-
Текуща част на дългосрочни лихви	222	(222)	-	-
31 декември 2022 г.	<u>254 102</u>	<u>810 044</u>	<u>37 865</u>	<u>1 102 011</u>

<i>в хиляди лева</i>	Краткосрочни заеми	Дългосрочни заеми	Общо
1 януари 2021 г.	136 191	785 156	921 347
Парични потоци:			
Погасени кредити	(221 409)	(86 208)	(307 617)
Плащания на лихви	(719)	(20 962)	(21 681)
Постъпления	113 584	561 970	675 554
Непарични промени:			
Начислени лихви	944	21 404	22 348
Текуща част на дългосрочни кредити	(9 279)	9 279	-
Усвоени предплатени лихви	-	(327)	(327)
Прихванати разходи за лихви по заеми срещу приходи от обезпечение	-	(115)	(115)
Рекласификация	206 638	(206 638)	-
31 декември 2021 г.	<u>225 950</u>	<u>1 063 559</u>	<u>1 289 509</u>

29. Търговски и други задължения и пасиви по договори

<i>в хиляди лева</i>	31.12.2022	31.12.2021
Задължения към доставчици	485 582	436 800
Пасиви по договори	183 196	551 120
Начислени суми по договор	-	45 278
Задължения към персонала за неизползван платен годишен отпуск	2 477	2 065
Задължения към застрахователи	341	338
Други задължения	330	281
	<u>671 926</u>	<u>1 035 882</u>

Бележки към консолидирания финансов отчет
Задължения към бюджета:

Задължения към фонд СЕС (5%)	3 580	2 890
Задължения за осигурителни вноски	1 131	1 160
Данък върху доходите на физически лица	1 158	1 199
Задължения към митници	8	301
Задължения за данъци върху разходите	289	310
ДДС за внасяне	29	22
Други задължения към бюджета	-	5
Общо търговски и други задължения	678 121	1 041 769

в хиляди лева

	2022	2021
Нетекущи търговски и други задължения	428 516	608 034
Текущи търговски и други задължения	249 605	433 735
Общо търговски и други задължения	678 121	1 041 769

Основната част от търговските задължения на Групата към 31.12.2022 г. са свързани с изпълнените дейности по проект „Разширение на газопреносната инфраструктура на „Булгартрансгаз“ ЕАД паралелно на северния (магистрален) газопровод до българо – сръбската граница“ – етап „Линейна част“ с дължина 474 км, дължими към Обединение „Консорциум Аркад“ и получено авансово плащане на дължими суми по сключен договор за резервиране на капацитет с ООО „Газпром экспорт“.

Задълженията към Обединение „Консорциум Аркад“ са в общ размер на 467 132 хил. лв. към 31.12.2022 г. Съгласно условията на договора задълженията ще се изплащат на база погасителен план до края на 2031 г.

На 26.07.2021 г. ООО „Газпром экспорт“ извърши авансово плащане на дължими суми по сключен договор за резервиране на капацитет за периода от 01.07.2021 г. до 30.06.2023 г. Общата дължима сума за периода, изчислена при прогнозна годишна индексация на приложимите тарифи по действащия договор, за газови години 2021/2022 и 2022/2023 в размер на 1,7% възлиза на 704 477 888,26 лв. без ДДС. При прилагането на дисконтов фактор на годишна база, сумата на авансовото плащане възлиза на 683 302 760,39 лв. без ДДС. Към 31.12.2022 г. Групата е класифицирала краткосрочна част на авансовото плащане от ООО „Газпром экспорт“, която възлиза на 182 402 хил. лв.

Пасивите по договори на Групата са в размер 183 196 хил. лв. (2021 г.: 551 120 хил. лв.) и са възникнали в резултат на получени аванси от контрагенти по договори за присъединяване към газопреносната мрежа, авансово плащане на дължими суми от ООО „Газпром экспорт“ и отсрочени приходи към 31.12.2022 г., които представляват авансово платени такси API на Групата, които ще се признават като текущ приход през 2023 г.

Експозицията на Групата към ликвиден и валутен риск е представена в Бележка 33.

30. Свързани лица

Свързаните лица на Групата включват принципал, в лицето на Министерството на енергетиката, едноличния собственик, съвместно-контролирани предприятия, ключов управленски персонал и предприятия под общ контрол.

Предприятие-майка и крайно контролиращо лице за Групата е „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД (БЕХ).

Групата има сделки със следните дружества от групата на БЕХ:

„Български Енергиен Холдинг“ ЕАД	контролиращо дружество
„Булгаргаз“ ЕАД	дъщерно дружество на БЕХ
„НЕК“ ЕАД	дъщерно дружество на БЕХ
„ЕСО“ ЕАД	дъщерно дружество на БЕХ
„Мини Марица Изток“ ЕАД	дъщерно дружество на БЕХ
„АЕЦ Козлодуй“ ЕАД	дъщерно дружество на БЕХ
„Булгартел“ ЕАД	съвместно контролирано предприятие с ЕСО

Бележки към консолидирания финансов отчет

„Южен поток България“ АД съвместно контролирано предприятие на БЕХ
 „Ай Си Джи Би“ АД съвместно контролирано предприятие на БЕХ
 „Газтрейд“ С.А. Съвместно контролирано предприятие

Сделките със свързани лица са представени, както следва:

- Получен заем от „БЕХ“ ЕАД;
- Предоставяне на услуги по достъп и пренос, съхранение и балансиране на природен газ на „Булгаргаз“ ЕАД;
- Споразумение за членство на „Булгаргаз“ ЕАД на платформата за търговия на „Газов хъб Балкан“ ЕАД
- Плащания за закупен природен газ от „Булгаргаз“ ЕАД;
- Пренос на електрическа енергия от „ЕСО“ ЕАД;
- Покупка на ел. енергия от „НЕК“ ЕАД;
- Споразумение за членство на „Ай Си Джи Би“ АД на платформата за търговия на „Газов хъб Балкан“ ЕАД;
- Предоставяне на услуги по достъп, пренос и балансиране на природен газ на „Ай Си Джи Би“ АД;
- Договор за уреждане на отношенията по ползване от „Булгартел“ ЕАД на ресурси от спомагателната мрежа на „Булгартрансгаз“ ЕАД и използване от „Булгартрансгаз“ ЕАД на съоръжения на „Булгартел“ АД от неговата обществена електронна съобщителна мрежа;
- Договор за наем на недвижим имот сключен между „Газов хъб Балкан“ ЕАД и „Булгартел“;
- Предоставяне на електронни съобщителни услуги от „Булгартел“ АД на „Газов хъб Балкан“ ЕАД и абонамент за файлов сървър за обем от информация и криптиране.

Транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия. Получените гаранции са свързани с условията по търговските договори, приложими и за несвързани лица.

Сделки със свързани лица

в хиляди лева

Сделки със собствениците
БЕХ ЕАД

	Стойност на сделките през:		Крайни салда	
	2022	2021	31.12.2022	31.12.2021
Дивидент	-	(79 601)	-	-
Лихви за дивидент	-	(262)	-	-
Получен заем	37 865	-	(37 865)	-
Лихви за заем	(319)	-	-	-
	37 546	(79 863)	(37 865)	-

Сделки с дъщерни дружества на БЕХ "Булгаргаз" ЕАД
Продажби:

Услуги по пренос, съхранение и балансиране	156 314	102 151	6 774	5 083
Предоставени услуги на платформа за търговия на природен газ	303	389	77	50
Неустойки за просрочени плащания	91	-	-	-
Лихви дългосрочни вземания	-	-	-	-
Съдебни вземания	-	-	1 373	1 373
Очаквани кредитни загуби	-	-	(1 204)	(1 177)
	156 708	102 540	7 020	5 329

Бележки към консолидирания финансов отчет
Сделки със свързани лица

	Стойност на сделките през:		Крайни салда	
<i>Покупка на:</i>				
Покупка на природен газ	(82 343)	(21 526)	(8 262)	(6 302)
Гаранции по договор	-	-	(23 699)	(21 282)
	(82 343)	(21 526)	(31 961)	(27 584)
ЕСО ЕАД				
Гаранции	(93)	-	103	10
Услуга по пренос на електроенергия	(372)	(97)	(40)	(36)
	(465)	(97)	63	(26)
„Мини Марица Изток“ ЕАД				
Предоставени услуги	1	2	-	-
	1	2	-	-
„НЕК“ ЕАД				
Предоставени услуги	(155)	(59)	-	(67)
	(155)	(59)	-	(67)
„Южен поток България“ ЕАД				
Наем	1	1	-	-
	1	1	-	-
Сделки със съвместно контролирани предприятия				
„Булгартел“ АД				
<i>Продажби:</i>				
Предоставяне на ресурс, оптични влакна и колокация	547	354	24	15
Предоставен депозит във връзка с наем на недвижим имот	-	-	7	7
	547	354	31	22
„Булгартел“ АД				
<i>Покупка на:</i>				
Ползване на ресурси от спомага телната мрежа и комуникационни услуги	(38)	(44)	(147)	(241)
Получени услуги	(29)	(29)	(5)	(9)
Закупен сървър	(2)	-	-	-
Гаранции	-	-	(13)	(13)
	(69)	(73)	(165)	(263)
„Газтрейд“ С.А.				
Предоставена сума за обезпечение на кредитив	-	(1 956)	-	1 956
	-	(1 956)	-	1 956
„Ай Си Джи Би“ АД				
Услуги по пренос, съхранение и балансиране	980	-	198	-

Бележки към консолидирания финансов отчет
Сделки със свързани лица

	Стойност на сделките през:		Крайни салда	
Предоставени услуги от ГХБ	10	-	-	-
Отсрочени приходи от регистрационна такса	5	-	-	-
	<u>995</u>	<u>-</u>	<u>198</u>	<u>-</u>
Общо вземания от свързани лица		-	7 352	7 317
Общо задължения към свързани лица		-	(70 031)	(27 950)

Обобщени, разчетите със свързани лица са, както следва:

в хиляди лева

	31.12.2022	31.12.2021
Нетекущи вземания от свързани лица	42	17
Текущи вземания от свързани лица	7 310	7 300
	<u>7 352</u>	<u>7 317</u>

в хиляди лева

	31.12.2022	31.12.2021
Нетекущи задължения към свързани лица	27 404	148
Текущи задължения към свързани лица	42 627	27 802
	<u>70 031</u>	<u>27 950</u>

Основната част от търговските вземания от свързани лица е дължима от „Булгаргаз“ ЕАД на Групата във връзка с услуги по пренос, съхранение, балансиране на природен газ и услуги по достъп до платформата на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД на стойност 6 851 хил. лв. към 31.12.2022 г., които са платени в рамките на обичайната търговска практика на Групата и според договорените условия с клиента.

Групата отчита и съдебни вземания в брутен размер (преди обезценка) от същото свързано лице на стойност 1 373 хил. лв. към 31.12.2022 г., които суми са спорни във връзка с дело № 458 по описа на Софийски градски съд за неплатени главници и дължими неустойки за забавени плащания по договор за пренос на природен газ по газопреносните мрежи на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Основната част от задълженията към свързани лица на Групата са дължими към „Булгаргаз“ ЕАД и към „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД. Към „Булгаргаз“ ЕАД са свързани с възникнали задължения за покупка на природен газ за балансиране – 8 262 хил. лв. и получени гаранционни депозити 23 699 хил. лв. (21 282 хил. лв. към 31.12.2021 г.), изискани от Групата като част от механизмите за управление на кредитния риск при реда и условията на Методиката за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране.

На 06.07.2022 г. Групата получи заем от „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД в размер на 37 865 хил. лв., със срок на действие до 30 юни 2026 г., при годишна лихва в размер на 1,735%, свързан с целево финансиране на възложени задължения към обществото на „Булгартрансгаз“ ЕАД от Министъра на енергетиката, със Заповед № Е-РД-16-113/24.02.2022 г. и Заповед № Е-РД-16-219/06.04.2022 г.

Бележки към консолидирания финансов отчет

Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби на вземания от свързани лица може да бъде представено по следния начин:

<i>в хиляди лева</i>	2022	2021
Салдо към 1 януари	(1 177)	(956)
Коректив за очаквани кредитни загуби	(27)	(221)
Салдо към 31 декември	<u>(1 204)</u>	<u>(1 177)</u>

Възнаграждение на ключов управленски персонал

Групата има отношение на свързано лице с директори и служители с контролни функции. Ключовият управленски персонал на Групата включва членовете на Надзорния и Управителния съвети на компанията - майка.

Общата сума на начислените възнаграждения, включени в разходите за персонал, е както следва:

<i>в хиляди лева</i>	2022	2021
Изплатени възнаграждения на ключов управленски персонал	886	684
Осигурителни вноски върху възнагражденията на ключов управленски персонал	93	43
Общо разходи за възнаграждения на ключов управленски персонал	<u>979</u>	<u>727</u>

Участие на ключов ръководен персонал в управлението на други дружества

Членовете на Надзорния съвет на компанията-майка към датата на консолидирания отчет са:

Кирил Георгиев Георгиев – Председател на НС
Снежана Бобева Йовкова - Маркова – Заместник - председател на НС
Делян Иванов Койнов – Член на НС
Стефан Миленов Илиев – Член на НС
Николай Иванов Стефанов – Член на НС
Александър Христов Каназирски – Член на НС
Благовест Георгиев Донов – Член на НС

Членовете на Управителния съвет към датата на отчета са:

Дарина Христова Колева – Председател на УС
Делян Валентинов Димитров – член на УС
Владимир Асенов Малинов - член на УС и Изпълнителен директор

Считано от 09.01.2023 г. Делян Валентинов Димитров е заличен като член на Управителния съвет в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ, а от 28.02.2023 г. е вписан нов член на Управителния съвет - Кирил Димчов Равначки.

Бележки към консолидирания финансов отчет
31. Гаранции по договори

<i>в хиляди лева</i>	31.12.2022	31.12.2021
<i>Нетекущи гаранции</i>		
Гаранции по договори за изграждане на активи	312	354
Гаранции по договори за достъп, пренос, съхранение и балансиране	46	46
	<u>358</u>	<u>400</u>
<i>Текущи гаранции</i>		
Гаранции по договори за изграждане на активи	5 086	10 562
Гаранции по договори за достъп, пренос, съхранение и балансиране	151 119	64 309
Депозити за търговия	16 925	9 487
Депозити за участие в процедури	107	157
	<u>173 237</u>	<u>84 515</u>
	<u>173 595</u>	<u>84 915</u>

Основната част от задълженията по получени гаранции на Групата представляват:

- гаранции - задържани суми по договори за строителство, които се изплащат в зависимост от етапа на изпълнение на обектите съгласно клаузите на договора;
- суми за гарантиране плащанията по Договори за съхранение и по Договори за достъп и пренос на природен газ, които всеки ползвател на услугата е длъжен да внесе като обезпечение по заявките за капацитет и достъп;
- суми за обезпечение на плащанията за покупка и продажба на природен газ за балансиране;
- суми за обезпечение на плащанията за покупка и продажба на природен газ за балансиране на платформа за търговия на природен газ.

32. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи

<i>в хиляди лева</i>	31.12.2022	31.12.2021
<i>Дългови инструменти по амортизирана стойност:</i>		
Дългосрочни вземания	91	87
Търговски и други вземания	29 515	16 123
Вземания свързани лица	7 352	7 317
Пари и парични еквиваленти	263 968	218 291
Парични средства под формата на банкови депозити	-	117 231
Парични средства, предоставени като обезпечение	330 024	299 203
	<u>630 950</u>	<u>658 252</u>

Финансови пасиви

<i>в хиляди лева</i>	31.12.2022	31.12.2021
<i>Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност</i>		
Дългосрочни заеми	810 044	1 063 559
Краткосрочни заеми	254 102	225 950
Търговски и други задължения - дългосрочни	428 516	425 632
Търговски и други задължения - краткосрочни	57 446	56 825
Задължения към свързани лица	69 883	27 702
Гаранции по договори	173 595	84 915
	<u>1 793 586</u>	<u>1 884 583</u>

Бележки към консолидирания финансов отчет
33. Рискове, свързани с финансови инструменти
Управление на финансовия риск
Преглед

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Групата вижте *Бележка 32*. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата, са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Тази бележка представя информация за експозицията на Групата към всеки един от горните рискове, целите на Групата, политиките и процесите за измерване и управление на риска, и управлението на капитала на Групата.

Общи положения за управление на риска

Управителният съвет носи отговорността за установяване и управление на рисковете, пред които е изправена Групата. Политиката на Групата за управление на риска е развита така, че да идентифицира и анализира рисковете, с които се сблъсква Групата, да установява лимити за поемане на рискове и контроли, да наблюдава рисковете и съответствието с установените лимити. Тези политики подлежат на периодична проверка с цел отразяване на настъпили изменения в пазарните условия и в дейността на Групата. Групата, чрез своите стандарти и процедури за обучение и управление, цели да развие конструктивна контролна среда, в която всички служители разбират своята роля и задължения.

Кредитен риск

Кредитният риск е рискът едната страна по финансовия инструмент да не успее да изпълни задължението си и по този начин да причини загуба на другата. Кредитният риск за Групата се състои от риск от финансова загуба в ситуация, при която клиент не успее да изпълни своите договорни задължения.

Групата е изложена на кредитен риск в случай, че клиентите не изплатят своите задължения. Кредитното качество на клиентите се оценява като се вземат предвид финансово състояние, минал опит и други фактори.

С цел управление и ограничаване на кредитния риск от дейността балансиране, Групата предприема мерки, като налага конкретни договорни изисквания, които включват задължения за осигуряване и поддържане на финансово обезпечение под формата на гаранционен депозит по банкова сметка или предоставяне на неотменима и безусловна банкова гаранция в полза на Групата или корпоративна гаранция (поръчителство), платима на Групата. Възможно е Групата в качеството си на оператор да наложи ограничения на обема на извършвани търговски сделки на виртуална търговска точка до размер, гарантиран с финансово обезпечение както и да предприема други мерки, които да доведат до ограничаване на кредитния риск от дейността балансиране.

Преносната стойност на финансовите активи, нетно от загубите от обезценки, представя в максимална степен кредитния риск, на който Групата е изложена.

Експозиция към кредитен риск

Балансовата стойност на финансовите активи представлява максималната кредитна експозиция. Максималната експозиция към кредитен риск към датата на отчета е както следва:

<i>в хиляди лева</i>	Бележки	31.12.2022	31.12.2021
<i>Дългови инструменти по амортизирана стойност:</i>			
Търговски и други вземания	17,19	29 606	16 210
Вземания от свързани лица	30	7 352	7 317
Пари и парични еквиваленти	20	263 968	218 291
Парични средства под формата на банкови депозити	22	-	117 231
Парични средства предоставени като обезпечение	21	330 024	299 203
		630 950	658 252

Бележки към консолидирания финансов отчет
Търговски и други вземания

Максималната експозиция към кредитен риск за търговски и други вземания и вземания от свързани лица към отчетната дата по вид клиенти е както следва:

<i>в хиляди лева</i>	31.12.2022	31.12.2021
Местни лица	12 211	12 826
Чуждестранни лица	24 747	10 701
	<u>36 958</u>	<u>23 527</u>

В т.ч.

Свързани лица	7 352	7 317
Несвързани лица	29 606	16 210

Групата е предоставила финансови активи като обезпечение по договори за кредит в размер на 330 410 хил. лв. (2021 г.: 299 501 хил. лв.), описани подробно в Бележки 21 и 28.

Загуби от обезценка

Времето структура на търговски и други финансови вземания (без съдебни) към датата на отчета, е както следва:

<i>в хиляди лева</i>	31.12.2022	31.12.2021
Нито просрочени, нито обезценени	27 236	14 298
Просрочени от 1-30 дни	480	3
Просрочени между 31-90 дни	19	19
Просрочени над 120 дни	1 647	1 633
	<u>29 382</u>	<u>15 953</u>

Времето структура на вземанията от свързани лица към датата на отчета, е както следва:

<i>в хиляди лева</i>	31.12.2022	31.12.2021
Нито просрочени, нито обезценени	7 183	7 121
	<u>7 183</u>	<u>7 121</u>

По отношение на търговските вземания Групата е изложена на значителен кредитен риск към по-голямата част от своите контрагенти, които имат сходни характеристики, тъй като търговските вземания се състоят от малък брой клиенти в една индустрия. Различието в географската област предопределя до известна степен диверсификацията на риска. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра. Вземанията се събират регулярно, според договорените срокове и условия и поради тази причина не се е наложило да бъде начислена допълнителна обезценка.

Очакваните нива на загуби се основават на профила на постъпленията от продажби през последните 48 месеца преди 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г., както и на съответните исторически кредитни загуби през този период. Историческите проценти се коригират, за да отразят текущите и перспективни макроикономически фактори, влияещи върху способността на клиента да уреди непогасената сума.

Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът Групата да не може да изпълни финансовите си задължения, тогава когато те станат изискуеми. Политиката в тази област е насочена към гарантиране наличието на достатъчно ликвидни средства, с които да бъдат обслужени задълженията, когато същите станат изискуеми, включително в извънредни и непредвидени ситуации.

Тъй като характерът на основната дейност на Групата е свързан с регулярен пренос и съхранение на природен газ, контролът на ликвидния риск се състои главно във:

- внимателно планиране на всички входящи и изходящи парични потоци, базирано на месечни прогнози;
- условия на плащане по сделки със свързани лица и клиенти, които се извършват в рамките на един месец.

Бележки към консолидирания финансов отчет

В следващата таблица са представени договорените падежи на финансовите пасиви на база на най-ранната дата, на която Групата може да бъде задължена да ги изплати. В таблицата са посочени недисконтираните парични потоци, включващи главници и лихви.

По-долу са договорните падежи на финансови пасиви, включително очаквани плащания на лихви, изключващи ефекта от договорености за нетиране:

31 декември 2022 г.

в хиляди лева	Бел.	Балансова стойност	Договорни парични потоци	До 6 месеца	6-12 месеца	1-2 години	2-5 години	Повече от 5 години
Недеривативни финансови задължения								
Получени заеми	28	1 064 146	(1 170 597)	147 223	145 653	304 528	573 193	-
Търговски и други задължения	29	485 962	(561 982)	18 830	38 616	152 243	207 911	144 382
Гаранции по договори	31	173 595	(173 595)	11 417	161 821	263	49	45
Задължения към свързани лица	30	69 883	(71 232)	16 766	26 411	11 318	16 737	-
		1 793 586	1 977 406	194 236	372 501	468 352	797 890	144 427

31 Декември 2021 г.

в хиляди лева	Бел.	Балансова стойност	Договорни парични потоци	До 6 месеца	6-12 месеца	1-2 години	2-5 години	Повече от 5 години
Недеривативни финансови задължения								
Получени заеми	28	1 289 509	(1 354 724)	121 632	126 382	271 940	793 728	41 042
Търговски и други задължения	29	482 457	(534 654)	25 068	-	36 614	208 050	264 922
Гаранции по договори	31	84 915	(84 915)	7 940	76 575	44	310	46
Задължения към свързани лица	30	27 702	(27 702)	8 137	19 565	-	-	-
		1 884 583	(2 001 995)	162 777	222 522	308 598	1002088	306 010

Пазарен риск

Пазарен риск е рискът при промяна на пазарните цени като курс на чуждестранна валута, лихвени проценти или цени на капиталови инструменти, доходът на Групата или стойността на нейните инвестиции да бъдат засегнати. Целта на управлението на пазарния риск е да се контролира експозицията към пазарен риск в приемливи граници като се оптимизира възвръщаемостта.

Валутен риск

Групата е изложена на валутен риск при покупки и/или продажби, деноминирани във валута, различна от функционалната валута на Групата. Групата осъществява основно сделки в лева и евро във връзка с получените технически и други услуги. Валутният риск за тези покупки, свързан с възможни колебания в курса на чуждестранната валута, е минимален поради наличие на фиксиран обменен курс на еврото към лева, определен от БНБ. Групата осъществява и сделки в щатски долари, поради което се отчита съществуването на валутен риск, свързан с колебанията на курса на щатския долар.

Експозиция към валутен риск

Експозицията на Групата към валутен риск е както следва на базата на финансови активи и пасиви, които са представени в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева:

Бележки към консолидирания финансов отчет

хиляди лева	EUR		USD	
	31 декември 2022		31 декември 2021	
Пари и парични еквиваленти	130 928	78 379	161 223	45 218
Парични средства, предоставени като обезпечения	45 148	285 262	26 458	273067
Парични средства под формата на депозити	-	-	117 353	-
Търговски вземания	4 429	6 265	3 345	6 221
Заеми	(1 000 407)	-	(1 225 899)	-
Търговски задължения	(299 356)	33	(600 596)	-
Нетна експозиция от отчета за финансово състояние	(1 119 258)	369 939	(1 518 116)	324 506

Следните значими обменни курсове са приложими през годината:

BGN	Среден курс		Курс към отчетната дата	
	2022	2021	2022	2021
EUR	1,95583	1,95583	1,95583	1,95583
USD	1,86179	1,65461	1,83371	1,72685
GBP	2,29501	2,27583	2,20517	2,32759

Анализ на чувствителността

Увеличение на обменния курс на лева, както е представено по-долу, срещу USD към 31 декември 2022 г. би увеличило/намалило собствения капитал и печалби и загуби със сумите, представени по-долу. Този анализ се базира на вариациите в обменните курсове на чуждестранна валута, които Групата счита за резонно възможни към края на отчетния период. Анализът допуска, че всички променливи, особено лихвени нива, остават непроменени и игнорира всяко влияние на прогнозни продажби и покупки. Анализът е направен на същата база през 2021 г., въпреки че резонно възможните вариации на обменните курсове са били различни, както е представено по-долу.

Ефект в хиляди лева	Увеличение		Намаление	
	Собствен капитал	Печалби и загуби	Собствен капитал	Печалби и загуби
31 декември 2022				
USD (8.6 процента движение)	(28 598)	(28 598)	28 598	28 598
31 декември 2021				
USD (3.8 процента движение)	(11 170)	(11 170)	11 170	11 170

Лихвен риск

Банковите заеми на Групата са с плаващ лихвен процент, който се формира от фиксиран процент плюс надбавка, която е променлива компонента на база 1m Euribor.

Анализ на чувствителността на справедливата стойност за инструменти с фиксирана лихва

Групата не отчита финансови активи и пасиви с фиксирана лихва по справедлива стойност в печалби и загуби. Поради това, промени в лихвените нива към датата на финансовия отчет не биха засегнали печалби и загуби.

34. Управление на капитала

Групата управлява капитала си така, че да осигури функционирането си като действащо предприятие, като едновременно с това се стреми да максимизира възвращаемостта за едноличния собственик на капитала, чрез оптимизация на съотношението между дълг и

Бележки към консолидирания финансов отчет

капитал (възвращаемостта на инвестирания капитал). Целта на Ръководството е да гарантира стабилно бъдещо развитие на Групата.

Политиката на Управителния съвет е да се поддържа силна капиталова база така, че да се поддържа доверието на клиенти, кредитори и на пазара като цяло, и да може да се осигурят условия за развитие на бизнеса в бъдеще.

Групата не е предмет на външно наложени капиталови изисквания.

През годината не е имало промени в подхода за управлението на капитала на Групата.

Групата определя коригирания капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал, представен в отчета за финансовото състояние.

Нетният дълг включва сумата на всички пасиви, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

<i>хиляди лева</i>	2022	2021
Собствен капитал	5 254 409	3 561 049
Коригиран капитал	5 254 409	3 561 049
Общо пасиви	2 666 591	2 897 617
- Пари и парични еквиваленти	(263 968)	(218 291)
Нетен дълг	2 402 623	2 679 326
Съотношение на коригиран капитал към нетен дълг	1:2.19	1:1.33

Увеличението на съотношението през 2022 г. се дължи главно на изпълнението на мащабната инвестиционна програма на Групата.

35. Определяне на справедливи стойности

Някои от счетоводните политики и оповестявания на Групата изискват определяне на справедливи стойности за финансови и за нефинансови активи и пасиви. Справедливи стойности са определени за целите на отчитането и оповестяването на базата на методите по-долу. Когато е приложимо, в съответните бележки, е оповестена допълнителна информация за допусканията, направени при определянето на справедливите стойности на специфичния актив или пасив.

Финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност или за които се изисква оповестяване на справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, са групирани в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност. Тази йерархия се определя въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, както следва:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

Справедливата стойност на нефинансовите активи на Групата се определя на базата на доклади на независими лицензирани оценители.

Оценката по справедлива стойност се базира на наблюдавани цени на скорешни пазарни

Бележки към консолидирания финансов отчет

сделки за подобни имоти, коригирани за специфични фактори като площ, местоположение и настоящо използване.

Съществени ненаблюдавани данни са свързани с корекцията за специфичните фактори, приложими за имоти, машини и съоръжения на Групата фактори.

(i) Имоти, машини и съоръжения

Справедливата стойност на имот е очакваната сума, за която имотът може да бъде разменен към датата на придобиване между желаещи купувач и продавач в сделка при пазарни условия след подходящо маркетизиране и страните са действали съзнателно. Справедливата стойност на машини, съоръжения и оборудване е базирана на пазарен подход и подход на цената на придобиване, чрез използване на пазарни цени за сходни позиции, когато са налични и стойност на подмяна, когато е подходящо. Приблизителната оценка на амортизираната стойност на подмяна отразява корекциите за физическо износване, както и за функционално и икономическо остаряване.

Към 31 декември 2022 г. ръководството на Групата е извършило преглед на преносните стойности, възстановимите стойности и полезния живот на нетекущите активи и последваща оценка по справедлива стойност. Преценките на ръководството се основават на оценка на независим оценител към датата на финансовия отчет. Оценката е извършена съгласно изискванията на Международни стандарти за оценка (МСО), и в частност МСО 300 „Оценки за целите на финансовото отчитане“ и там, където е приложимо Технически информационен документ 2 „Разходен подход за оценка на материални активи“.

При оценката на машини, съоръжения и техническо оборудване за оценяваните активи е преценен като допустим и възможно приложим подходът на база разходи, чрез Метода базиращ се на разходите за придобиване („амортизирана възстановителна стойност“).

Подходът на база на доходите, не се използва, защото за активите няма данни за ясно разграничими доходи, от които да се разработят надеждни прогнози за бъдещи парични потоци. Освен това, информация за краткосрочни и средносрочни лизингови ставки за подобни активи, които биха могли да бъдат използвани за прогнозиране на доход, не са на разположение и не са публично достъпни.

Не е използван подходът на пазарните сравнения поради отсъствие на националния пазар на представителни данни от сделки с аналогични активи.

Формирането на оценката е извършено на база проучване на наличната документация по отношение на година на придобиване и начин на експлоатация, стойност на придобиване. Факторите, които са отчетени при оценяването са: време в експлоатация, степен на експлоатационна годност, качество и техническо ниво, надеждност.

Методът на разходите за придобиване („амортизирана възстановителна стойност“) измерва стойността на актива посредством определяне на новата му стойност към датата на оценката, отразяваща разходите за неговото придобиване, намалени с физическото му износване, функционалното и икономическо обезценяване, в резултат на неговата експлоатация.

Оценката на наличния (амортизируем и неамортизируем) буферен газ по местонамиране е формирана на база на определени от КЕВР цени. В случая цената за изчисленията на справедливата стойност на буферния газ е 146,09 лв./MWh, определена и валидна за периода от 01.12.2022 MWh и към 31.12.2022 г. Амортизируемият газ е оценен като от възстановителната стойност са направени отбивки за физическото му износване на база на общ експлоатационен срок 60 години.

Земите са оценени, чрез прилагане на Метода на пазарните аналози, с коригиране на изведени сравними пазарни цени.

Сградите са предимно специализирани, т.е. за тях реално не съществува развит активен пазар, поради което като основен подход е приложен разходният чрез метода на „амортизираната възстановителна стойност“. Другите подходи и методи на оценка са използвани в зависимост от приложимостта им към конкретния актив.

Амортизираната възстановителна стойност е пряко свързана с определянето на новата възстановителна стойност, която включва всички разходи (обичайни и допълнителни) за

Бележки към консолидирания финансов отчет

построяване на сграда със същите функционални характеристики, както и съпътстващите разходи за проектиране, авторски контрол, строителен надзор, временни постройки по време на изграждането и други присъщи разходи.

За определяне на пазарната стойност на транспортни средства са приложени метод на разходите и метод на пазарните аналози.

(ii) Търговски и други вземания

Справедливите стойности на търговски и други вземания се определят като настояща стойност на бъдещите парични потоци, дисконтирани с пазарна лихва, към отчетната дата. Краткосрочни безлихвени вземания се оценяват по оригинална стойност по фактура, ако ефектът от дисконтиране е несъществен. Справедлива стойност се определя при първоначално признаване и за целите на оповестяването, към всеки отчетен период.

(iii) Недеривативни финансови задължения

Справедливите стойности, които се определят за целите на оповестяването, се изчисляват на базата на настоящата стойност на бъдещи парични потоци на главници и лихви, дисконтирани с пазарен лихвен процент към датата на отчета.

Счетоводни класификации и справедливи стойности
Справедливи стойности сравнени с балансови стойности

Справедливите стойности на финансови активи и пасиви, заедно с балансовите стойности, включени в отчета за финансово състояние, са както следва:

31 декември 2022
в хил. лева

	Бел.	Балансова стойност		Справедлива стойност	
		Общо	Общо	Ниво 3	Общо
Финансови активи, които не се оценяват по справедлива стойност					
Пари и парични еквиваленти	20	263 968	263 968	263 968	263 968
Парични средства, предоставени като обезпечение	21	330 024	330 024	330 024	330 024
Търговски и други вземания	17,19	29 606	29 606	29 606	29 606
Вземания от свързани лица	30	7 352	7 352	7 352	7 352
		630 950	630 950	630 950	630 950

Финансови пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност

Заеми	28	1 064 146	1 064 146	1 064 146	1 064 146
Търговски и други задължения	29	485 962	485 962	485 962	485 962
Гаранции по договори	31	173 595	173 595	173 595	173 595
Задължения към свързани лица	30	69 883	69 883	69 883	69 883
		1 793 586	1 793 586	1 793 586	1 793 586

31 декември 2021
в хил. лева

	Бел.	Балансова стойност		Справедлива стойност	
		Общо	Общо	Ниво 3	Общо
Финансови активи, които не се оценяват по справедлива стойност					
Пари и парични еквиваленти	20	218 291	218 291	218 291	218 291
Парични средства, предоставени като обезпечение	21	299 203	299 203	299 203	299 203
Парични средства под формата на банкови депозити	22	117 231	117 231	117 231	117 231
Търговски и други вземания	17,19	16 210	16 210	16 210	16 210
Вземания от свързани лица	30	7 320	7 320	7 320	7 320
		658 255	658 255	658 255	658 255

Бележки към консолидирания финансов отчет
Финансови пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност

Заеми	28	(1 289 509)	(1 289 509)	(1 289 509)	(1 289 509)
Гаранции по договори	31	(84 915)	(84 915)	(84 915)	(84 915)
Търговски и други задължения	29	(482 457)	(482 457)	(482 457)	(482 457)
Задължения към свързани лица	30	(27 702)	(27 702)	(27 702)	(27 702)
		(1 884 583)	(1 884 583)	(1 884 583)	(1 884 583)

На база на направените анализи ръководството счита, че балансовите стойности на финансовите активи и пасиви могат да се приемат за разумно приближение с тяхната справедлива стойност.

Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2021 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

<i>в хиляди лева</i>	31.12.2022 г.	31.12.2021 г.
Имоти, машини и съоръжения:	Ниво 3	Ниво 3
- земя	14 313	12 126
- сгради	92 775	77 016
- машини, съоръжения и оборудване	5 839 733	4 729 929
- буферен газ	1 028 435	696 301
- транспортни средства	8 397	8 016

Преоценки се извършват при спазване на следната периодичност:

- Когато справедливата стойност на активите търпи само незначителни промени, преоценката се прави на всеки три години
- Когато справедливата стойност на активите се променя съществено на сравнително кратки интервали от време, преоценката се прави така, че балансовата стойност на активите да не се различава съществено от справедливата им стойност.

Към 31 декември 2022 г. ръководството на Групата е извършила преглед на преносните стойности, възстановимите стойности и полезния живот на нетекущите активи и последваща оценка по справедлива стойност. Преценките на ръководството се основават на оценка на независим оценител към датата на финансовия отчет. Оценката е извършена съгласно изискванията на Международни стандарти за оценка (МСО), и в частност МСО 300 „Оценки за целите на финансовото отчитане“ и там, където е приложимо Технически информационен документ 2 „Разходен подход за оценка на материални активи“.

Извършен е тест за обезценка, където е установено, че към датата на оценката, стойността в употреба е по-висока от балансовата стойност на дълготрайните активи към 31.12.2022 г., както и от формираната стойност на най-малката единица, генерираща паричен поток (ЕГПП). Значителното превишение на стойността в употреба спрямо балансовата стойност на ЕГПП се дължи на започналото изпълнение на мащабната инвестиционна програма на Групата.

36. Условни активи и условни задължения

В полза на Групата са издадени банкови гаранции от трети страни на стойност 114 801 хил. лв.

Групата отчита като условен актив, респективно условно задължение сметка за оперативно балансиране (ОВА). Това е обща сметка, в която се записва дневната балансова позиция на два Оператора на газопрееносни системи в точката на интерконекторно свързване. Операторът, отговорен за изчисляването на дневна база на дневната балансова позиция и

Бележки към консолидирания финансов отчет

общата балансова позиция съответно, актуализира ОВА ежедневно и го изпраща на другия оператор. Сметката за оперативно балансиране се отчита задбалансово.

През годината са предявени различни правни искиове към Групата. С изключение на тези, за които вече са начислени провизии, ръководството на Групата счита, че отправените искиове са неоснователни и че вероятността те да доведат до разходи за Групата при уреждането им е малка. Тази преценка на ръководството е подкрепена от становището на юристи от правния отдел на Групата и от независими правни консултанти. Нито един от гореспоменатите искиове не е изложен тук в детайли, за да не се окаже сериозно влияние върху позицията на Групата при разрешаването на споровете.

Данъчни задължения

Последните данъчни ревизии на Групата са извършени от данъчната администрация, както следва:

- Корпоративен данък – до 31 декември 2012 г.;
- ДДС – до 31 август 2013 г.;
- Данък върху доходите на физическите лица осигурителни вноски – до 31 декември 2017 г.

През 2022 г. в Групата са извършени данъчни проверки във връзка с исканията за възстановяване на ДДС, които възникват в резултат на изпълнението на инвестиционната програма.

Към датата на изготвяне на годишния консолидиран финансов отчет Групата е обект на ревизия от Национална агенция за приходите във връзка с данък върху доходите на чуждестранни юридически лица за периода 2015 г.

Ръководството на Групата не счита, че съществуват съществени рискове в резултат на динамичната фискална и регулаторна среда в България, които биха наложили корекции във финансовия отчет за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

37. Събития след датата на отчетния период

Между датата на финансовия отчет и датата на приемането му не са възникнали коригиращи събития. Значителните некоригиращи събития са както следва:

- Съгласно решение на Надзорния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД от 14.12.2022 г. Делян Димитров е освободен като член на Управителния съвет на Дружеството. Тези обстоятелства са вписани в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел на 09.01.2023 г.
- На 20.01.2023 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД и „Тех Енерджи Експанжън“ ДЗЗД сключиха договор с предмет „Доставка на необходимите материали и оборудване, изграждане и въвеждане в експлоатация на обект: Разширение на капацитета на ПГХ „Чирен“ – надземна част“ на стойност 297 778 хил. лв. без ДДС.
- На 25.01.2023 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД и ИНГ Банк Н.В. сключиха договор за дългосрочен кредит в размер на 49 072 хил. евро за финансиране и рефинансиране на инвестиционни разходи за изпълнение на дейности, свързани с Проект от Общ интерес за Европейския съюз (ПОИ) 6.8.3 Междусистемна газова връзка България-Сърбия (IBS) с лихвен процент едномесечен EURIBOR плюс надбавка в размер на 1,23% на годишна база за периода до крайната дата на погасяване. Във връзка с посочения договор на 25.01.2023 г. беше сключено гаранционно споразумение между Република България (Гарант) и ИНГ Банк Н.В.. На 10.02.2023 г. в брой 14 на Държавен вестник се публикува Закон за ратифициране на Гаранционното споразумение между Република България и ИНГ Банк Н.В.
- Съгласно решение на Надзорния съвет от 31.01.2023 г. за член на Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД е избран Кирил Равначки. Мандатът на новият член е от вписване на решението в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица

Бележки към консолидирания финансов отчет

с нестопанска цел до провеждане на конкурсна процедура за избор. Тези обстоятелства са вписани в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел на 28.02.2023 г.

- В съответствие с решения на Управителен и Надзорен съвет, взети с оглед на потвърдено наличие на недостиг на средства на Газтрейд С.А от 22.12.2022 г. в размер на 17.4 млн. евро, акционерите, в това число „Булгартрансгаз“ ЕАД превеждат на 12.01.2023 г. допълнително 2 300 хил. евро всеки, по сметката на дружеството в Националната банка на Гърция, върху която е учреден залог, като по този начин заложената сума по сметката на Дружеството е на стойност 18 880 хил. евро.

На 16.01.2023 г. „Булгартрансгаз“ преведе 1 780 хил. евро за увеличаване на акционерния капитал на Газтрейд С.А. В съответствие с клауза от Споразумението за подчинен облигационен заем (SBL), на 10.01.2023 г. от Газтрейд С.А е получено искане за емитиране на общо 20 800 000 облигации по SBL с обща номинална стойност от 20 800 хил. евро. Вноската на всеки един от получените облигации е на пропорционална основа (т.е. 20% за всеки един от тях, равна на процента, притежаван от всеки акционер в акционерния капитал на Емитента). Всяко Записало лице по Подчинения облигационен заем получава сертификат за 4 160 000 облигации с номинална стойност на всяка облигация от 1 евро. Всяко Записало лице по SBL е превело пропорционална сума за записаните облигации в размер на 4 160 хил. евро по посочената проектна сметка на Емитента Газтрейд С.А, в Национална банка на Гърция.

През месец юни 2023 г. съгласно информация от ръководството на Газтрейд С.А, с решение на Управителния съвет и одобрение на Надзорния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД, както и с решение на Общото събрание на акционерите на Газтрейд С.А от 22.06.2023 г. е потвърдено наличието на недостиг на средства в размер на 2 050 хил. евро.

С оглед горното и за да бъде преодолян установения Недостиг на средства в размер на 2 050 хил. евро, акционерите, в това число „Булгартрансгаз“ ЕАД, на 27.06.2023 г. превеждат 410 хил. евро по сметката на дружеството в Националната банка на Гърция като допълнително доказателство за собствен капитал.

Съгласно решение на Общото събрание на акционерите на Газтрейд С.А от 22.06.2023 г., акционерният капитал на Газтрейд С.А е увеличен с 8,9 млн. евро. В изпълнение на това решение, „Булгартрансгаз“ ЕАД преведе от сметката си в Националната банка на Гърция по сметка на Газтрейд С.А сума в размер 1 780 хил. евро за новите 356 000 акции.

В съответствие с клауза от Споразумението за подчинен облигационен заем (SBL), на 26.06.2023 г. от Газтрейд С.А е получено искане за емитиране на общо 20 800 000 облигации по SBL с обща номинална стойност от 20 800 000,00 евро. Вноската на всеки един от получените облигации е на пропорционална основа (т.е. 20% за всеки един от тях, равна на процента, притежаван от всеки акционер в акционерния капитал на Емитента). Всяко Записало лице по Подчинения облигационен заем получава сертификат за 4 160 000 облигации с номинална стойност на всяка облигация от 1 евро. „Булгартрансгаз“ ЕАД е превело съответната пропорционална сума за записаните облигации (4 160 хил. евро) по посочената проектна сметка на Емитента Газтрейд С.А, в Национална банка на Гърция.

След превеждането на сумите за увеличение на капитала и записване на облигации, в общ размер 5,94 милиона евро, остатъкът по сметката на „Булгартрансгаз“ ЕАД в НБГ, върху която е учреден залог, възлиза на 7 410 хил. евро.

- Съгласно решение на „Булгартрансгаз“ ЕАД от 01.02.2023 г. Петя Иванова е избрана за нов изпълнителен директор, а Захари Дечев е освободен като член на Съвета на директорите на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД. Тези обстоятелства са вписани в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел на 10.02.2023 г.

Бележки към консолидирания финансов отчет

- На 06.04.2023 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД и ДЗЗД „Ю Джи Ес ДРИЛИНГ ЧИРЕН“ сключиха договор с предмет Устройствено планиране, инвестиционно проектиране, доставка на необходимите материали и оборудване, изграждане и въвеждане в експлоатация на строеж: „Разширение на капацитета на „ПГХ Чирен“ - сондажен фонд“ на стойност 221 221 хил. лв. без ДДС.
- На 07.04.2023 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД и „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД сключиха Анекс 1 към Договор за заем от 17.02.2023 г., с предмет финансиране изпълнението на обществена поръчка с наименование „Устройствено планиране, инвестиционно проектиране, доставка на необходимите материали и оборудване, изграждане и въвеждане в експлоатация на строеж: „Разширение на капацитета на „ПГХ Чирен“ – сондажен фонд““, с който се променя размера на заема на 87 527 хил. лв. при лихвен процент 3,275 % на годишна база.
- Считано от 07.04.2023 г. като член на Надзорния съвет в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел е вписан Боян Валериев Балев, който заема мястото на Александър Каназирски.